

Haija Muhonen

L840KJ

SOSIAALISEN MEDIAN
KÄYTTÖKOKEMUKSET JA
SUOSITUKSET
MIKKELIN
AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Opinnäytetyö
Sähköinen asiointi ja arkistointi

Maaliskuu 2012

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences		Opinnäytetyön päivämäärä 10.3.2012
Tekijä(t) Haija Muhonen	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Sähköinen asiointi ja arkistointi	
Nimeke Sosiaalisen median käyttökokemukset ja suositukset Mikkelin ammattikorkeakoulussa		
Tiivistelmä Opinnäytetyöni aiheena on sosiaalisen median sovellusten käyttökokemusten kuvaaminen ja suositusten esittäminen Mikkelin ammattikorkeakoulussa (Mamk). Työssäni selvitän, mitä tarkoitetaan sosiaalisella medialla ja määrittelen käsitteet kuten Web 2.0 ja pilvipalvelut. Esittelen alaluokittain joitakin suosituimpia vuorovaikutuksellisia ja yhteisöllisiä sosiaalisen median sovelluksia, niiden käyttötarkoitusta ja teknisiä toimintoja. Tarkastelen myös virtuaalimaailmoja, jotka ovat yksi sosiaalisen median alaluokka. Tämän jälkeen esittelen parin viime vuoden ajalta Mamk:n kannalta tärkeimpien sosiaalisen median sovellusten hyödyntämistä opetuksessa, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotyössä sekä vapaa-aikana. Työssäni pohdin erityisesti sosiaaliseen mediaan liittyviä haasteita ja mahdollisia ongelmia Mamk:n kannalta, jotka voivat tulla eteen otettaessa käyttöön näitä sovelluksia. Tuon esiin ongelmatilanteita, jotka on hyvä tiedostaa etukäteen ja suunnitella kuinka ne voidaan välttää. Tällaisia asioita ovat muun muassa tietosuojakäytänteet ja käyttötuki. Perustelen myös miksi Mamk:n pitäisi hyödyntää sosiaalista mediaa. Lopuksi esitän joitakin tulevaisuuden hahmotelmia ja teen loppuyhteenvedoja sosiaalisen median sovellusten soveltuvuudesta Mamk:ssa. Lopputuloksena on suosituslista parhaiten Mamk:n tarpeisiin soveltuvista sovelluksista. Suosituslistassa tuon esiin nämä sovellukset, niiden käyttötarkoituksen ja nettiosoitteet. Samalla mainitsen muutamia yleisperiaatteita, joita olisi hyvä noudattaa, kun näitä sovelluksia mahdollisesti otetaan käyttöön Mamk:ssa. Lisäksi mainitsen siinä lyhyesti perustelut sosiaalisen median käytölle.		
Asiasanat (avainsanat) sosiaalinen media, virtuaalimaailma, yhteisöllisyys, sovellukset, käyttäjäkokemukset, suositukset		
Sivumäärä 64	Kieli Suomi	URN
Huomautus (huomautukset liitteistä) Liite 1, Suositukset sosiaalisen median sovelluksista		
Ohjaavan opettajan nimi Jukka Selin	Opinnäytetyön toimeksiantaja Mikkelin ammattikorkeakoulu	

DESCRIPTION

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences		Date of the master's thesis 10 March 2012
Author(s) Haija Muhonen	Degree programme and option eServices and Digital Archiving	
Name of the master's thesis User Experiences and Guidelines for Social Media at Mikkeli University of Applied Sciences		
Abstract The subject of my master's thesis was to describe user experiences and suggest guidelines for the applications of the social media at Mikkeli University of Applied Sciences (MUAS). This study explained what social media meant and defined terms such as Web 2.0 and cloud computing. I also introduced today's most popular collaborative and interactive applications of social media, their functions and purposes. I also gave a short review of virtual worlds, one subclass of social media. After that I presented a couple of past year's most relevant applications in terms of MUAS and considered how to exploit them in teaching, research, development and innovation activities and recreational purposes. This study considered especially the challenges and possible problems of social media in terms of MUAS which might come up when starting to use these applications. These were such issues as privacy protection and user support. I also introduced reasons why MUAS should exploit social media. Finally I described some future plans and conclusions for the suitability of these applications for MUAS. The final results of this study were the guidelines for the most suitable applications for MUAS. These guidelines listed applications, their functions and web-addresses. I also introduced a few general principles which MUAS needed to follow when deploying these applications. I also gave short reasons to exploit social media.		
Subject headings, (keywords) social media, virtual world, collaboration, applications, user experiences, guidelines		
Pages 64	Language Finnish	URN
Remarks, notes on appendices Appendice 1, Guidelines for Social Media Applications		
Tutor Jukka Selin	Master's thesis assigned by Mikkeli University of Applied Sciences	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	1
2	SOSIAALINEN MEDIA	3
2.1	Käsitteet	4
2.2	Yhteisöpalvelut	7
2.3	Verkkosivustot: wikit ja blogit.....	12
2.4	Ajanhallinta- ja tapaamissovellukset	18
2.5	Toimistosovellukset	20
2.6	Verkkopuhelu- ja pikaviestisovellukset	21
2.7	Materiaalinjako ja -tekovälineet	23
2.8	Käsite- ja miellekarttasovellukset	26
2.9	Virtuaalimaailmat	28
3	HYÖDYNTÄMINEN MAMK:SSA.....	31
3.1	Facebook, LinkedIn ja HeiaHeia	32
3.2	Confluence ja Wikispaces.....	36
3.3	Wordpress ja Twitter.....	40
3.4	Google-dokumentit ja -kalenteri	42
3.5	Doodle.....	44
3.6	Moodle	44
3.7	Adobe Connect ja Skype.....	46
3.8	Second Life	48
4	SUOSITUKSET MAMK:LLE.....	52
4.1	Näkökulmia sosiaaliseen mediaan	53
4.2	Perustelut sosiaalisen median käytölle.....	55
4.3	Strategioiden kannanotto	56
4.4	Sosiaalisen median sovellusten tuki Mamk:ssa	57
4.5	Ongelmat ja haasteet tietosuojan osalta	58
4.6	Käyttökokemusten kerääminen jatkossa.....	60
4.7	Sosiaalista mediaa hyödyntävät välineet	61
5	LOPPULAUSEET.....	62
	LÄHTEET	65
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Nyt kasvavat, tulevat opiskelijat oppivat jo hyvin nuorina, jopa ensimmäisten ikävuosiensa aikana käyttämään tietokonetta ja erilaisia sosiaalisen median sovelluksia. Heidän lapsuuteensa kuuluu erilaisten virtuaalisten pelien pelaaminen, jossa opitaan samalla vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä verkossa. Heitä kutsutaan digitaalisiksi natiiveiksi. Tavallinen lähiopetus ei välttämättä siis olekaan enää tarpeeksi mielekäästä heille, ja opiskelu saatetaan kokea jopa ehkä hieman tylsänä, kun on kasvettu kaikenlaisten teknisten vempainten ja virikkeiden keskuudessa.

Näin ollen on otettava huomioon tämä uusi sukupolvi, nämä diginatiivit ja heidän tarpeensa. Opettamisen uusimpina suuntina ja tulevaisuuden kehityskohteina tulee siten olemaan virtuaalimaailmassa toimiminen ja opiskelu, samoin sosiaalisen median hyödyntäminen. Jokapäiväistä työtä ja siinä tapahtuvaa yhteydenpitoa, asiakirjojen jakamista, vapaa-aikana harrastuksien ja kokemusten jakamista sekä toisten motivointia voidaan myös hoitaa hyödyntäen sosiaalisen median sovelluksia. Näitä tulen avaamaan työssäni hieman tarkemmin.

Työni aiheena ovat nimenomaan ilmaisten sosiaalisen median sovellusten ja sen yhden alaluokan eli virtuaalimaailman käyttökokemukset ja suositukset Mikkelin ammattikorkeakoulussa (Mamk). Henkilökunta käyttää näitä niin jokapäiväisessä arki työssä, opetuksessa, tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnassa sekä vapaa-aikana.

Työskentelen Mamk:ssa suunnittelijana ja työhöni liittyvät opetusteknologisten välineiden tuki sekä verkko-opetuksen suunnittelu ja kehittäminen yhdessä muiden verkko-opetuksessa mukana olevien kanssa. Opinnäytetyöni tulee olemaan luonteva ja tarpeellinen osa niin omia työtehtäviäni kuin Mamk:n tarpeita sosiaalisen median osalta.

Käyn tässä työssä läpi hyvin tiiviisti, mitä tarkoitetaan sosiaalisella medially ja esittelen käsitteitä kuten Web 2.0 ja pilvipalvelut. Kerron kuinka sosiaalisen median sovelluksia voi hyödyntää verkko-oppimisympäristössä. Sen jälkeen esittelen sosiaalisen median sovellukset alaluokittain ja käyn läpi, miten kussakin sovelluksessa teknisesti toimitaan ja mihin kukin sovellus on tarkoitettu. Nostan siinä esille virtuaalimaailmat,

jotka ovat yksi sosiaalisen median alaluokka, jota on syytä tutkia erityisen tarkasti jatkohyödynnettävyyden kannalta varsinkin opetuskäytössä.

Tämän jälkeen käyn läpi parin viime vuoden suosituimpien vuorovaikutusta tai yhteisöllisyyttä luovien sosiaalisen median sovellusten hyödyntämistä Mamk:ssa. Erilaisia sovellusten nimiä on kuultu ja pienmuotoisesti ehkä nähtykin jossain, mutta varsinaista kokemusta ei ole kuin muutamalla henkilöllä Mamk:ssa. Työn yhtenä tarkoituksena on kertoa tarkemmin näistä eri sosiaalisen median sovellusten kokeiluista ja niistä saaduista käyttökokemuksista Mamk:ssa.

Tämän työn näkökulmana on pääasiallisesti sosiaalisen median opetuskäyttö, mutta sivuan siinä myös tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminaan kuten projektityöskentelyyn ja ihan jokapäiväiseen arkityöhön, samoin vapaa-aikaan ja harrastuksiin soveltuvia tarkoituksia. Sosiaalisen median sovelluksia on satoja ja tässä työssä paneudun joihinkin Mamk:n kannalta tärkeimpiin sekä yleisesti eniten käytettyihin sovelluksiin.

Työssäni pohdin erityisesti sosiaaliseen mediaan liittyviä haasteita ja mahdollisia ongelmia Mamk:n kannalta, jotka voivat tulla eteen otettaessa käyttöön näitä sovelluksia. Tuon esiin ongelmatilanteita, jotka on hyvä tiedostaa etukäteen ja suunnitella kuinka ne voidaan välttää. Tällaisia asioita ovat muun muassa tietosuojakäytänteet ja käyttötuki. Annan myös perusteluja sosiaalisen median tarpeille sekä pohdin siihen liittyvien sovellusten käyttöä Mamk:ssa. Esitän samalla joitakin tulevaisuuden hahmotelmia.

Työn tärkeimpänä tuloksena on Mamk:n henkilökunnan intrasivuille tuleva suosituslista parhaiten Mamk:n tarpeisiin soveltuvista sovelluksista käyttökokemusten perusteella. Suosituslistassa tuon esiin nämä sovellukset, niiden käyttötarkoituksen ja nettiosoitteet. Samalla mainitsen muutamia yleisperiaatteita, joita olisi hyvä noudattaa, kun näitä sovelluksia mahdollisesti otetaan käyttöön Mamk:ssa. Samalla esitän lyhyesti perustelut sosiaalisen median käytölle Mamk:ssa. Varsinainen listaus tulee löytymään tämän työn liitteenä.

Sosiaalisesta mediasta ja sen eri alaluokista on tehty viime aikoina paljon erinäisiä opinnäyte- ja insinööritöitä sekä projekteissa tutkimuksia. Tämä aihealue on yksi tämän hetken suosikeista, koska nykypäivänä sosiaalinen media ja Internet kun kulkevat käsi kädessä ja on alati kasvava trendi.

2 SOSIAALINEN MEDIA

Kuvassa 1 (Cavazz 2008) on nähtävillä sosiaalisen median erilaisia teknisiä ulottuvuuksia. Lähemmässä tarkastelussa tässä työssä ovat seuraaviin kuvanmukaisiin alaluokkiin kuuluvat sovellukset kuten: Publish (julkaisupalvelut), Share (materiaalinjakopalvelut), Discuss (vuorovaikutussovellukset), Social Networks (yhteisöpalvelut), Mikroblog (mikroblogit) ja Virtual Word (virtuaalimaailma).

KUVA 1. Kuva sosiaalisen median sovellusten ryhmittelystä

Tarkemmin ottaen tässä työssä esitellään seuraavia sovelluksia ja niiden käyttökokemuksia Mamk:ssa: blogit kuten Wordpress, Vuodatus.net ja Blogger, wikit kuten Confluence ja Wikispaces, materiaalinjakovälineet kuten YouTube ja TeacherTube, SlideShare, MindMeister, CMapTools, esitystyökalu Prezi, Google-dokumentit, ajanhallinta ja tapaamissovellukset Google-kalenteri ja Doodle, verkkopuhelusovellukset Skype, Google Talk ja Windows Live Messenger, yhteisöpalvelut Facebook, LinkedIn ja HeiaHeia sekä virtuaalimaailmat Second Life ja Real Xtend.

2.1 Käsitteet

Sosiaalinen media

Kun puhutaan sosiaalisesta mediasta, siihen yleensä rinnastetaan myös yhteisöllinen media. Sosiaalinen media ei kuitenkaan tarkoita yhteisöllisyyttä vaan lähinnä kahden ihmisen välistä vuorovaikutusta. Yhteisöllinen media taas ei tarkoita yksistään sosiaalista mediaa vaan sitä, että esimerkiksi käytetty sovellus tuo samalla myös yhteisön esille säilyttäen sen rakenteen ennallaan. Tämän perusteella olemassa olevat sovellukset ja palvelut voisi niiden tarkoituksensa ja toteutuksen pohjalta jakaa vain kahteen eli joko sosiaalisiin tai yhteisöllisiin medioihin. (Soininen ym. 2010, 36 - 38.)

Yhteisöllinen media

Yhteisöllisen median tarkoituksena on rohkaista kertomaan omia mielipiteitä avoimesti, samoin antamaan palautetta avoimesti ja jakamaan sisältöä muille. Mielipiteiden esittämisen kautta syntyy yleensä myös keskustelua, joka onkin olennainen osa yhteisöllistä mediaa. Samalla tietoa levitetään laajalle ja se ei välttämättä sovi tietenkään kaikille. On muistettava, ettei lähetettyä tekstiä enää saa tekemättömäksi eli on seisotettava sen jälkeen myös omien sanojensa takana ja otettava vastaan kaikki kritiikki ja arviointi niin hyvässä kuin pahassa. Sisällön eli tekstin ja kuvien julkaiseminen ja muiden sisältöjen linkittäminen ovat yksi tärkeimmistä ja nopeimmista keinoista levittää tietoa. (Soininen ym. 2010, 98 - 99.)

Internetin kehitysvaiheet

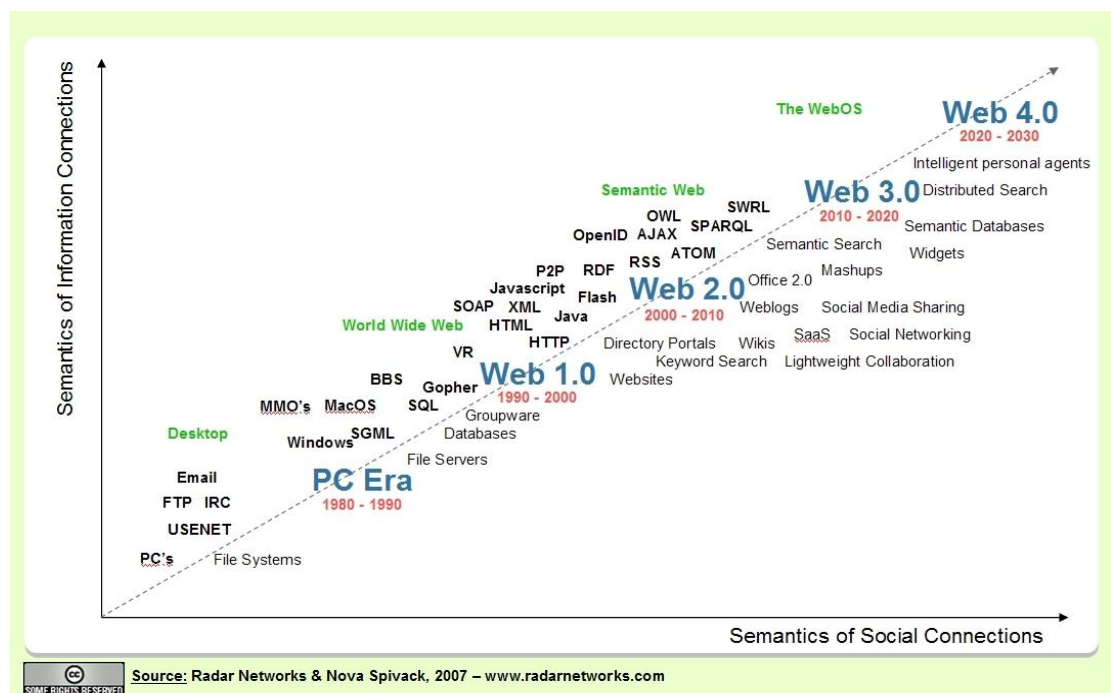
Internetin kehityksessä on ollut viisi eri vaihetta tai kautta, joista kolme on jo menty läpi ja tällä hetkellä menossa on neljäs vaihe, Web 3.0. Monelle tutuin vaihe oli edellinen Web 2.0 -vaihe, joka oli monelle se tutuin vaihe, koska siinä tapahtui Internetin räjähdysmäinen kasvu ja muuntautuminen siihen muotoon kuin miten se nykypäivänä käsitetään. Aikaisempia eli menneitä vaihteita en enää sen tarkemmin kuvaa.

Web 2.0 on vain nimi asioille, jotka kiteyttävät erilaisia vanhoja ja uusia teknologian ja viestinnän muotoja sekä toimintatapoja yhteen. Ensimmäisen kerran Web 2.0 on mainittu vuonna 2004 Tim O'Rilleyn ja hänen kumppaneidensa järjestämässä konfe-

rensissa. Tämä käsite oli vain yhtenä markkinointikeinona, jolla konferenssia mainostettiin. Samassa yhteydessä puhutaan yhteisöllisestä mediasta ja sosiaalisesta webistä. Monet yritykset ovat sen myötä menestyneet ja kehittäneet erilaisia tätä nykyään erittäin suosittuja brändejä kuten Facebook, Second Life, YouTube ja Wikipedia. (Alasilta 2009, 56 - 61.)

Web 2.0 tarkoittaa niin sanotusti Internetin toista tulemistä, jossa vaikuttavat sellaiset asiat kuten avoimuus, toiminnallisuus, yhteisöllisyys ja vuorovaikutus (Alasilta 2009, 183). Puhutaan siis uusista ajattelu-, toiminta- ja tuotantotavoista, jopa kollektiivisesta älystä, joita Internetiin on syntynyt ja joita aktiiviset käyttäjät hyödyntävät toistensa kanssa kommunikoidessaan (Salmenkivi & Nyman 2007, 37). Salo (2010, 54) toteaa, että käsitteellä viitataan Internetin kehittymiseen staattisista nettisivuista dynaamisiin ”ja vuorovaikutteisiin Internet-pohjaisen sovellusten ja ihmisten välisen vuorovaikutuksen alustaksi”.

Kuvassa 2 (Spivac 2007) on kuvattu teknologian kehitys 80-luvulta aina lähitulevaisuuteen vuoteen 2030 asti. Siinä näkyy selkeästi, että nyt on jo siirrytty Web 2.0 vaiheesta seuraavaan Web 3.0 vaiheeseen. Tarkalleen ei kuitenkaan pysty sanomaan, milloin Web 1.0 vaihtui Web 2.0 tai missä kohti se vaihtuu Web 3.0. Rajat ovat niissä häilyviä.

KUVA 2. Webin kehityksen aikajana

Web 3.0 käsitetään usein semanttiseksi webiksi, jonka voi havaita kuvasta 2, kun siinä mainitaan semanttiset tietokannat ja hakukoneet. Semanttisen webin idea on luoda koneellisesti luettavaa Internetin sisältöä ja automatisoituja hakuprosesseja helpottamaan tiedon etsimistä ja löytämistä. Semanttisen webin yhteydessä puhutaan metadatatista – tiedon lisäämisestä tietoon tarkoittaen siis tietyn sisällön kuvaamista siten, että niiden merkityksen voi konekielisesti ymmärtää. Pilvipalvelut ovat yksi osa tätä vaihetta, jossa ne tulevat valtavasti lisääntymään. (Salmenkivi & Nyman 2007, 87.)

Kuvaan (kuva 2) on piirretty myös jo seuraava taso, Web 4.0 tai WebOS, joka ulottuu aina vuoteen 2030 asti. Siinä koko Internet käsitetään niin sanottuna älykkäänä Webbinä, jossa se tallentaa käyttäjien havaintoja heidän käyttäytymisestään, tavoistaan ja ajattelustaan.

Pilvipalvelut

Pilvipalveluilla tarkoitetaan mallia, jossa järjestelmät, verkkotila, välineet ja kaikki palvelut toimitetaan verkon kautta siten, ettei käyttäjä välttämättä edes tiedä, missä ne oikeasti sijaitsevat. Käyttäjän ei tarvitse huolehtia mitenkään niiden ylläpidosta tai toiminnasta. (Salo 2010, 16.) Näin ollen, käytännössä kaikki sosiaalisen median sovellukset voidaan laskea siis pilvipalveluiksi.

Pilvipalveluilla tavoitellaan palvelin-, tilan- ja kustannussäästöjä. Tarkoituksena on päällekkäisyyksiä ja monimutkaisuutta poistamalla siirtyä tilaan, jossa järjestelmät ja informaatio olisivat saavutettavissa helpommin, joustavammin, omatoimisesti ja yhteisesti sekä paikka- ja päätelaiteriippumattomasti. Tähän kuitenkin vaikuttaa paljolti se, kuinka paljon näihin eri ratkaisuihin panostetaan ja miten laajasti näihin palveluihin oikeasti siirrytään. Kustannuksia kuitenkin alkuvaiheessa syntyy paljonkin, samoin riskejä, mutta niihin varautumalla ja etukäteissuunnittelulla vältetään sudenkuopat. (mts. 17, 71, 80.)

Pilvipalveluiden käyttöönoton mallina voi käyttää esimerkiksi NISTin (National Institute of Standards and Technology) mallia, jossa on neljä tapaa määrittää pilvipalveluita. *Yksityisessä pilvessä* pilvipalveluinfrastruktuuri on organisaation itsensä omistuksessa ja ainoastaan sen käytössä siten, että hallinnoinnista kuitenkin vastaa joku kolmas osapuoli ja myös laitteisto voi olla muualla tai organisaatiolla itsellään. *Yhteisölli-*

sessä pilvessä pilvipalveluinfrastruktuuri on usean eri organisaation käytössä ja omistuksessa samanaikaisesti, muutoin sama kuin yllä. *Julkisessa pilvessä* kaikki palvelut ovat käytössä maksua vastaan palveluntarjoajan kautta. *Hybridipilvi* taas on sekoitus kaikkia edellä mainittuja. (mts. 17, 19.)

Sosiaalinen media verkko-oppimisympäristöissä

Opetuksessa voidaan hyödyntää verkko-oppimisympäristöjä, joita nykyisin on käytössä lähes joka koululla. Mamk:lla on käytössä Moodle verkko-oppimisympäristö, johon jokaisella Mamk:n opiskelijalla on kirjautumistunnukset automaattisesti olemassa. Tähän ympäristöön voi helposti yhdistää muitakin erilaisia sosiaalisen median sovelluksia. Tämä oppimisympäristö kerää eri sovellukset yhteen paikkaan, josta opiskelija ne helposti löytää. Näin opintojaksossa tarvittavat sovellukset löytyvät yhdestä paikasta ja muodostavat yhden selkeän kokonaisuuden. Opiskelijalle, samoin opettajalle itselleen, kokonaisuus on täten paljon helpompi hallita. (Kalliala & Toikkanen 2009, 100.)

Ennen päätöksen tekemistä siitä, mitä sosiaalisen median sovelluksia aikoo hyödyntää, tulisi ottaa selville, mitä sovelluksia opiskelijat jo entuudestaan hyödyntävät. Tällöin ei tarvitse opintojaksolla käyttää erikseen aikaa sovellusten käytön opettelemiseen. Tietysti opettajalle teettää enemmän työtä, jos samat sovellukset eivät ole hänellekään vielä tuttuja. Samalla opintojaksolla ei kannata käyttää liikaa erilaisia sovelluksia vaan kannattaa miettiä kunkin sovelluksen hyödyllisyys ja käyttötarkoitus opintojaksossa. Käytettäessä opiskelijoille tuntemattomia sovelluksia olisi huomioitava, että jokaiselle opiskelijalle on luotava todennäköisesti sovellukseen oma tili ja käyttäjätunnus. Kaikki opiskelijat eivät välttämättä halua luoda tuntemattomiin sovelluksiin omia tilejä ja käyttäjätunnuksia. Näin ollen opettajalla on oltava selkeä suunnitelma ennen opintojaksoa. (mts. 100.)

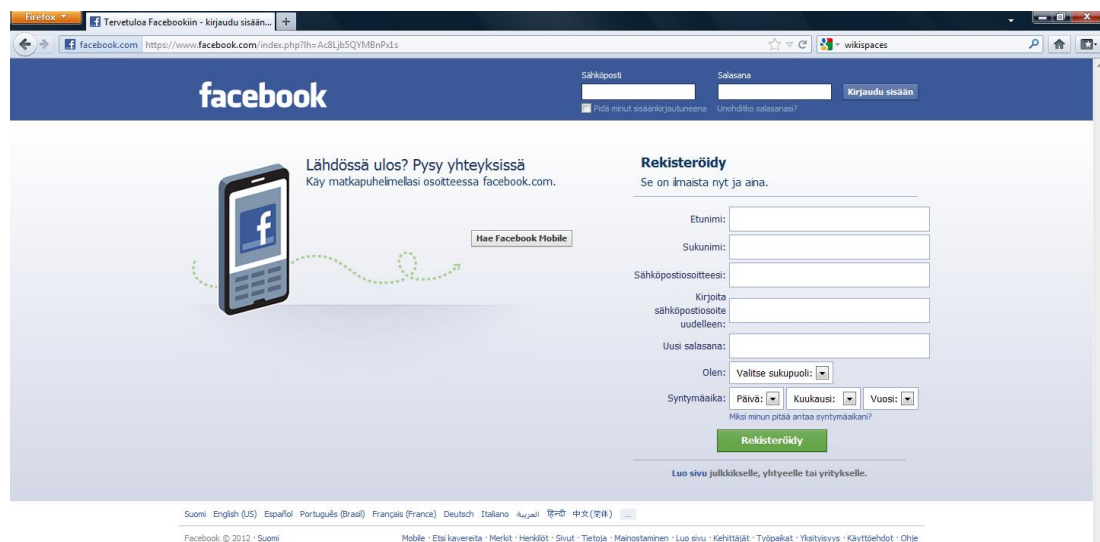
2.2 Yhteisöpalvelut

Yhteisöllisyys on hyvin tärkeätä ja siksi on syytä olla mukana vähintään imago- ja yhteisöpalveluissa joissakin isommissa ja suosituimmista yhteisöpalveluissa, koska niissä on jopa maailmanlaajuisesti miljoonia ihmisiä kytkeytyneinä. Niihin liittyy, ei pelkästään yksityishenkilöitä tai yrityksen työntekijöitä, vaan kokonaisia organisaatioita ja yri-

tyksiä, joiden tarkoituksena on lisätä näkyvyyttään ja markkinointiaan sekä kasvattaa tulostaan. (Kalliala & Toikkanen 2009, 82 - 83.)

Facebook

Facebook on yksi suosituimmista yhteisöllisistä medioista, jonka kautta ihmiset ovat toisiinsa yhteyksissä. Facebookin julkaisi vuonna 2004 Mark Zuckerberg, joka kehittää sitä edelleen. Siitä asti Facebookin nousu on ollut valtava. Tähän asti käyttäjiä on yli 550 miljoona. Alun perin Facebook oli tarkoitettu Harvardin yliopiston sisäiseen käyttöön, mutta nopeasti sitä laajennettiin myös muiden yliopistojen käyttöön. Myöhemmin se laajentui muihin kouluihin Yhdysvalloissa ja lopuksi se valtasi koko maailman (Soininen ym. 2010, 52). Facebookin pääsivu ja kirjautumisikkuna on nähtävillä kuvassa 3.

KUVA 3. Facebookin pääsivu

Facebookin tärkein ominaisuus on sen monipuolisuus, koska sieltä löytyy jokaiselle jotakin. Se soveltuu vaikuttamiseen ja kannanottoihin. Sitä kautta voimme toteuttaa uteliaisuuttamme ja sosiaalisuutta. Siellä monilla yrityksillä ja organisaatioilla on omat sivunsa sekä useilla yliopistoilla ja korkeakouluilla on siellä omia ryhmiään. (Haasio 2009, 10 - 14.)

Seuraava kuvaus perustuu Facebookin (2012) sivuilta löytyviin tietoihin ja omakoh-
tasiin käyttökokemuksiin. Facebookin käyttöä varten sinne tulee luoda oma profiili,
jossa kertoo itsestään sen verran kuin haluaa. Facebookissa voi oman profiilin perus-

tamisen jälkeen hakea kavereita omalle kaverilistalle, olivatpa he työkavereita, tuttuja, naapureita, lähimpiä ystäviä, perheenjäseniä tai sukulaisia. Heidän kanssaan voi jakaa omia statuspäivityksiä, kuvia, videoita, linkkejä sekä sovelluksia. Facebookissa ollaan vuorovaikutuksessa muiden kanssa muun muassa edellä mainittujen päivitysten välityksellä. Näitä päivityksiä voi kommentoida ja osoittaa ”tykkäävänsä” ilmoittamalla niistä ”seinällä”. Seinä on paikka, josta näkyy koko toisen henkilön kaikki tekemiset, joita hän on sinne halunnut jakaa.

Facebookissa voi seurata myös muiden sosiaalisten medioiden omia sivuja, joissa ilmoitetaan kunkin sovelluksen uusista mahdollisuuksista ja käyttötavoista sekä päivityksistä ja hyödyntämiskohteista. Näillä sivuilla voi myös kysyä apua ongelmiin, joihin ratkaisuja antavat sovelluksen kehittäjät tai muut käyttäjät. Monia muita sosiaalisen median palveluita voi tätä nykyään käyttää suoraan Facebook-tilin kautta, jolloin säästyy uuden tunnuksen luomiselta ja tarvitse opetella useita tunnuksia. Tunnuksista on huolehdittava erityisen tarkasti, etteivät ne joudu väärin käsiin, koska ne ovat kyöksissä samalla moneen muuhun palveluun.

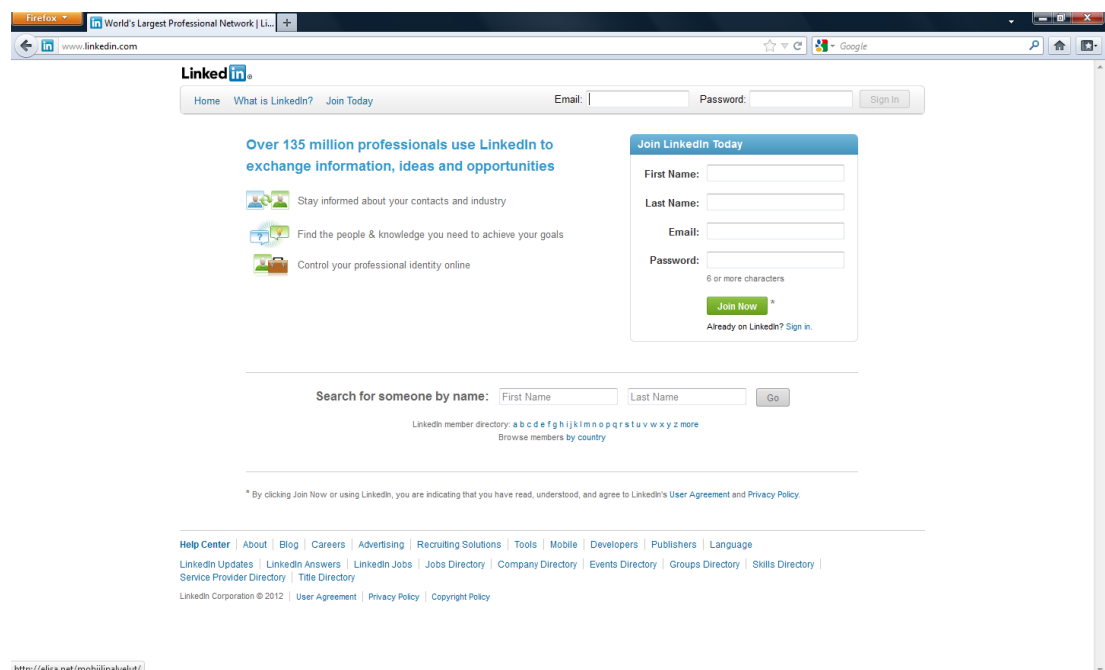
LinkedIn

LinkedIn on vuonna 2002 perustettu verkostoitumistyökalu eli eräänlainen yhteisöpalvelu, mutta on tarkoitettu ammatilliseen käyttöön. Tämä yhteisöpalveluihin kuuluva sovellus on työelämään suuntautunut verkostoitumisväline, jossa voi luoda työtehtävien kannalta olennaisia yhteyksiä ja verkostoitua yhteistyötarkoituksissa muiden organisaatioiden kanssa. Sinne on mahdollista laittaa oma ansioluettelonsa ja samalla kuvata omia harrastuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan. Palvelun avulla on mahdollista saada suosituksia esimerkiksi entisiltä esimiehiltä ja työkavereilta sekä suositella samalla muita, keneltä on pyyntö asiaan tullut. LinkedIn ei ole varsinaisesti työnhakusivusto, mutta sen avulla on helppo laajentaa omia verkostoja ja samalla saada mahdollisia työtarjoajia sekä löytää hakemiansa työntekijöitä. (Kalliala & Toikkanen 2009, 141.) Käyttäjää on Auramon (2010) mukaan yli 50 miljoonaa.

Seuraava kuvaus perustuu LinkedIn (2012) sivuilta löytyviin tietoihin ja omakohtaisiin kokemuksiin. Käyttäjätilin ja käyttäjätunnuksen perustamisen jälkeen on vuorossa profiilin tarkempi luominen sekä mahdollisen ansioluettelon luominen ja kontaktien hakeminen. LinkedInissä voi etsiä erilaisia ryhmiä ja yhteisöjä ja liittyä niihin, joista

on kiinnostunut. Joihinkin ryhmiin on saatava joko kutsu tai sitten lupa liittymiseen. Palvelussa on mahdollisuus toimia kuten muissakin yhteisöpalveluissa kirjaamalla omia status päivityksiään ja jakamalla linkkejä sekä kommentoimalla muiden statuspäivityksiä. Palvelua voi käyttää Facebook-tunnuksilla ja se toimii myös yhdessä Twitterin kanssa, jolloin tweeteja voi jakaa suoraan puolin ja toisin palveluiden välillä.

Profiilin perustamisen jälkeen olisi hyvä päivittää profiiliaan aktiivisesti ja säännöllisesti etsiä uusia kontakteja ja verkostoitua muiden kanssa tarpeidensa mukaan. Itsensä esittelyyn kannattaa myös kiinnittää huomiota. (TaSa 2011.) Kuva LinkedIn pääsivusta ja kirjautumisikkunasta on nähtävillä kuvassa 4.

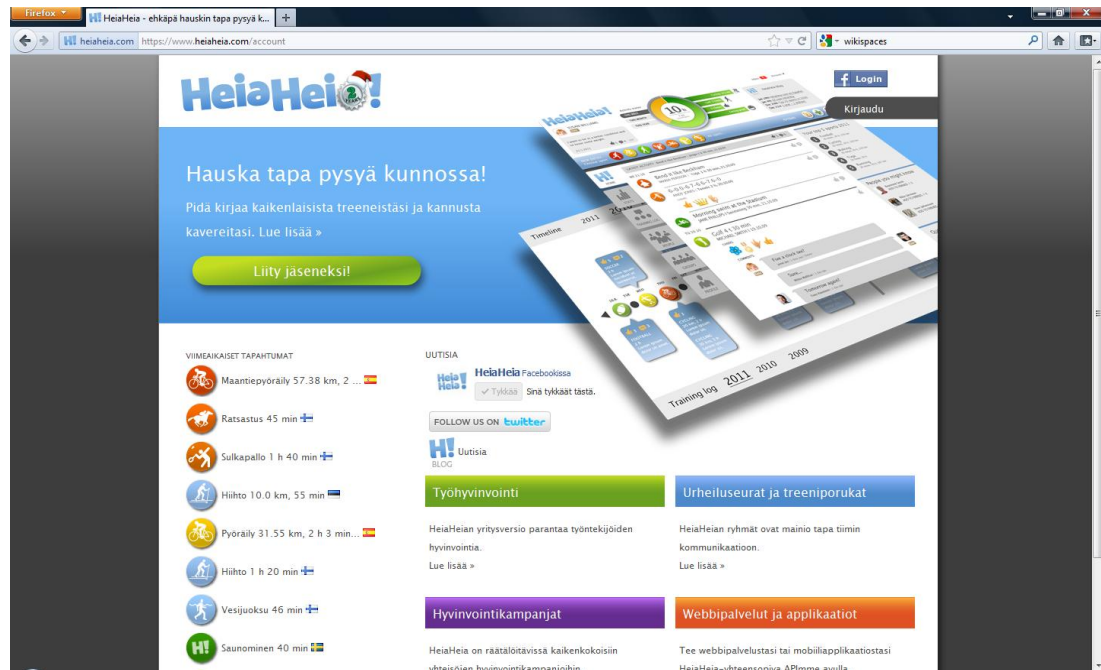

KUVA 4. LinkedIn pääsivu ja kirjautumisikkuna

HeiaHeia

Tämä kuvaus perustuu HeiaHeia-sivuilta (2012) löytyviin tietoihin ja omakohtaisiin käyttökokemuksiin. HeiaHeia on verrattain uusi sovellus, koska se on perustettu vuoden 2009 lopussa. HeiaHeia on suosittu suomalainen yhteisöpalvelu. HeiaHeian idea on tavallaan sama kuin Facebookilla, mutta sinne laitetaan statuspäivityksiä aktiviteeteistä, joita on päivän aikana tehnyt. Niistä voi sitten ”tykätä” antamalla peukkuja tai muita kulloinkin näkyviä pieniä virtuaalisia ”palkintoja” kuten vaikkapa mitaleja, hedelmiä tai juomia. Samoin niitä voi sitten kommentoida ja päivittää sinne myös omaa

profiiliaan paino- ja urheilutavoitetietoineen. HeiaHeian pääsivu ja kirjautumisikkuna on nähtävillä kuvassa 5.

KUVA 5. HeiaHeian pääsivu

Sieltä saa kätevästi tilastotietoja siitä, miten aktiivinen on milloinkin ollut esimerkiksi vuosi-, kuukausi- ja viikkotasolla sekä, mitä kuntoilumuotoa on eniten harrastanut. Samoin siellä näkyy painokäyrä, josta voi seurata painon edistymistä esimerkiksi laihdutustarkoituksessa. Osaa tiedoista voi pitää yksityisinä ja halutessaan jakaa muille kavereille tai kaikille HeiaHeia-käyttäjille. Merkinnät tehdään kuvakkeilla, joista kukin kuvake kuvaa jotakin aktiviteettia.

Ohjelma on visuaalisesti hauska ja värikäs, yksinkertainen ja helppo käyttää teknisesti, joten jokainen kyllä pystyy opettelemaan ohjelman käytön melko nopeasti. Omista päivityksistään voi tilata myös sähköpostiin yhteenvetoja. Lisäksi kun sinne on tehnyt tarpeeksi merkintöjä, nousee oma aktiivisuustaso yleensä pronssista kultaan (vaikka tasoja on yhteensä viisi), jolloin muun muassa kannustimia eli niitä erilaisia kuvakkeita, tulee käyttöön enemmän. Palveluun kuuluu myös oma sähköpostilaatikko. Sovellus löytyy myös älypuhelimille, joten sinne voi nopeasti päivittää aktiviteetteja.

HeiaHeiaa on mahdollisuus käyttää suoraan Facebook tai Gmail -tunnuksilla. Tämä edellyttää sovellusten välisten käyttöoikeuksien hyväksymistä eli ne voivat tietyiltä

osin julkaista puolin ja toisin tietoja profiilistasi ja palvelun käyttötavoistasi. Eli samalla luovutetaan toiselle sovellukselle profiilin käyttöoikeus sen tiettyihin osiin.

2.3 Verkkosivustot: wikit ja blogit

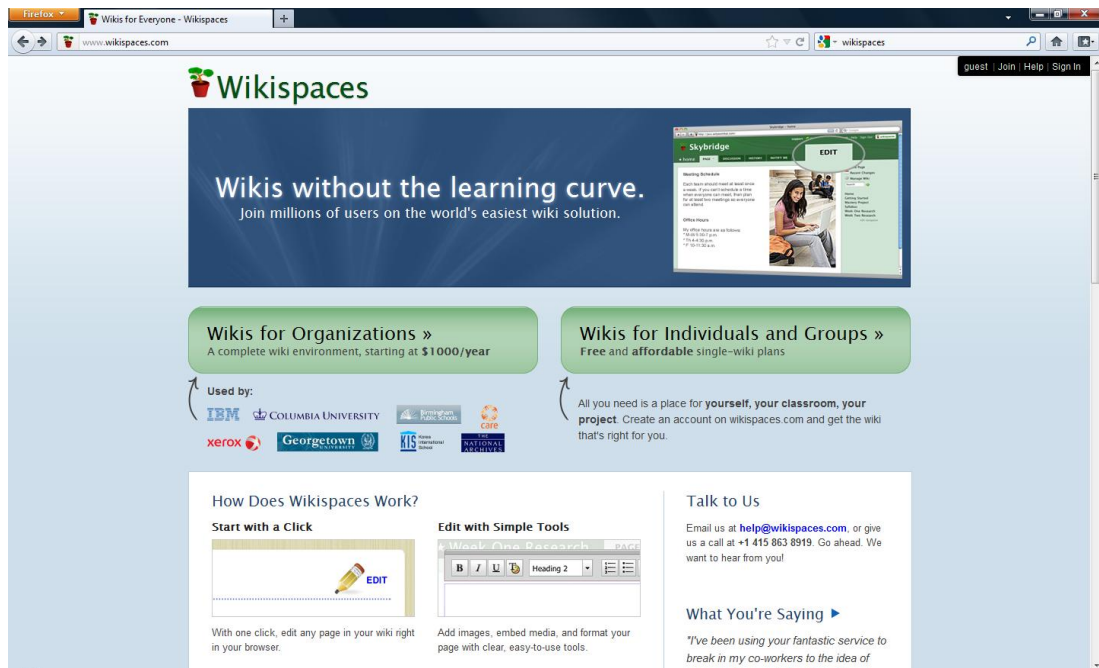
Wiki on eri asia kuin blogi. Wikin idea on siinä, että samaa sivua voi muokata useampi ihminen ja kaikkien eri henkilöiden tekemät muutokset tallentuvat lokitetoihin. Lokitiedoista sivuja voi jälkepäin tarkistaa tai jopa palauttaa tarvittaessa sekä sieltä näkee kunkin tekstin päivittäjät (Alasilta 2009, 28). Wikia voi kutsua yhteiskäyttöiseksi nettisivuksi ja se voi jopa korvata perusnettisivut. Seuraavassa kuvailen muutamia wikisovelluksia.

Prosessikirjoittamisessa tekstiä muokataan, korjataan ja täydennetään, poistetaan ja lisätään, ei vaan yhden vaan monen käyttäjän toimesta. Tähän soveltuvat erityisen hyvin wikit, joissa kaikki tämä on mahdollista ilman turhia liitteiden tai sähköpostiviestien lähettämisiä joustavasti mistä tahansa Internetin välityksellä. Kaikille on näkyvillä aina viimeisin versio ja versiohistoria, joista niitä voidaan tarpeen tullen myös palauttaa. (Kalliala & Toikkanen 2009, 55 - 56.)

Wikispaces

Wikispaces on Internetistä löytyvä ylläpidetty wikiohjelma, mutta huomattavasti helpompikäyttöisempi kuin seuraavassa esitelty Confluence-wiki. Wikispacesissa voi olla useita muokkaajia, joten se soveltuu hyvin ryhmittöihin, jossa saadaan aikaiseksi yhteisiä dokumentteja. Tietyn sivun yhteydessä dokumentoituu käyty keskustelu ja historia siitä, kuka on viimeksi muokannut sivua ja mitä siinä on muokattu. (Vuorinen ym. 2011, 56 - 59.)

Yleensä wikillä on yksi tai useampi ylläpitäjä, jotka voivat muokata ja määrittää koko wikin rakenteen, ulkoasun ja linkityseriaatteet sekä muut muokkaajat. Muokkaajat voivat lisätä ja muokata sivuja ja niissä olevia aineistoja. Välttämättä he eivät pysty kuitenkaan poistamaan sivuja vahinkojen välttämiseksi. (mts. 57 - 58.) Wikispaces wikin pääsivu on nähtävillä kuvassa 6.

KUVA 6. Wikispaces pääsivu

Wikin perustajan on keksittävä ensin itselleen tunnus, joka varmennetaan ja aktivoidaan sähköpostin kautta, jonka jälkeen voi sitten perustaa omia wikisivustoja. Ensin perustettavalle wikille pitää antaa nimi ja tarkistaa samannimisten wikien olemassaolo. Kun nimi ja lyhytnimi on annettu, muodostuu wikille suora osoite, jonka perusteella se esimerkiksi Google-haulla jatkossa löytyy. Sen jälkeen sinne voi tehdä sivuja ja niille alasivuja ja määrittellä miten niissä navigoidaan. Wikin voi määrittää joko julkiseksi tai yksityiseksi, osa toiminnoista saattaa olla myös maksullisia riippuen minkä vaihtoehdon valitsee. (mts. 56 - 57.)

Muille käyttäjille voi antaa muokkausoikeuksia, kunhan he ensin luovat itselleen myös tunnuksen wikiin. Muille muokkaajille voi lähettää kutsun sähköpostitse tai sitten he voivat itse pyytää muokkausoikeuksia wikisivujen kautta. Wikin käyttö onnistuu tietokoneen peruskäyttötaitojen avulla eli tekstiä kirjoitetaan wikiin avautuviin editoreihin ja muita liitetiedostoja kuten lomakkeita ja kuvia, voi lisätä siihen tarkoitettuilla toiminnoilla. Koko wikisivuston voi ladata itselleen varmuuskopiona esimerkiksi HTML-muodossa tai PDF-tiedostoina (mts. 59).

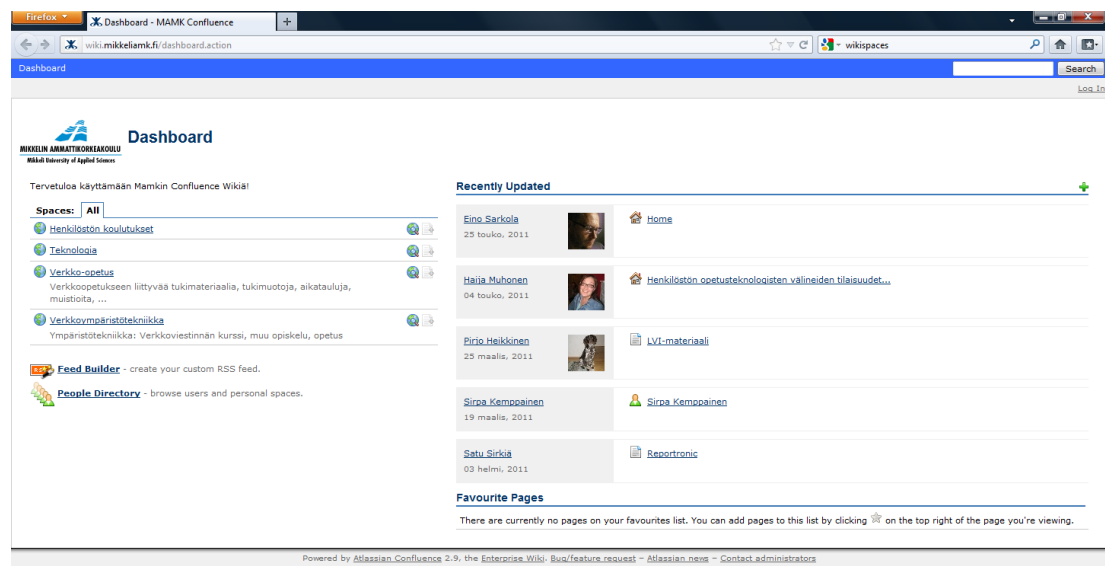
Sivuille voi lisätä upotettuja, toisesta sovelluksesta haettuja komponentteja eli widgetteja kuten YouTubesta videoita. Upotus tarkoittaa sitä, että toisesta ohjelmasta otettu koodipätkä on upotettu wikisivun koodin sisälle, jolloin ne näyttävät samana sivu-

na eikä toista tarvitse erikseen mistään linkistä avata. Olemassa olevan wikin voi siten vielä erikseen linkittää esimerkiksi verkko-oppimisympäristöön. (mts. 57.)

Wikin ulkoasua samoin väritystä voi myös valita rajoitetuista vaihtoehdoista. Tietystä Wikialueesta voi seurata tilastotietoja, kuten moni siellä on vierailut, sivujen käyttöastetta ja tilamäärää. Wikissä on omia ohjeita, jopa videonauhoitteina. Siten omatoiminenkin käytön opettelu onnistuu, jos vain jaksaa hieman perehtyä niihin annettuihin ohjeisiin, jotka tosin usein ovat englanninkielisiä. (Wikispaces 2011.)

Confluence-wiki

Confluence-wiki on yrityksille suunnattu wiki, jonka käyttö edellyttää lisenssimaksun maksamista (paitsi voittoa tavoittelemattomat yritykset) ja se pitää erikseen räätälöidä yrityksen tarpeisiin sopivaksi, johon tarvitaan teknistä osaamista. Confluence on verrattain monimutkainen käyttää, mutta sitä voi pitää myös perinteisen kotisivun alustana. (Vuorinen ym. 2011, 87.) Mamk:n Confluence-wikin pääsivu on nähtävillä kuvassa 7.

KUVA 7. Mamk:n Confluence-wikin pääsivu

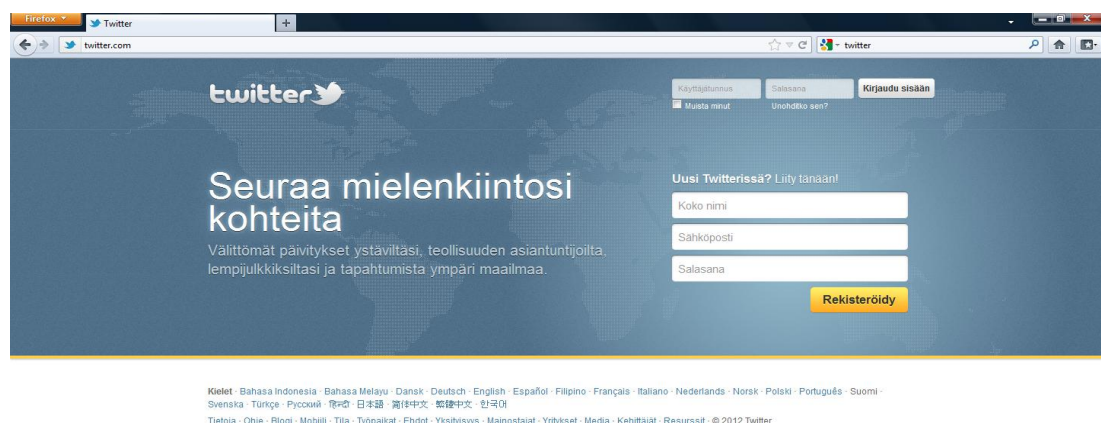
Tämä wiki koostuu työtiloiksi jaotelluista osioista ja niissä olevia alisivuja voi linkittää toisiinsa puumaisesti. Niihin voi myös tallentaa eräänlaisia hakusanoja, joita kutsutaan leimoiksi, löytämisen helpottamiseksi. Sivuja voi oletuksena vain kommentoida, mutta omien tunnuksien avulla niitä pääsee muokkaamaan. Ylläpitäjä voi määrittää ja

rajoittaa kenelle tai mille käyttäjäryhmälle mitään oikeuksia annetaan ja mihin sivuille. Oletuksena perusmuokkaaja ei esimerkiksi pysty poistamaan sivuja. (mts. 15 - 19.)

Blogien synty ajoittuu 1990-luvun puoliväliin ja jo seuraavien vuosien aikana siitä tuli laaja käsite ja käyttöväline (Alasilta 2009, 66). Blogia pidetään yleensä synonyyminä nettipäiväkirjoille, vaikka ne ovat vain yksi tapa hyödyntää blogia. Samalla blogi on sukua nettikolumnille. Blogi on tavallaan verkkosivusto, johon voi tehdä uusia sivuja ja niihin voi liittää samalla esimerkiksi videotiedostoja. (mts. 20.) Blogin muokkaajina voi olla useita tai vain yksi henkilö ja niissä on yleensä aina kommentointimahdollisuus, joka luo yhteisöllisyyttä. Blogin yksi näkyvin piirre on kirjoitusten aikajärjestys, jossa uusin on aina päällimmäisenä (mts. 36). Alla kuvailen joitakin blogisovelluksia.

Twitter

Twitter on niin sanottu mikroblogi ja samalla yhteisöpalvelu. Siellä tilapäivityksiä ja blogimerkintöjä kutsutaan nimellä tweet ja yhden tweetin enimmäismäärä on 140 merkkiä. Tweetejä voi lukea kunkin henkilön oman Twitter-sivun kautta tai tilata niitä vaikka RSS-syötteinä tai muiden sovellusten kautta itselleen. Tämä sovellus on kehitetty vuonna 2006. Tarkkoja käyttäjämääriä ei pystytä sanomaan, kun niitä ei juuri julkaista, mutta varovaisena arviona on noin 4-5 miljoonaa käyttäjää. (Soininen ym. 2010, 53 - 54.) Twitterin pääsivu on nähtävillä kuvassa 8.

KUVA 8. Twitterin pääsivu

Wordpress

Wordpress blogiympäristöä voi käyttää ilmaiseksi joko blogipalveluna suoraan tai asentaa omalle palvelimelle omaksi blogiohjelmistoksi (Kalliala & Toikkanen 2009, 150). Seuraava kuvaus perustuu Wordpress-sivujen (2012) kautta löytyviin tietoihin ja omakohtaisiin kokemuksiin. Blogin perustamisen yhteydessä on blogille keksittävä nimi ja lyhytnimi, josta muodostuu osoite blogille. Blogille määritetään samalla tietty ulkoasu. Niitä on yleensä valmiina jo hyvin paljon erilaisia. Sinne voi lisätä widgeteja, erilaisia lisäpalikoita kuten näytetäänkö tietoja siitä, moniko blogia lukee ja mistä he blogia lukevat.

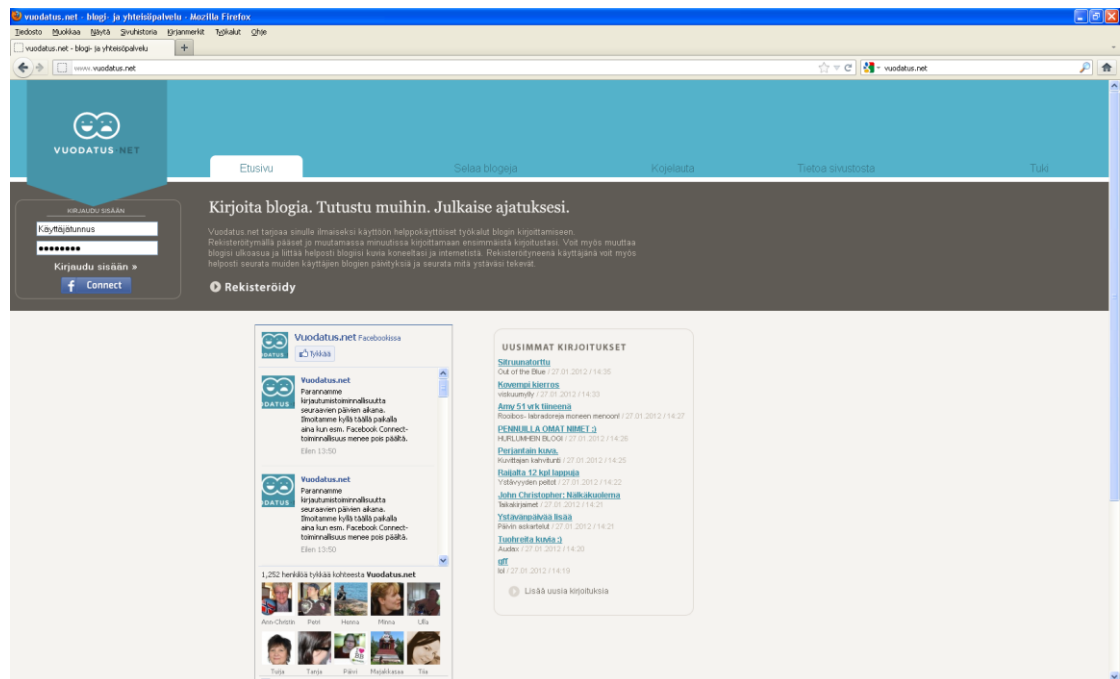
Varsinaiset blogikirjoitukset tehdään tekstieditorilla, jossa on käytössä perustekstinkäsitteilyominaisuudet kuten kuvan lisääminen ja tekstin muotoilu. Kirjoituksia voi ajastaa julkaistavaksi vasta tiettyinä hetkenä eli voi tehdä joitakin asioita jo valmiiksi etukäteen ja määrittää ne aukeamaan silloin, kun itse haluaa. Erilaisten asetusten avulla voi vielä tarkemmin määrittää esimerkiksi blogin kommentointimahdollisuudet eli tulevatko kommentit heti näkyville vai pitääkö blogin ylläpitäjän ne ensin hyväksyä. Wordpressin suomenkielinen pääsivu on nähtävillä kuvassa 9.

KUVA 9. Wordpress pääsivu

Vuodatus.net

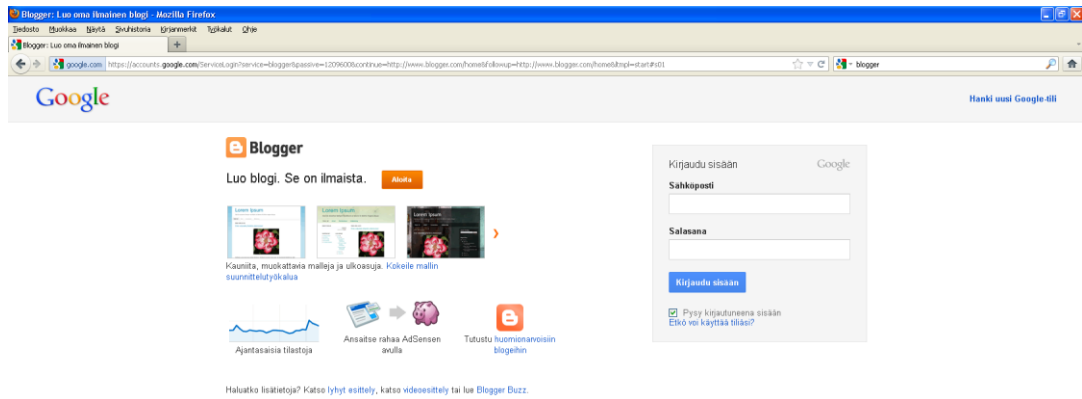
Vuodatus.net on vuonna 2004 perustettu suomalainen blogipalvelu (Kalliala & Toikkanen 2009, 147). Vuodatus.net-blogiympäristön pääsivu on nähtävillä kuvassa 10.

KUVA 10. Vuodatus.net-blogiympäristön pääsivu

Seuraava kuvaus perustuu Vuodatus.net -sivujen (2012) tietoihin ja omakohtaisiin kokemuksiin. Tämä ympäristö on suomenkielinen ja helppokäyttöinen. Siinä on samat perustoiminnot kuin yllä olevassa Wordpressissä, mutta ulkoasun osalta aavistuksen vähemmän vaihtoehtoja. Tässä blogissa mukana tulevat mainokset, joita pois saa vain maksullisesta versiosta. Maksulliseen versioon on mahdollista saada blogin osoite hieman eri tavalla kuin ilmaisversiossa.

Blogger-blogiympäristö on yksi legendaarisimmista ja ensimmäisistä blogeista. Se on ollut melko suosittu blogipalvelu heti alusta lähtien vuonna 1999. Vuonna 2003 Bloggerin osti Google (Alasilta 2009, 69). Blogger-blogiympäristön pääsivu on nähtävillä kuvassa 11.

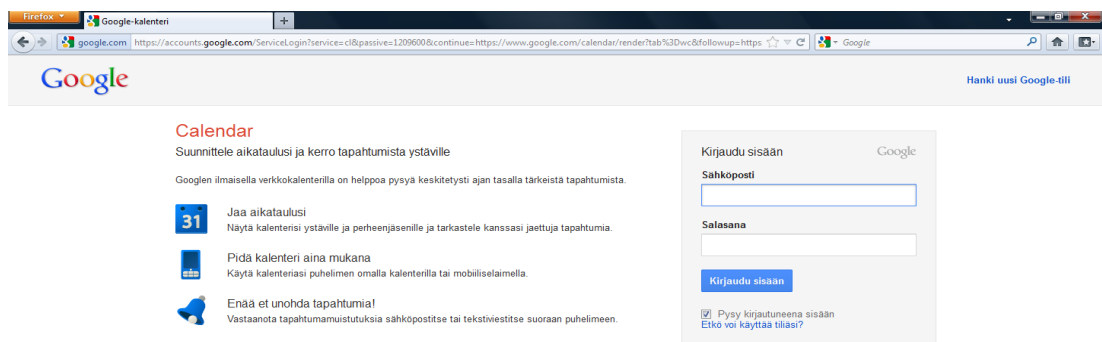

KUVA 11. Blogger blogiympäristön pääsivu

2.4 Ajanhallinta- ja tapaamissovellukset

Google-kalenteri

Seuraava kuvaus perustuu Googlen (2012) sivuilta löytyviin tietoihin ja omakohtaisiin käyttökokemuksiin siitä, mitä sovelluksella voi tehdä. Googlen kalenteria tai yksittäisiä merkintöjä voi jakaa muille, mutta oletuksena se näkyy vain itselle ja sen voi synkronoida toimimaan esimerkiksi myös älypuhelimien kanssa. Kalenteriin voi helposti merkitä omia menojaan ja näkymäksi voi valita joko päivä-, viikko-, kuukausi- tai neljän päivän näkymän. Kalenteriin voi erikseen luoda esimerkiksi työlistan suoritettavista tehtävistä. Jokaisesta merkinnästä voi kirjata päivämäärän, kellonajan, aiheen, paikan sekä tarkemman kuvauksen. Merkintöihin voi laittaa hälytyksiä muistuttamaan tärkeitä menoista. Google-kalenterin pääsivu ja kirjautumisikkuna on nähtävillä kuvassa 12.

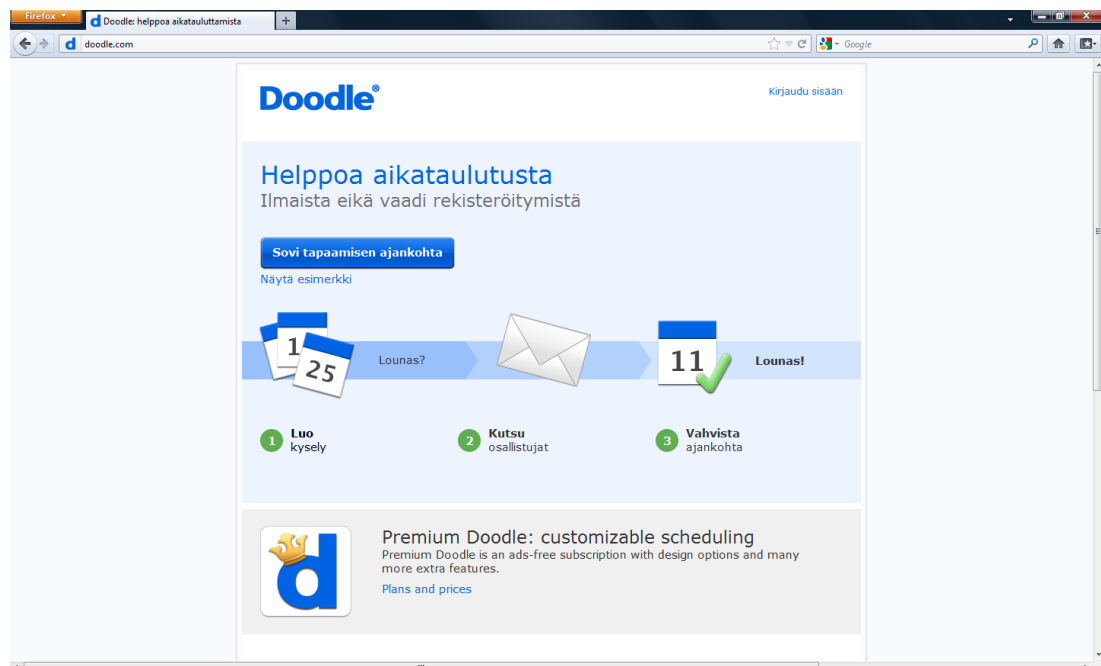
KUVA 12. Google-kalenteri pääsivu

Kalenterissa voi itse määrittää tapahtumille erilaisia värejä ja merkitä, onko tietyn tapahtuman aikana varattu vai tavoitettavissa. Merkintöjä voi määrittää toistumaan

tietyin väliajoin. Nykyään kalenteriin saa näkyville kaikki suomalaiset juhlapyhät ja viikkonumerot. Tarvittaessa kalenterin asetuksista voi määrittää tarkempia asetuksia kuten viikon aloituspäivän.

Doodle

Tämä kuvaus perustuu Doodle-sivuilta (2012) löytyviin tietoihin ja omakohtaisiin käyttökokemuksiin. Doodle on helppokäyttöinen ja yksinkertainen ajanvaraukseen sekä erilaisiin äänestyksiin sekä ilmoittautumisiin tarkoitettu sovellus. Sillä voidaan esimerkiksi sopia aikatauluista kokouksiin tai koulutuksiin ilmoittautumisiin sekä erilaisiin äänestyksiin. Sovelluksen käyttö aloitetaan luomalla uusi kysely, johon merkitään aihe, tarkempi kuvaus tapahtumasta, osallistujien määrästä tiettyyn tilaisuuteen, käytettävät tilat ja tarkempi selostus koulutuksien sisällöstä. Suomenkielisen Doodlen pääsivu ja kirjautumisikkuna on nähtävillä kuvassa 13.

KUVA 13. Doodlen pääsivu

Tämän jälkeen määritetään päivät ja kellonajat sekä joitakin asetuksia kuten ilmoittautumisten määrä yhdelle koulutukselle. Tallennuksen jälkeen ilmaantuu näkyville kaksi linkkiä, josta toisen kautta hallinnoidaan ilmoittautumisia, joita voi ladata Excel-taulukkona itselleen sekä toinen linkki ilmoittautumisia varten, joka toimitetaan sähköpostitse tai intrasivun kautta mahdollisille osallistujille. Osallistujien ei tarvitse tehdä muuta kuin napsauttaa linkkiä, josta ehdotetut ajat ja / tai eri koulutukset aikoinen

löytyvät ja kirjata sinne oma nimi ja tehdä merkintä niiden aikojen tai koulutusten kohdalle, jotka heille sopivat ja lopuksi tallennetaan tiedot. Myös muokkaaminen tapahtuu todella helposti, kun vain avaa linkin uudelleen ja muokkaa oman nimensä kohdalla olevia tietoja. Ilmoittautumisajan umpeuduttua, sovelluksesta saa kätevästi listauksen osallistujista. Mikäli kyse oli palaveriajankohdan sopimisesta, voi hallinnoija lukita sen ajankohdan, joka parhaiten kaikille sopii ja informoida siitä osallistujia.

Sovelluksen käyttö on hyvin helppoa, koska se on suomenkielinen ja siihen voi kirjautua Gmail tai Facebook -käyttäjätunnuksella eikä uutta käyttäjätunnusta tarvitse välttämättä luoda. Sovellus on mahdollista yhdistää esimerkiksi Googlen kalenteriin ja sen avulla tiedot saa synkronoitua älypuhelimeen. Vaihtoehtoisesti tapahtumajankohdat ja -ehdotukset voi toimittaa esimerkiksi Facebookin tarvittaville henkilöille. Vanhat ajanvaraukset, äänestystulokset että osallistujatiedot säilyvät arkistossa, ellei niitä erikseen sieltä poisteta.

2.5 Toimistosovellukset

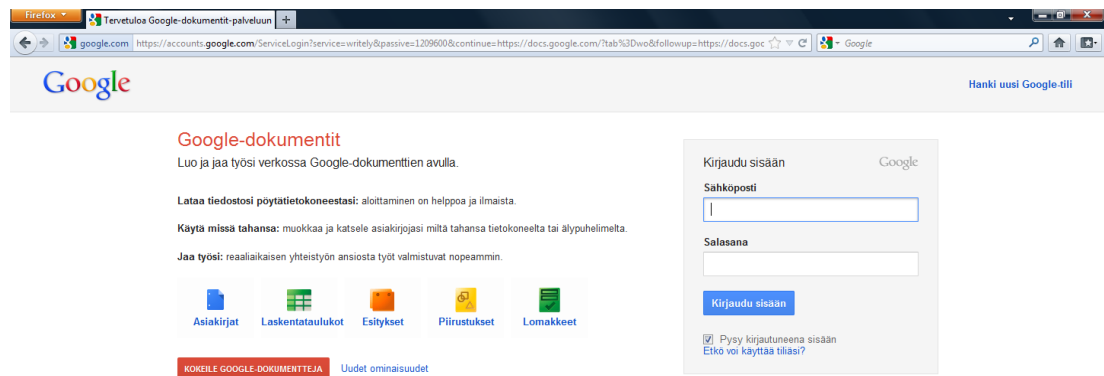
Google-dokumentit

Google-dokumentit pitävät sisällään erilaisia toimistosovelluksia kuten tekstinkäsittelyä, taulukkolaskentaa ja esitysgrafiikkaa, samoin piirustusohjelman ja lomakkeenmuodostustyökalun. Internetin välityksellä näitä voi käyttää ja niissä tehtyjä tiedostoja on mahdollisuus siirtää ja tarkastella esimerkiksi Microsoft Officen kautta. Peruskäyttö tapahtuu samoin kuin muissakin toimistosovelluksissa. Google-dokumentteina tehtyjä tiedostoja voi katsella oikeastaan mistä tahansa välineestä, jossa on Internet-yhteys. Google-dokumentteja voi käyttää ilmaiseksi, jos käyttäjiä on enintään 50 ja levytila jää alle 1 Gt. Erikseen on olemassa maksullinen versio, johon sisältyy käyttötuki ja enemmän levytilaa. (Vuorinen ym. 2010, 65.)

Tiedostoja voi jakaa muiden käyttäjien kesken siten, että niitä voi muokata myös täysin samanaikaisesti tai niitä voi vain katsella, tarvittaessa ilman tunnuksiakin. Versiohistoria jää talteen, samoin viimeisimmät muokkaajat ja muokkaukset. (Kalliala & Toikkanen 2009, 136.) Käyttäjän kirjautuessa Google-dokumentteihin, hän näkee omansa sekä hänelle jaetut tiedostot kansioissa, joista ne sitten aukeavat. Käyttöä var-

ten on luotava Gmail-tili, jonka pohjalta muodostuu samalla tunnus, jolla pystyy tätäkin palvelua käyttämään. (Vuorinen ym. 2010, 65.)

Google-dokumentit soveltuvat prosessikirjoittamiseen. Siinä työstettävän tiedoston voi tehdä vain itseään varten, jolloin se on mistä vain saatavissa kunhan käytössä Internet-yhteys tai tiedostoja voi jakaa muille helposti niin katseltavaksi kuin jopa muokattavaksi. (Kalliala & Toikkanen 2009, 55.) Google-dokumenttien pääsivu ja kirjautumisikkuna on nähtävillä kuvassa 14.

KUVA 14. Google-dokumentit pääsivu

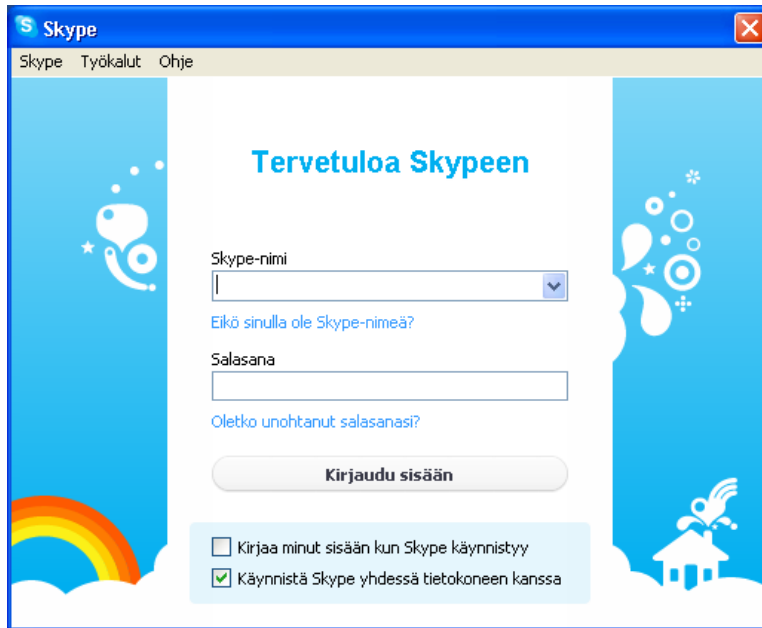
2.6 Verkkopuhelu- ja pikaviestisovellukset

Verkkokokouhelu- ja pikaviestisovellusten tarkoituksena on vähentää turhaa matkustamista ja siten pienentää myös organisaation hiilijalanjälkeä. Toisaalta niiden käyttö saattaa lisätä stressiä erinäisten ääni- ja teknisten ongelmien takia ja siten heikentää kokouksen tehoa. Kuitenkin lisääntyvät käyttökokemukset ja teknisen tuen apu tekevät näistä sovelluksista kuitenkin erittäin tärkeitä ja mahdollistavat etäopetuksen kuin -kokouksetkin. Niissä on mahdollista kommunikoida jopa kasvokkain videokuvanvälitteisesti, joka on paljon parempi tapa kuin perinteinen sähköposti tai puhelinkeskustelut. (Kalliala & Toikkanen 2009, 73 - 74.)

Verkkopuhelusovellus Skype

Skype on virolainen sovellus, joka on samalla yksi ensimmäisistä verkkopuheluihin soveltuvista sovelluksista, jolla voi soittaa Internetin kautta toisille. Sovelluksen käyttöä varten ohjelma tulee ensin asentaa omalle tietokoneelle ja samalla on luotava itselleen käyttäjänimi. Skypellä voi soittaa tavallisiinkin puhelimiin, mutta se on mahdol-

lista vain maksullisessa versiossa. (Kalliala & Toikkanen 2009, 145.) Skypeen pääsivu ja kirjautumisikkuna on nähtävillä kuvassa 15.

KUVA 15. Skypeen pääsivu

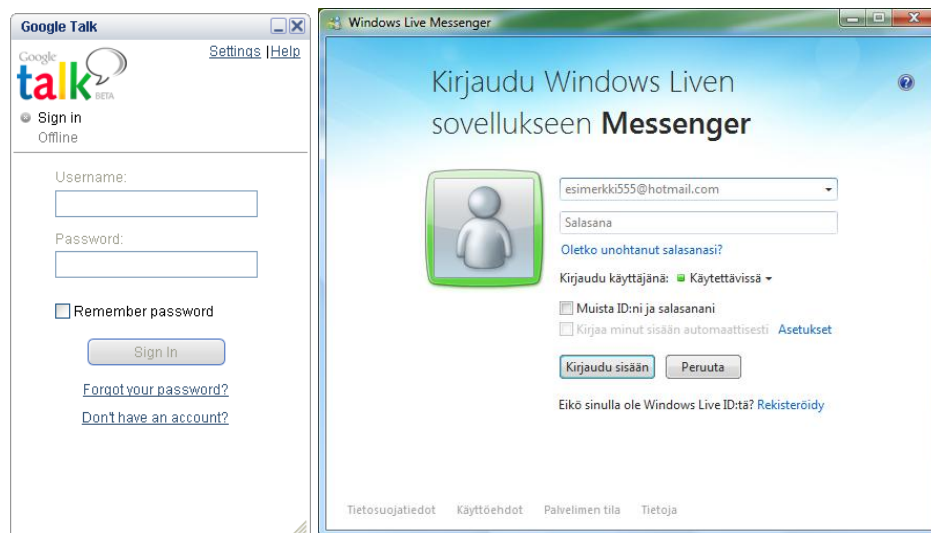
Käyttöä varten on käytössä oltava Internet-yhteys, kuuloyhteyttä varten vähintään kuulokemikrofonit ja näköyhteyttä varten on oltava myös kamera. Skypeen tarkemmas- ta käytöstä löytyy hyviä käyttöohjeita itse sovelluksen WWW-sivuilta. Muut käyttäjät voi hakea sovelluksessa käyttäjänimen perusteella, ja jatkossa heille näkyvät tilavies- tinä milloin olet tavoitettavissa.

Pikaviestisovellukset

Pikaviestisovellukset ovat kommunikointivälineitä, joissa voi chattailia reaaliaikaisesti toisen henkilön kanssa. Sovelluksissa ilmaistaan läsnäolotietoja ja tilapäivityksiä tun- temuksistaan sekä sen hetken lempimusiikkikappaleensa linkin. Pikaviestinten kautta voi lähettää tiedostoja ja joissakin edistyneimmissä versioissa on myös puhe- ja nä- köyhteyksmahdollisuus. Näissä sovelluksissa saattaa piillä tietoturvariskejä ja eri pika- viestinten välillä ei pysty kommunikoimaan. (Salmenkivi & Nyman 2010, 89 – 92.)

Pikaviestinten käyttöä varten tulee ohjelma yleensä ensin asentaa omalle tietokoneelle ja perustaa samalla käyttäjätili mikäli sitä ei ennestään ole saman tarjoajan eri sovel- lukseen jo luotuna. Varsinaisen käytön oppii helposti kokeilemalla. Google Talkin

käyttöä varten on saatava kutsu joltakin, joka jo sitä entuudestaan käyttää, jonka jälkeen se on asennettava omalle tietokoneelle myös asennettava erikseen. Alla nähtävillä pikaviestinsovellukset Google Talkin kuvassa 16 ja Windows Live Messengerin (Microsoft MSN) kuvassa 17 kirjautumisikkunat.

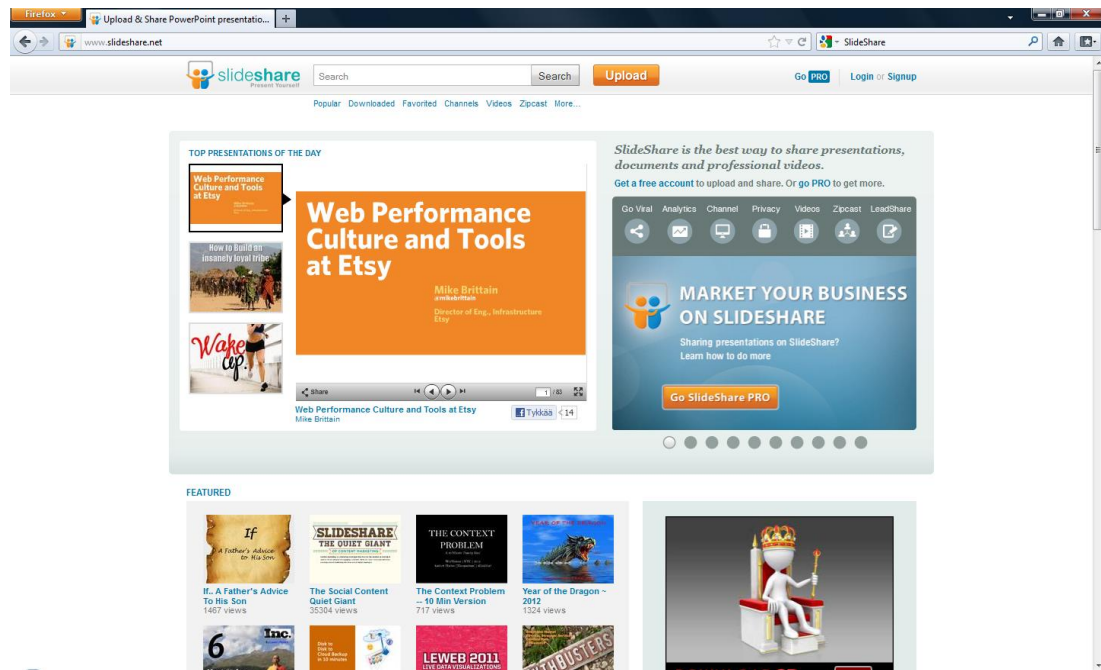
KUVAT 16 - 17. Google Talk ja Windows Live Messenger-kirjautumisikkunat

2.7 Materiaalinjako ja -tekovälineet

Alla esitetyillä sovelluksilla saa jaettua erimuotoisia aineistoja tai luotua niitä Internetin välityksellä.

SlideShare

SlideSharella saa jaettua omaa tekemäänsä esitysmateriaalia ilmaiseksi eli se soveltuu nimenomaan yhteisöllisyyden luomiseen, koska samalla muut voivat kommentoida ja edelleen linkittää niitä omiin verkostoihinsa ja sovelluksiinsa sekä arvioida niitä (Kalliala & Toikkanen 2009, 145). Jakaessaan omaa materiaaliaan on huomioitava, että haluaako sen varmasti muidenkin käyttöön vapaasti. Samalla kannattaa huomioida, että Internetin kautta voi löytää hyödyllisiä materiaaleja, joita voi käyttää hyödyksi omassa työssään. tekijänoikeudet on kuitenkin aina otettava huomioon. SlideShare -esitysten jakopalvelun pääsivu on nähtävillä kuvassa 18.

KUVA 18. SlideShare pääsivu

Videoidenjako palvelut

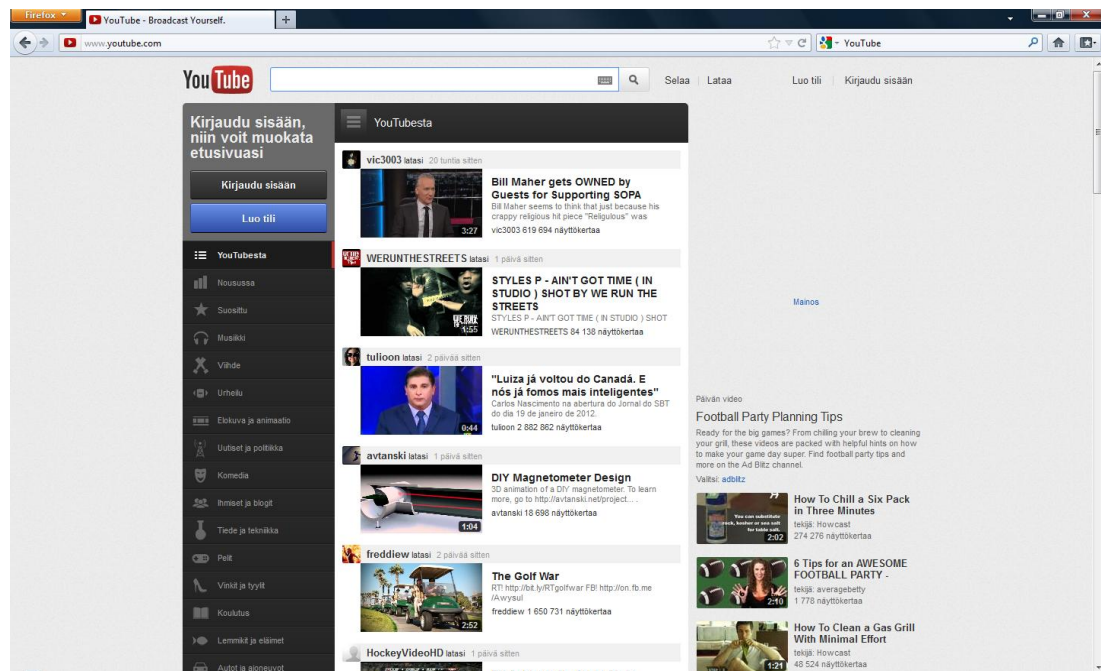
Videot ovat yksi parhaimmista julkaisukanavista ja soveltuvat erittäin hyvin uusien asioiden opetteluun eli myös opetukseen ja opiskeluun (Keränen ym. 2011, 56.) Ne eivät aina välttämättä ole teknisesti edes mitään huipputasoa, mutta jotkin niistä ovat melko tasokkaita. Videoiden avulla voi tavoittaa suurenkin yleisön ja video voi saada suuren määrän katselijoita. (Soininen ym. 2010, 57.) Videoita ei ole tarkoitettu pelkästään viihdekäyttöön vaan niitä voidaan käyttää myös tehokkaasti opetuksessa. Nykyään monet etsivät Google-hakupalvelun sijasta tietoa ja vastauksia YouTube videonjakopalvelun kautta. (Keränen ym. 2011, 45.)

YouTube ja TeacherTube

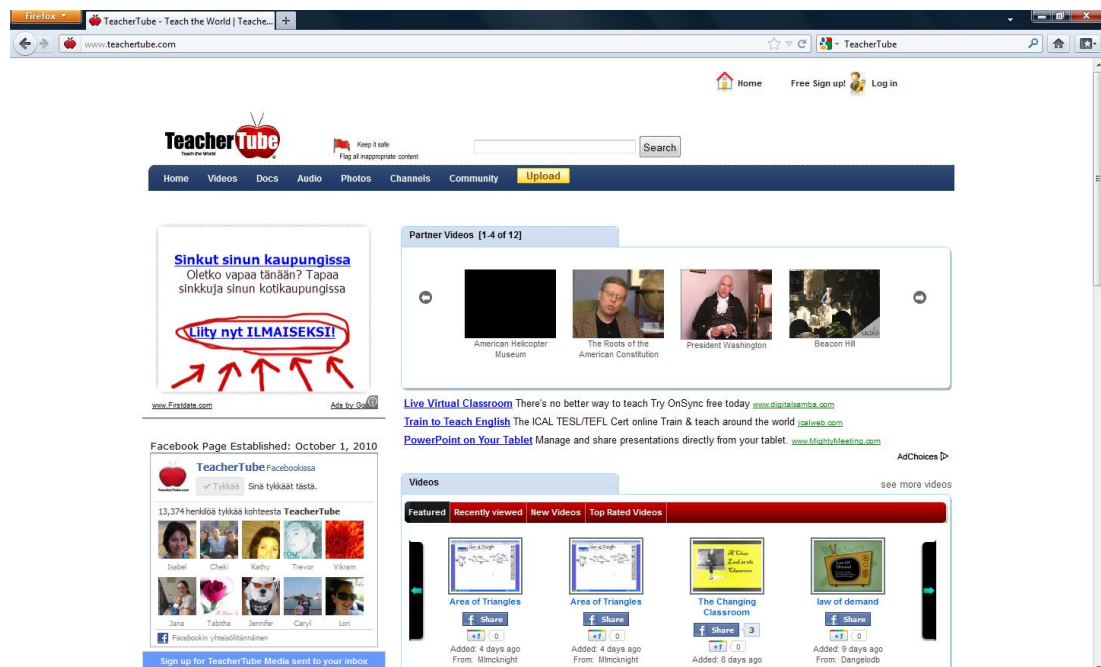
YouTube on yksi suosituimmista videonjakopalveluista. Se on perustettu vuonna 2005 ja on nykyisin Googlen omistama. Jotta siellä voi julkaistua omia videoita, on perustettava oma käyttäjätili. Videoita voi katsella ilman omaa käyttäjätiliäkin. Videoita etsitään hakusanoilla. (Soininen ym. 2010, 58.) YouTube:n pääsivu on nähtävillä kuvassa 19.

TeacherTube on vastaava palvelu kuin YouTube, mutta siellä keskitytään nimenomaan opetusmaailmaan ja sieltä voi etsiä opetukseen liittyviä videoita tai ladata sinne

omia videoita. Palvelu on kehitetty vuonna 2007 eli pari vuotta YouTuben jälkeen. Molemmissa on mahdollista kommentoida siellä olevia tiedostoja. TeacherTuben pääsivu on nähtävillä kuvassa 20. (mts. 58.)

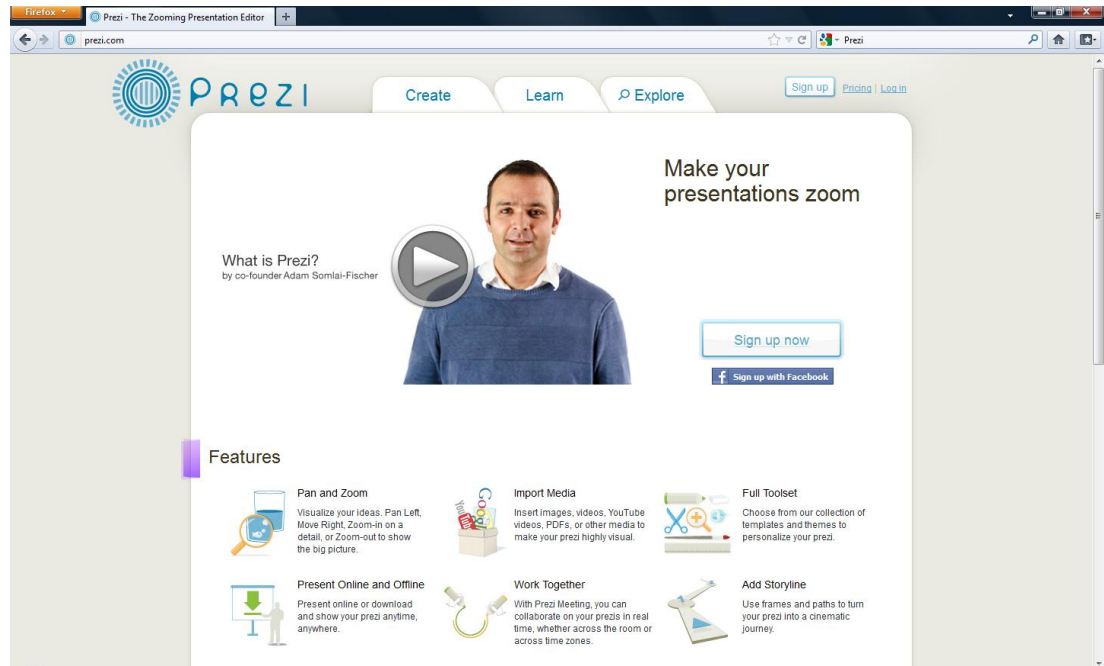
KUVA 19. YouTuben pääsivu

KUVA 20. TeacherTuben pääsivu

Prezi

Prezillä saa tehtyä paljon monipuolisempia esityksiä kuin perinteisellä PowerPoint-ohjelmalla. Prezin on myös luotava oma käyttäjätunnus, mutta sen jälkeen avautuu tyhjä sivu, jonne esitystä lähdetään suunnittelemaan. Prezi-esitysgrafiikkasovelluksen pääsivu on nähtävillä kuvassa 21.

KUVA 21. Prezin pääsivu

Esitysten tekemisen teknisesti oppii melko helposti opetusvideoiden avulla jo melko lyhyessä ajassa, mutta se vaatii hieman suunnitelmallisuutta esityksen rakentamisvaiheessa. Tämän jälkeen vain mielikuvitus on rajana kuinka omasta luentomoniste-esityksestään saa mielenkiintoisemman. Sovelluksen tarkoituksena on, että sinne tehdyt esitykset ovat kaikkien saatavilla ja samanaikaisesti useamman muokattavissa. Sovellukseen voi kirjautua Facebook-tunnuksella. Tämä sovellus on perustettua vuonna 2009 Budabestissa. (Prezi 2012.)

2.8 Käsite- ja miellekarttasovellukset

MindMeister

MindMeister on melko laajahko Internetin välityksellä toimiva yksi maailman johtavista miellekarttasovelluksista, joka on perustettu vuonna 2007. Sovellukseen pääsee

kirjautumaan esimerkiksi Facebook-tunnuksella. Sovelluksella voi luoda erilaisia aivoriihityyppisiä miellekarttoja. Sovellusta voi käyttää yhdessä muiden kanssa samanaikaisesti ja jakaa toisille valmiita miellekarttoja. Sovelluksen käyttö on turvallista myös muilla välineillä ja tietokoneella esimerkiksi älypuhelimilla. Sovellukseen kirjautumisen jälkeen on mahdollista valita monista eri pohjavaihtoehdoista sopivin juuri omaan tarkoitukseen. Ja tämän jälkeen voi olemassa oleviin kenttiin täyttää tilalle omat aiheet ja niiden loppuessa tyhjiä kenttiä saa kätevästi lisää omasta työkalupalkista napsauttamalla ja valitsemalla. (MindMeister 2012.) MindMeister-sovelluksen pääsivu on nähtävillä kuvassa 22.

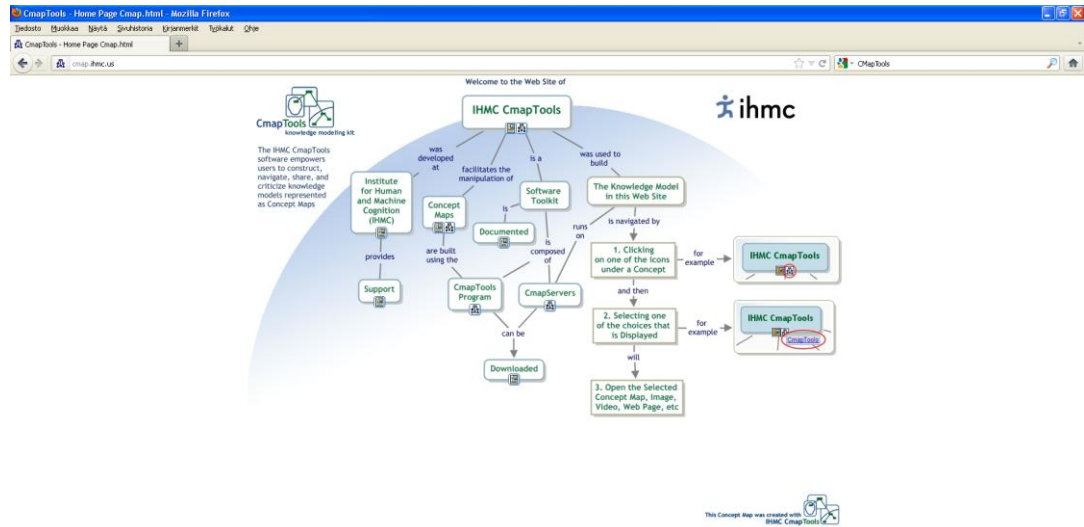
KUVA 22. MindMeisterin pääsivu

CmapTools

CmapTools soveltuu yksinkertaisiin miellekarttoihin ja sitä voi helposti käyttää, koska se on suomenkielinen. Sovelluksesta saa kätevästi tehdyt miellekartat tallennettuna esimerkiksi PDF-tiedostoina. Sovelluksen käyttöön löytyy laajat suomenkieliset käyttöohjeet perusteellisempaan käyttöön. Sovelluksessa tehtyjä miellekarttoja voi jakaa muille.

Sovelluksesta saa käsityksen jo aloitussivulta. Aloitussivu on tehty käsittekarttamuotoon, josta on linkkejä alasivuille. Tämä sovellus toimii samalla idealla kuin Mindmeister, mutta on aavistuksen kevyemmän tuntuinen ja samalla helppokäyttöisemmän

oloinen. (CmapTools 2010.) CmapTools-sovelluksen pääsivu on nähtävillä kuvassa 23.

KUVA 23. CmapToolsin pääsivu

2.9 Virtuaalimaailmat

Virtuaalimaailmassa ei tunneta fyysisiä rajoitteita ja siellä käynti mahdollistaa sellaisten asioiden kokeilun, jota ei muutoin tulisi kokeiltua. Oikeassa elämässä joidenkin asioiden kokeilu tulisi liian kalliiksi tai niitä olisi hankala järjestää. Virtuaalimaailmassa on mahdollista kokea oikean maailman asioita ja vain mielikuvitus on rajana, koska siellä voi esimerkiksi muokata omaa identiteettiä rajattomasti. Virtuaalimaailmassa voi vaihtaa esimerkiksi sukupuolta tai ikäänsä. Virtuaalimaailmassa voi kokeilla asioita, joita ei tavallisesti pystyisi kokeilemaan kovin helposti kuten hyppäämään laskuvarjolla. Virtuaalimaailmassa toimitaan avattaren eli oman hahmon välityksellä. Avatar kuvaa omaa itseään virtuaalimaailmassa ja sen välityksellä koetaan virtuaalimaailman tapahtumat. (Salmenkivi & Nyman 2007, 205 - 207.)

Koulussa opiskeltavien aiheiden pohjalta virtuaalimaailmassa pystyy tekemään käytännön harjoitteita ja simulaatioita sekä mallinnuksia. Siellä voi leikkiä erilaisia roolileikkejä tai tutkia ja kokeilla uusia asioita. Siellä voi keskustella ja chattaila, liikkua ympäri erilaisia paikkoja niin kävelemällä, juoksemalla, lentämällä tai teleporttaamalla. Virtuaalimaailmassa voi matkustella eri puolilla maailmaa ja tutustua eri kulttuu-

reihin ja kieliin. Samalla voi opetella itse puhumaan eri kieliä ja keskustella vieraalla kielellä paikallisten kanssa. (Salmenkivi & Nyman 2007, 205.) Virtuaalimaailmassa voi järjestää perinteisiä luentoja tai seminaareja sekä käyttää muita sovelluksia kuten verkko-oppimisympäristöjä.

Virtuaalimaailmoja hyödyntävät monet yritykset, koska ne saavat sitä kautta liiketoiminnallista hyötyä tarjoamalla siellä jotain palveluja maksua vasten. Yritykset voivat myös markkinoida siellä tuotteitaan kuten autovalmistaja uusimpia automallejaan. (Niiranen 2010, 5.)

Second Life

Second Life on Internetin kautta toimiva kolmiulotteinen yhteisöllinen virtuaalimaailma. Second Lifen käyttöliittymä ja kirjautumisikkuna on nähtävillä kuvassa 24. Second Lifen perustajana on Linden Lab, joka julkaisi maailman vuonna 2003. Tähän mennessä käyttäjiä on 12 miljoonaa (Niiranen 2010, 5). Varsinainen käyttö on ilmaista, mutta mikäli aikoo rakentaa sinne jotain, on ensin vuokrattava tontti tai saari. Sinne voi ladata myös esimerkiksi PowerPoint-esityksiä maksua vastaan. Virtuaalimaailmassa puhutaan Linden dollareista, jolla on tietty oikea rahallinen arvo eli valuuttakurssi. Yhdellä Amerikan dollarilla saa noin 250 Linden dollaria (mts. 5).

Rakentaminen aloitetaan pienistä palasista (primitiivit) keräämällä tai sitten koodaamalla Second Lifen omalla ohjelmointikielellä, jota kutsutaan Linden Script Languageksi. Ohjelman käyttö edellyttää ilmaisohjelman asentamista ja oman käyttäjätilin sekä hahmon luomista. Second Life koostuu monesta pienestä saarekkeesta, jotka yhdessä muodostavat kokonaisen maailman bittiavaruudessa. (Second Life 2012.)

Suomessa Second Lifesta saa ostettua tontteja tai saaria Suomen eOppimiskeskus Ry:n kautta. Se on valtakunnallinen verkko-opetusta muissa organisaatioissa edistävä yhdistys. Suomen eOppimiskeskus hallinnoi EduFinland aluetta Second Lifessa. EduFinland on suomalaisten oppilaitosten yhteinen keskittymä virtuaalimaailma Second Lifessa. Sieltä oppilaitokset saavat vuokrata omia alueita opetus- ja tutkimustarkoituksiin. Samalla alueella on myös yhteiskäyttöisiä alueita, joita oppilaitokset voivat hyödyntää ja jossa ne voivat järjestää yhteisiä tapahtumia ja tehdä samalla yhteistyötä. (Suomen eOppimiskeskus ry 2012.)

KUVA 24. Second Life käyttöliittymän pääsivu

Oman tontin tai saaren vuokraamisen jälkeen on käytössä tietty määrä primitiivejä eli rakennuspalikoita, joilla rakennelmia voi Second Lifeen muodostaa. Jos niiden määrän ylittää eikä EduFinland-hallinnon pyynnöstä ylimääräisiä poisteta, on hallinnolla oikeus niiden omavaltaiseen poistamiseen. (EduFinland 2008.)

Second Life nähdään hyvänä paikkana ja keinona liiketoiminnan ja imagon kasvattamiseen sekä markkinointiin. Organisaatiot, yritykset, yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat perustaneet sinne tontteja ja sieltä löytyy yrityksiä, jotka menestyvät virtuaalisten rakennelmien kuten rakennusten, vaatteiden, toiminnallisten objektien sekä muunlaisten asioiden ja palvelujen myymisellä muille saarella toimiville. Virtuaalimaailmassa on selkeä yhdessäolon tunne, joka onkin tärkeimpiä ominaisuuksia ja etuja siellä toimimiselle. (Kalliala & Toikkanen 2009, 91.)

RealXtend

RealExtend virtuaalimaailma on vastaavanlainen kuin Second Life virtuaalimaailma, mutta se perustuu avoimeen lähdekoodiin ja on suomalainen projektituotannolla vuonna 2010 aloitettu ohjelmisto. Se on saavuttanut jo suuren suosion ja on siksi varteenotettava vaihtoehto Second Lifelle. RealXtendin sivuilta löytyy kaikki tarpeellinen informaatio ohjelman asennuksesta omalle koneelle ja käyttöönotosta rakentamiseen

asti. Saatavilla on kolmea erilaista ympäristöä, Tundra, Naali ja Taiga, joista Tundra on se, jota kehitetään eniten. (RealXtend 2012.)

Tämän työn puitteissa ei kuitenkaan vielä tähän virtuaalimaailmaan tutustuta sen syvällisemmin vaan vasta kun Second Lifen käyttö lopetetaan, jolloin myös luultavasti tämä ympäristö on kehittynyt huomasti eteenpäin ja samalla sen vakaus on parantunut.

3 HYÖDYNTÄMINEN MAMK:SSA

Mamk:ssa hyödynnetään jo nyt monia sosiaalisen median sovelluksia ja käyttö laajentuu koko ajan. Opetuksessa sosiaalisia medioita käytetään yhä enemmän, koska Mamk tarjoaa paljon aikuiskoulutusta etäopiskeluna joko kokonaan tai osittain verkossa tapahtuvana. Mamk tekee paljon yhteistyötä eri organisaatioiden ja koulujen kanssa niin täällä Suomessa kuin muuallakin maailmalla, ja silloin on luontevaa käyttää yhteydenpidossa hyväksi erilaisia etäyhteyksiä, joita sosiaalisen median sovellukset tarjoavat. Mamk toimii kolmella paikkakunnalla ja tällöin myös henkilökunta pitää yhteyttä toisiinsa myös sosiaalisen median keinoin. Lisäksi monella mamkilaisella on henkilökohtaisia vapaa-aikaintressejä, johon sosiaalista mediaa hyödynnetään.

Sosiaalista mediaa hyödynnetään siis hyvin monella eri osa-alueella Mamk:ssa ja tässä seuraavassa esimerkkejä siitä, minkälaisia huomioita olen tehnyt ja millaisia käyttökokemuksia olen kerännyt tarkasteltaessani Mamk:n sosiaalisen median käyttöä viimeisen parin vuoden ajalta. Samalla kerron, miten itse hyödynnän ja lähityöympäristössäni hyödynnetään näitä sovelluksia jo nyt ja miten toivoisin niitä hyödynnettävän jatkossa koko Mamk:ssa.

Tässä työssä esitetyt sovellukset ovat sellaisia, joita olen itse omatoimisesti kokeillut ja sen jälkeen jossakin konkreettisessa toiminnassa kokeillut ja kerännyt talteen omia käyttökokemuksia omien normaalien työtehtävieni ohella. Osaa näistä olen ensin opetellut itse käyttämään. Tämän jälkeen olen kouluttanut käyttäjiä Mamk:n järjestämissä koulutuksissa ulkopuolisille asiakkaille tai käyttänyt niitä yhdessä muiden kanssa työtehtävien ja yhteistyön hoitamiseen. Samalla olen kerännyt kokemuksia ja ideoita talteen siitä mihin niitä jatkossa tai edelleen voisi käyttää.

Joissakin Mamk:n projekteissa ovat projektiryhmän jäsenet omassa keskinäisessä yhteydenpidossaan ja tiedonvälityksessään halunneet opetella ja kokeilla erilaisia sovelluksia helpottamaan työn sujumista, joten olen toiminut heille samalla asiantuntijana ja teknisenä tukihenkilönä. Lisäksi projektin tavoitteiden toteuttamista varten on luotu erilaisia näitä sovelluksia hyödyntäviä palveluita, joita on sitten esitelty tapahtumissa, joissa olen ollut mukana esittelijän roolissa.

3.1 Facebook, LinkedIn ja HeiaHeia

Facebook

Facebookiin on Mamk:n henkilökunnasta liittynyt omatoimisesti jo ainakin kolmasosa. Tätä sovellusta valjastetaan yhä useammin opintojaksojen käyttöön muun muassa tiedotustarkoituksessa. Jopa kokonaisilla opiskelijaryhmillä on siellä oma sivunsa kuten omalla opiskeluryhmälläni. Sivulla vaihdetaan aina silloin tällöin kuulumisia varsinkin, kun olemme harvoin lähiopetuksessa ja näemme toisiamme. Siellä kannustamme ja motivoimme toisiamme opintojen etenemisessä ja opinnäytetyön tekemisessä. Lähetämme ryhmän kautta kuvia toisillemme. Latasin esimerkiksi kuvaamani luokkakuvat sinne muidenkin ladattavaksi. Siellä saatetaan yleisellä tasolla käsitellä opintojaksojen tehtäviin liittyviä asioita.

Facebookia ei käytetä pelkästään opetus- ja opiskelumaailmassa, vaan Mamk:n markkinoinnissa uusille opiskelijoille ja yhteydenpidossa vanhoihin opiskelijoihin sekä alumneihin. Mahdollisille tuleville uusille opiskelijoille järjestetään erilaisia tapahtumia ympäri maata ja heidän tietonsa löytyvät Facebookista. Facebookissa julkaistaan YouTuben kautta ladattuja menneiden tapahtumien kuvia sekä markkinointivideoita. Vanhoille opiskelijoille on perustettu alumnisivu, jossa kerrotaan Mamk:n kuulumisista ja tulevista tapahtumista. Siellä on myös sivuja liittyen harrastustoimintaan ja opiskelijayhdistyksiin. Mamk:n omien Facebook-sivujen ja -ryhmien kautta saa paljon informaatiota esimerkiksi hakemiseen liittyen tai siitä, mitä Mamk:ssa voi opiskella ja samalla siellä voi esittää kommentteja ja kysymyksiä, joihin Mamk:n henkilökunta vastaa.

Samoin erilaisilla projekteilla ja hankkeilla on omia tiedotussivuja. Joidenkin projektien tavoitteena on toteuttaa yhteisöllisyyttä ja vaikuttamista verkossa. Ensiksi tähän

tarpeeseen on pidetty hankkeen puitteissa koulutus sosiaalisen median sovelluksista. Tämän jälkeen projektissa on otettu käyttöön omia Facebook-sivuja. Mamk on itsekin mukana projekteissa, joille on luotu omia sivuja, joissa tiedotetaan ja markkinoidaan projektin tulevista tapahtumista ja tilaisuuksista sekä ohjataan ja neuvotaan esimerkiksi verkko-opetusasioissa. Monella mamkilaisella, samoin projekti- ja markkinointisivuilla, on kytköksiä muihin yhteistyö- että asiantuntijaverkostoihin. Mamk:n henkilökunta on hyvin verkostoitunut keskenään Facebookissa.

Omaa Facebook-profiiliani käytän muun muassa Mamk:n henkilökunnalle tiedottamista varten. Tiedotan heitä esimerkiksi omista verkostoistani huomaamillani verkko-opetukseen liittyvistä koulutuksista, (verkko-) seminaareista, uusista ideoista että toimintamalleista sekä sovelluksista ja välineistä, joita voisi hyödyntää opetuksessa. Samoin työpäivän aikana Facebook on yksi paikka, josta työkaverini tavoittavat minut nopeasti ja jonka kautta he voivat kysyä apua tai kommentteja.

Facebook mielletään enemmän vapaa-ajalla käytettäväksi sovellukseksi. Kaikki eivät pidä siitä, että sinne laitetaan esimerkiksi opiskeluun liittyviä asioita. Mielestäni Facebook on hyvä väline tiedottamiseen, koska niin moni sitä käyttää. Moni käyttää Facebookia myös älypuhelimien kautta. Erona monille normaaleille staattisille nettisivuille, toimivat Facebook-sivut ja ryhmät nopeana yhteydenottokanavana ja juuri tietyllä hetkellä tapahtuvat asiat saa helposti julkaistua laajalle joukolle. Toki on otettava huomioon mitä tietoa Facebookin kautta julkaistaan ja kenelle tieto näkyy. (mts. 45.)

Facebookin alati muuttuvat yksityisyysasetukset ja muutkin uudistukset saattavat silloin tällöin aiheuttaa epä tietoisuutta ja epäilyä ohjelman toiminnasta. Siksi monet eivät edes halua liittyä Facebookiin. Yhä enemmän kaikki tieto on kuitenkin saatavilla tätä kautta, joten voi helposti jäädä ilman jotakin tärkeää tietoa. Loppujen lopuksi Facebook on turvallinen yhteisöllisyyttä tukeva sovellus, kunhan yksityisyysasetuksista huolehtii.

Äskeisiä kuvauksenmukaisia toimintoja siis jatketaan ja tullaan laajentamaan edelleen Mamk:ssa, koska Jari Kaivo-ahon (2011) mukaan ihmistenvälinen kommunikaatio ja kanssakäyminen tulevat kasvamaan entisestään. Samoin ihmistenvälisessä toiminnassa sosiaalisen median osuus tulee entisestään korostumaan (Keränen ym. 2011, 51). On siis luontevaa olettaa yhteisöpalvelujen kuten maailmanlaajuisesti käytetyimmän

Facebookin käytön entisestään laajentuvan. Samoin sitä tullaan yhä enemmän käyttämään niin opiskelu-, opetus- kuin työskentelytarkoituksissa ja yritys- kuin koulumaailmassa.

LinkedIn

Tästä yhteisöpalvelusta ei ole vielä paljon käyttökokemuksia, mutta joillakin mamkilaiksiakin on siellä omia profiileja kokeilun vuoksi. Itse olen kokeillut palvelua jonkin verran ja muutaman opettajan kanssa olemme sinne yhdessä perustaneet profiileja. Olemme samalla opiskelleet sovelluksen käyttöä tarkemmin. Henkilökohtaisen profiilin näkymä on nähtävillä kuvassa 25.

Tätä yhteisöpalvelua voisi käyttää Mamk:ssa työtehtävien kannalta olennaisten kontaktien luomiseen ja verkostoitumiseen muihin organisaatioihin ja yhteistyötahoihin. Tarvittaessa asiantuntemusta, ideoita ja kokemuksia laaja-alaisemmin, voi tätä sovellusta käyttää verkostoitumiseen ja kytkeytymiseen muihin ryhmiin. Näissä ryhmissä käydään keskusteluja samoista asioista kiinnostuneiden kesken esimerkiksi saman alan opettavien opettajien kesken. Tämän sovelluksen kautta voitaisiin etsiä sopivia henkilöitä muun muassa projekteihin.

The screenshot shows a LinkedIn profile page for 'hajja muhonen'. The profile is for a 'suunnittelija at Mikkeli University of Applied Sciences' in Finland. The page includes a header with navigation links (Home, Profile, Contacts, Groups, Jobs, Inbox, Companies, News, More), a search bar, and a 'Add Connections' button. Below the header, there is a section for 'Experience' listing 'suunnittelija at Mikkeli University of Applied Sciences' from 2002 to Present (10 years). A 'Contact hajja for:' section lists various opportunities like 'career opportunities', 'new ventures', 'expertise requests', 'reference requests', 'consulting offers', 'job inquiries', 'business deals', and 'getting back in touch'. There is also a 'Contacting You' section explaining how users can contact the profile. On the right side, there are sections for 'hajja's Activity' (showing a recent connection with Johanna Jalkanen) and 'hajja's Connections (4)' (listing Johanna Jalkanen). A 'Profile Organizer' advertisement is also visible on the right.

KUVA 25. Oma profiili LinkedIn:issä

Opetuksessa tätä sovellusta voisi hyödyntää perustamalla opintojaksoa varten sinne ryhmän, johon kuuluvat opettajan lisäksi opiskelijat ja heidän työharjoittelun kautta saamansa työelämäkontaktinsa. Tätä kautta olisi mahdollista suorittaa esimerkiksi yritysprojekteja, jossa opiskelijat verkostoituvat asiantuntijoiden kanssa. Opintojakso-suorituksena voisi opiskelija myöhemmin liittää omaan ansioluettelonsa parantaakseen omia työnsaantimahdollisuuksiaan. (Kalliala & Toikkanen 2009, 83.)

LinkedInissä voisi suositella tarvittaessa työkavereitaan tai opiskelijoita heidän pyrkiessään uusiin työtehtäviin. Sovelluksen kautta voi myös kiittää yhteistyökumppaneita yhteistyöstä. Tällä hetkellä palvelun kautta on verkostoiduttu esimerkiksi Kymenlaakson ammattikorkeakoulun (Kyamk) ja heidän henkilöstön välillä. LinkedIn soveltuisi hyvin alumnitoimintaan. Tämä palvelu ei siis ole pelkästään työnhakua varten, johon oma ansioluettelo laitetaan näkyville haettaessaan esimerkiksi uusia työtehtäviä.

HeiaHeia

Sosiaalisen median hyödyntäminen Mamk:ssa ei rajoitu pelkästään työ- ja opiskelutarkoituksiin vaan myös yleiseen hyvinvointiin. Moni Mamk:n henkilökunnasta että opiskelijoista hyödyntävät erilaisia harrastuksiinsa liittyviä sovelluksia kuten HeiaHeiaa, SportsTrackeria, Endomondoa sekä muita vastaavia palveluja. Niihin kirjaetaan päivittäisiä aktiviteetteja kuten kuntoilu- ja urheilusuorituksia sekä arkisia rutiinisuurituksia kuten lumenkolaukset, silitykset, ikkunanpesut, siivouksen, kaupassa käynnin ja lasten kanssa temmeltämiset. Ne eivät välttämättä mitenkään liity siis töihin.

Mamk:lle on perustettu tätä nykyään omia hyvinvointi- ja harrasteryhmiä HeiaHeia -palveluun. Jäsenet voivat siellä kannustaa, motivoida ja kommentoida toisten suorituksia, kunhan ensin hyväksyvät ryhmäjäsennyden tai kaveriksi muita mamkilaisia. Kehitysstrategiassammekin (2009, 6, 11 - 12) tuodaan esiin opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi ja yhtenä painoalana Mamk:lla on hyvinvointi, joten tämän sovelluksen käyttöönotto laajemmin Mamk:ssa olisi yksi pieni osanen, joka tukisi ja aktivoisi hyvin tällaista toimintaa.

HeiaHeian kokeilu lähti Mamk:ssa liikkeelle ensin muutaman kokeilijan kautta ihan oma-aloitteisesti. Vähitellen sen käyttö on laajentunut. Tarkoituksena on jatkossa jär-

jestää eri tilaisuuksissa välitietoisuutta tämän palvelun käyttöönotosta, jotta sinne saataisiin lisää aktiivisia jäseniä luomaan hyvää mieltä ja liittymään saman aihepiirin ympärille. HeiaHeiaan syötettyjä päivittäisiä aktiviteetteja voi julkaista Facebookissa, jota kautta monet oikeastaan sen paremmin löysivätkin, kun alettiin ihmetellä, mitä päivityksiä jollakuilla Facebookissa oli. Eli käyttö laajentui tavallaan ”puskaradiossa” tiedottamisen myötä. Oma HeiaHeia-treenilokini näyttää alla olevan kuvan (kuva 26) mukaiselta muutaman viikon osalta.

KUVA 26. HeiaHeia treeniloki

3.2 Confluence ja Wikispaces

Wikinä on käytetty Mamk:ssa Wikispacesia, jossa ryhmätyönä opiskelijat ovat saaneet rakentaa omia wikisivuja luomalla ensin tunnukset sovellukseen. Monestihan näissä sosiaalisen median ilmaissovelluksissa ongelmana on, että jokaisen, joka aikoo sovelusta käyttää, on luotava sinne tunnus ja niitä ei voi opiskelijaa pakottaa sinne luomaan. Näin ollen joissakin tapauksissa on ollut tarkoituksenmukaisempaa käyttää Mamk:n omia tarjolla olevia lisenssilaisia sovelluksia. Samoja tunnuksia ja sähköpostiosoitteita kuin Mamk:n, ei suositella käytettäväksi näissä sosiaalisen median sovelluksissa tietoturvasyistä. Opiskelijaryhmät voivat opettajavetoisesti hyödyntää wikiä opintojaksoissa ja projektihenkilöstö voi käyttää wikiä tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnassa tiedottamiseen ja yhteisten dokumenttien työstämiseen. (Kalliala & Toikkanen 2009, 55 - 56.)

Confluence-wiki

Mamk:lla on omana palvelinasennuksena Confluence-wiki, johon jokaiselle sitä tarvitsevalle voidaan luoda tunnus. Ulkoasu ja käyttötarkoitus on Mamk:lle erikseen räätälöity. Tarvittaessa sen käyttöön annetaan perehdytystä niin opiskelijaryhmille kuin opettajille ja projektihenkilöstölle.

Silloinen Hyvinvoinnin tulosalue otti Confluence-wikin käyttöön tulosalueen projektien käyttöön eli niissä tiedotettiin projektiasioista. Projekteilla oli omia sivuja, joissa yhteisesti tuotettiin dokumentteja. Samoin sivuilla oli yleisesti kaikkea projektin käynnistyksestä päättämiseen liittyviä ohjeita ja aineistoja sekä lomakkeita. Siellä kokeiltiin erinäisiä wikin lisäominaisuuksia kuten kalenterin käyttöä tapahtumien seurantaan.

Tätä wikiä käytettiin paljon myös Mamk:n verkko-opetuksen mentoroinnin yhteydessä, jossa mukana oli eri laitosten mentoreita, jotka toimivat verkko-opetuksen tukihenkilöinä pedagogisessa että teknisessä mielessä. Mentorointitoiminta on kuitenkin ollut katkolla jo useamman vuoden eikä sitä toistaiseksi ole elvytetty, mutta aineistot ovat edelleen luettavissa ja käytettävissä. Kuva Mamk:n verkko-opetuksen Confluence-wikissä olevasta mentorointitoiminnasta on nähtävillä kuvassa 27.

The screenshot shows a web browser window displaying the main page of the Mamk Confluence wiki. The page title is "Pääsivu" (Main Page) under the heading "Verkko-opetus" (Network Education). The page was added by Eino Sarkola and last edited on 03.12.2009. It features a list of labels: TAVOITE, MENTOROINTI, Laitosten ja yksiköiden tavoitteet ja toiminta, Avoimia verkkoja, KOULUTUKSET, AVOIMET TYÖPAJAT, TIKTOISUUT, AVOIMET Keskustelutilaisuudet, VERKKOKESKUSTELUT, and LINKKEJÄ. Below the labels, there are sections for "TAVOITE" (Goal), "MENTOROINTI" (Mentorship), and "Laitosten ja yksiköiden tavoitteet ja toiminta" (Goals and activities of institutions and units). The "MENTOROINTI" section includes text about the mentorship program and a list of participants. The "Laitosten ja yksiköiden tavoitteet ja toiminta" section includes a list of goals and activities.

KUVA 27. Mamk:n mentorointitoiminnan pääsivu Confluence-wikissä

Confluence-wikiä käytetään nykyään melko vähän. Tämä johtunee siitä, että siitä alkoi muodostua vertaisintra eikä siitä kuitenkaan sellaista haluttu. Intranetissä päivitysoikeus on yleensä vain muutamalla, mutta wikissä olisi taas mahdollistaa antaa useammalle päivitysoikeudet (Ojala & Pöysti 2008, 60). Perusteltu käyttötarkoitus sovellukselta vielä toistaiseksi Mamk-tasolla puuttuu, joten se on tällä hetkellä unohduksissa ja uinumassa oleva järjestelmä. Sitä käyttävät esimerkiksi ne opettajat, joiden opetukseen se erityisesti soveltuu. Sovellusta käytetään opintojaksoilla, joihin sisältyy paljon prosessikirjoittamista ja joissa sivujen hallinnan kuten linkittämisen on sujuttava pienellä vaivalla ja joille verkko-oppimisympäristö asettaisi liikaa rajoituksia. Confluence-wikin käyttö vaatii perehtymistä sen toimintaan.

Mahdollisesti oman wikiympäristön käyttöä tullaan jossain kohti vielä elvyttämään esimerkiksi kokeilemalla uusia wikiympäristöjä ja vaihtamalla Confluence-wikin kenties hieman toimivampaan, kevyempään ja helppokäyttöisempään sovellukseen. Laitan sen kuitenkin suosituslistalle, koska se on Mamk:n hallinnassa oleva laajamuotoinen yhteiskirjoitteluun sopiva työkalu. Tällä vältetään sähköpostiliitetiedostojen monien eri versioiden lähettäminen toisille.

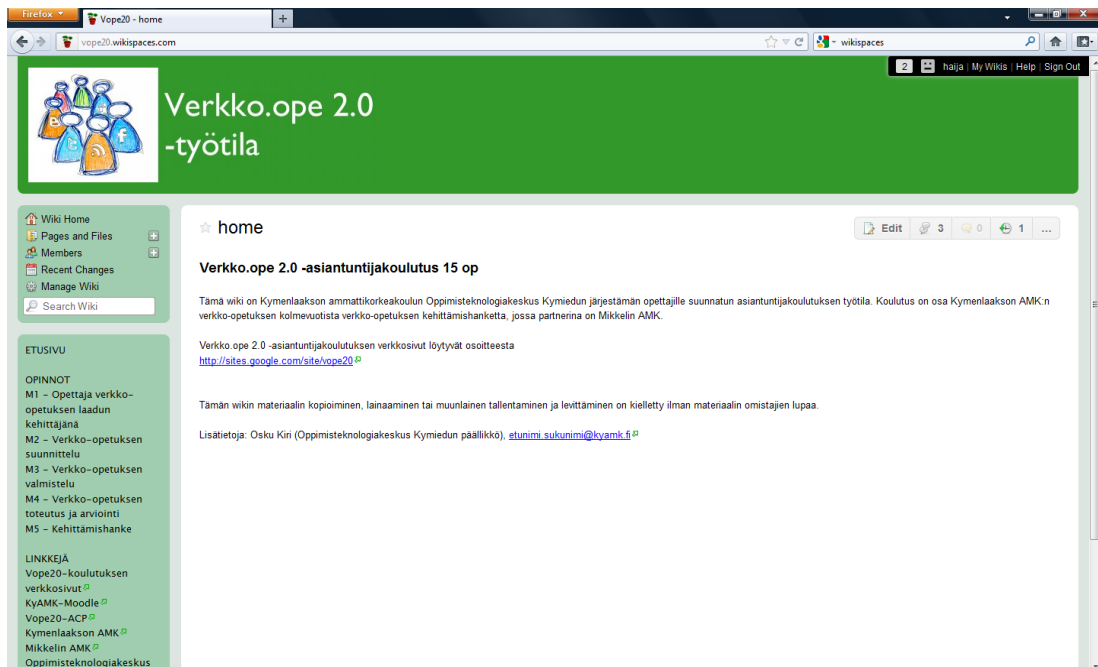
Mamk:ssa käytössä olevassa verkko-oppimisympäristö Moodlessa on myös oma wiki-työkalunsa, mutta se ei sovellu ihan yhtä laajaan toimintatarkoitukseen kuin mitä tarvittaisiin eikä ole välttämättä kovin helppokäyttöinenkään ja se vaatii aivan omanlaisen logiikan opettelua. Tämä wiki-työkalu liittyy aina johonkin tiettyyn Moodlealueeseen eikä eri alueiden wikejä pysty yhdistämään tai linkittämään toisiinsa järkevällä tavalla. Aikanaan ennen Confluence-wikiin päätymistä, kokeilussa oli joitakin muita eri wikiympäristöjä kuten Mediawiki, mutta Confluence osoittautui niistä tuolloin parhaimmaksi teknisiltä ominaisuuksiltaan ja toiminnoiltaan.

Wikispaces

Joillakin opintojaksoilla, samoin henkilökunnalle suunnatussa Verkko.ope 2.0 (vope) -koulutuksessa, on käytetty Wikispacesia. Tätä varten opettaja on saattanut opetella wikin käyttöä itsekseen tai pyytänyt siihen opastusta. Opiskelijoita varten on pyydetty tekemään varta vasten tiettyä wikiä ja työskentelyä varten kirjallisia ohjeita kuvineen. Opiskelijoille on saatettu antaa pienimuotoinen tekninen opastus opintojakson alkaessa. Näitä olen oman työni ohessa tarvittaessa tehnyt.

Kyamk:n järjestämässä Vopec-koulutuksessa, jossa oli mukana osallistujia Mamksta ja minä yhden tutorryhmän mentorina, käytettiin ryhmätöiden tekemiseen Wikispaces -wikiä. Osallistujat oli jaettu kolmeen eri ryhmään ja jokaisella oli tuolla wiki-sivuilla oma osionsa, jossa he saivat vapaasti luoda uusia sivuja ja keskustella samalla niihin laitettavista tiedoista. Silloin tällöin keskustelua käytiin suoraan tietyn wikisivun sisällä, jolloin lopputuloksena saattoi olla hyvinkin sekavan näköinen sivu. Täältä sivulta oli kuitenkin linkki yhtenäiseen, selkeään dokumenttiin tai sivuun, josta muut ryhmät ja tutorit saivat kommentoida. Tämä wikisivusto on julkinen ja sitä voi käydä lukemassa kuka tahansa, joka sen sattuu löytämään esimerkiksi Google-haulla.

Tämän wikin käyttöä suosittelen Mamk:lle, koska siinä jokainen wikiperustaja pystyy itsenäisesti niin hallinnoimaan kuin muokkaamaan omaa wikiä ja tekemään wikilleen mitä haluaa paljon vapaammin. Wikit eivät sekoitu toisiinsa ja ulkoasuakin voi vapaammin itse määrittää. Wikillä ei välttämättä tarvitse olla edes mitään tekemistä Mamk:n kanssa, jolloin se soveltuu muunlaiseen käyttöön esimerkiksi politiikkaan. Tämän vopec-koulutuksen wikin pääsivu on nähtävillä kuvassa 28.

KUVA 28. Vopec-koulutuksen työtila Wikispacesissa

3.3 Wordpress ja Twitter

Blogeja voisi opetuksessa käyttää koko opintojakson rakentamiseen. Opintojakson keskustelu ja tiedotus tapahtuisi siinä keskitetysti. Se olisi vaihtoehto perinteiselle verkkoympäristötyöskentelylle. Keskusteluun osallistumisesta voisi antaa lisäpisteitä opintojakson arvioinnissa. Oppilaita voisi kannustaa luomaan opintojakson yhteydessä omia blogeja, joita linkitetään pääblogiin ja joita toiset oppilaat kommentoisivat. Tähän on opettajalla oltava mietittynä oppimisprosessi selkeine suunnitelmineen ja perusteluineen. Samoin on oltava määriteltävä, mitä oppilailta odottaa ja tarjottava heille tarpeeksi virikkeitä lähdeaineiston ja erilaisten käsitteiden muodossa. Tämänkaltainen toiminta tukee hyvin reflektointia oppimista. (Kalliala & Toikkanen 2009, 42 - 43).

Wordpress

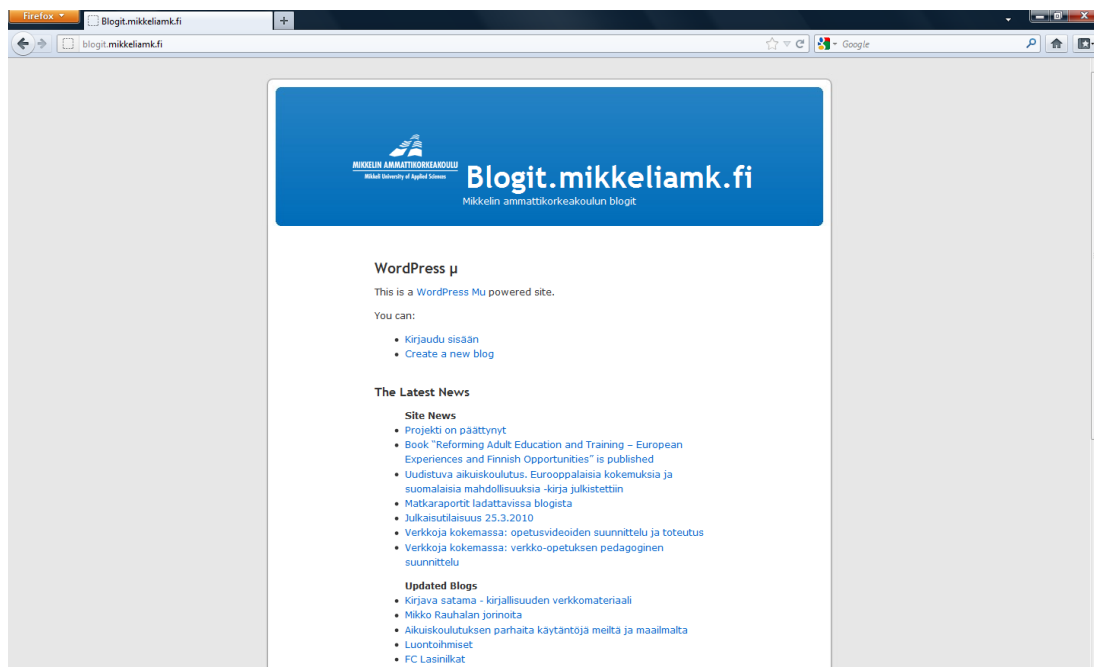
Blogiympäristönä Mamk:ssa on käytössä omana palvelinasennuksena Wordpressin blogi, johon kaikilla Mamk:laisilla on mahdollisuus saada tunnukset ja oma blogi. Mamk:n Wordpress blogin pääsivu on nähtävillä kuvassa 29.

Opetustarkoitukseen tätä blogiympäristöä kuitenkin hyödynnetään vielä vähän eikä se ole oikeastaan ollut alkuperäinen tarkoitukseen vaan enemmänkin kokemusten jakaminen esimerkiksi vaihdossa olevilta opiskelijoilta.

Joitakin vuosia sitten tarkoituksena oli aloittaa blogi liittyen verkko-opetukseen. Muutaman merkinnän jälkeen kuitenkin bloggailu loppui, kun se vaikutti liian yksipuoliselta ja tylsältä. Kuitenkin monesti on käynyt mielessä perustaa yhteinen blogi kaikille verkko-opetuksesta kiinnostuneille, jossa voisi olla useita kirjoittajia. Tähän asti sitä ei vielä ole perustettu, mutta sellainen voisi olla edessä kenties yhdessä Kyamk:n opetus-tekniikkayksikön kanssa, joka palvelisi molempien koulujen henkilökuntaa, opiskelijoita ja verkko-opetuksesta vastaavia henkilöitä tietojen vaihtamisen taholta ja yhteistyön laajentuessa.

Muutamalla opintojaksolla on blogia hyödynnetty ryhmätöiden tekemiseen tai koko opintojakso on toteutettu blogina, jossa on myös videopotentiaalia. Mamk:n vaihtopöytäkirjat ja vaihdossa olevat opettajatkin ovat pitäneet blogeja vaihdossa olemisestaan. Joillakin projekteilla on ollut omia blogeja tiedotukseen ja markkinointiin että

projektin eri vaiheiden esittelyä varten, joihin blogit soveltuvat erittäin hyvin. Kannattaa seurata oman ammattiosaamisen ja jatkuvan kehittämisen kannalta oman alan kiinnostavimpia blogeja, joissa on myös linkkilistoja ja uutisia muualta. (Kalliala & Toikkanen 2009, 30, 43.)

KUVA 29. Mamk:n blogiympäristön pääsivu

Twitter

Mikroblogi Twitteriä kokeilin vain yhden luentoesityksen aikana, jossa etäluennoitsija pyysi kommentoimaan ja esittämään kysymyksiä tämän sovelluksen kautta. Kaikki kommentit ja kysymykset olivat siellä aikajärjestyksessä ja luennoitsija palasi niihin sopivassa välissä. Osallistujat olivat fyysisesti eri paikoissa, joten Twitterin kautta he olivat yhteyksissä ja pystyivät jakamaan tietoa kyseisen luennon aihealueeseen liittyen. Toki jokainen joutui luomaan itselleen käyttäjätunnuksen osallistuakseen, mutta muuton sovelluksen käyttö oli suhteellisen helppoa. Varsinaista hyötyä en kuitenkaan tästä sovelluksesta erityisesti nähnyt ainakaan liittyen verkko-opetukseen tai tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan. Jos opintojaksolla tapahtuu jatkuvasti jotakin uutta, niin se toimii oivana tietovirtana.

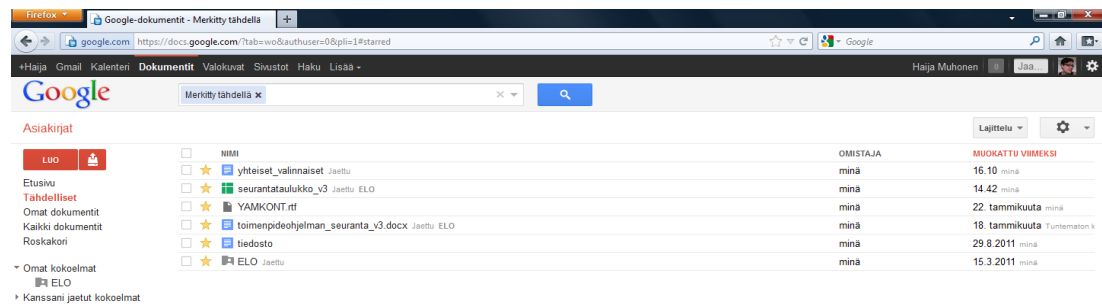
Saman asian voi toteuttaa jo olemassa olevilla muilla sovelluksilla kuten esimerkiksi verkko-oppimisympäristössä uutiset -keskustelualueena tai kalenterimerkintöinä sekä verkkokokousjärjestelmässä esimerkiksi chatin kautta. Tämän takia ei tarvitse opetella

käyttämään taas yhtä uutta sovellusta. Tällä sovelluksella en koe olevan kovin paljoa lisäarvoa esimerkiksi verkko-opetukseen. Blogiympäristönä on kokeiltu suomalaista blogipalvelua Vuodatus.netiä, joka on verrattain helppokäyttöinen ja vieläpä suomenkielinen. Google tarjoaa omaa Blogger -nimistä blogipalvelua, joka on hyvin helppokäyttöinen ja sinne pääsee käsiksi omalla Google-tilillä. Kuitenkin tätä ympäristöä ei juuri ole erikseen testattu Mamk:ssa. Molempia on Mamk:n kautta tarjotussa sosiaalisen median koulutuksessa koulutettu eri järjestöjen ja yhteisöjen jäsenille.

3.4 Google-dokumentit ja -kalenteri

Google-dokumentit

Google-dokumentit on sovellus, jota käytetään melko laajasti jo varsinkin Kyamk:n ja Mamk:n välisessä yhteistyössä, jossa asiakirjoja yhteismuokataan jopa samanaikaisesti verkon välityksellä. Kaikki asiakirjat ja tieto on aina kaikkien saatavilla verkon kautta. Mamk:n sisäisessä käytössä on huomattu Google-dokumenttien kätevyys. Google-dokumentit ovat aina saatavilla yhdestä paikasta, josta ne voi tallentaa tarvittaessa omalle muistitikulle tai tietokoneelle. Google-dokumenttien näkymä ollessa kirjautuneena, on nähtävillä kuvassa 30.

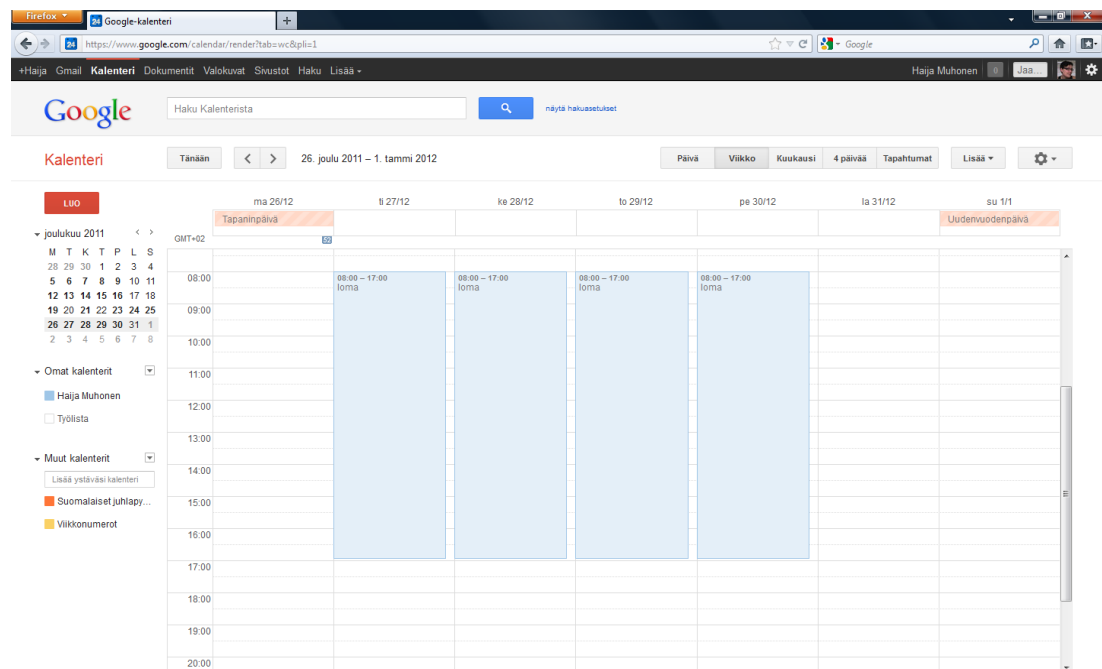
KUVA 30. Google-dokumentit kirjautuneella käyttäjällä

Sovelluksessa ei välttämättä tarvita edes omia tunnuksia vaan asiakirjan, esityksen tai taulukon voi jakaa muokkausosoikeuksin linkin avulla kaikille käyttöön esimerkiksi sähköpostitse tai verkko-oppimisympäristön tai -kokousjärjestelmän kautta. Materiaali on sen käyttäjätilin takana, joka alun perin sen on luonut, joten tietysti olennaista on säilyttää käyttäjätili ja tunnukset hyvin. Sovelluksesta käy ilmi versiohistoria ja viimeisin muokkaaja. Ilmaisversiona siihen ei kuitenkaan täysin voi luottaa ja tämän vuoksi on olemassa erikseen maksullinen yritysversio, jossa taataan asiakirjojen salas-

sapito- ja tietosuojakäytänteet. Samoin ilmaisversion tallennustila on rajoitettu vain yhteen gigatavuun. Maksullisessa versiossa esimerkiksi lisälevytilan saa käyttöön jo viiden dollarin vuosimaksua vastaan. Sovellukseen tallennetaan vain sellaista tietoa, josta ei ole haittaa mikäli jostain syystä kävisi niin, että aineiston löytäisi joku, jolle se ei kuuluisi. Työstettäessä yhteisiä dokumentteja, on mahdollista keskustella reaaliaikaisesti eli chattailla Google-Talkin avulla. Suosin tätä varsinkin Kyamk-yhteistyön puitteissa, siihen vaaditaan kutsu joltakin ja tämän jälkeen sovellus pitää asentaa.

Google-kalenteri

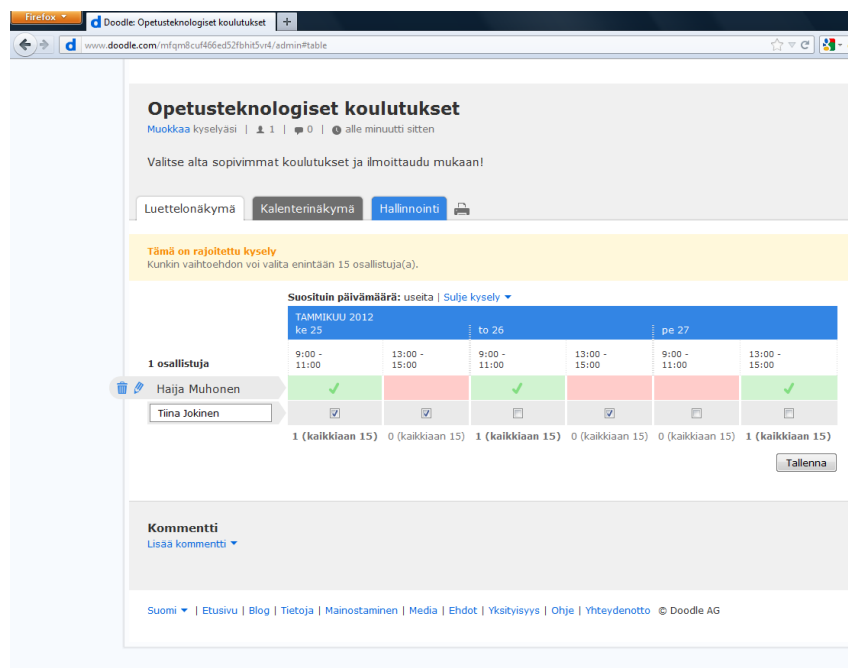
Lisäksi muita Googlen sovelluksia on hyödynnetty kuten ajanhallintasovellusta eli kalenteria, jonka voi synkronoida älypuhelimien. Merkitse omat menoni ja työtapoamisena sekä opastustuntini siihen. Mamk:n sähköpostijärjestelmän kautta tämä ei ole kaikille mahdollista. Kalenteria voi jakaa muiden kesken ja niitä voi olla samalla useita. Joillakin opintojaksoilla on laitteita ja välineitä, joita voi lainata tehtävien tekemiseen ja niistä on perustettu oma kalenterilainausympäristö, jossa joka välineelle on oma kalenteri. Googlen käyttäjän kalenterinäköymä on nähtävillä kuvassa 31.

KUVA 31. Googlen kalenterinäköymä

3.5 Doodle

Doodle on sovellus, jota itse olen käyttänyt jo pitkään ja muutama muukin on sitä mukaa innostunut sitä kokeilemaan Mamk:ssa. Doodlen kautta on kätevää ehdottaa esimerkiksi palaverien ajankohtia, mutta pääasiassa käytän sitä erinäisten opetusteknologisten koulutusten ilmoittautumiseen. Aikaisemmin keräsin ilmoittautumiset Excel-taulukon sähköposti-ilmoittautumisten perusteella, joka oli melkoisen työlästä ja viestit sekä varaukset menivät helposti sekaisin. Tämän sovelluksen ansiosta tämä on huomattavasti helpompaa, kun kaikki tarvittava löytyy sovelluksesta valmiina keskiteytyä yhdestä paikasta. Monet ovat kysyneet minulta myöhemmin, että mitä sovellusta käytin koulutusilmoittautumisissa. Joku taas on kritisoinut siinä olevan turhia mainoksia, joita ei haluaisi nähdä. Valitettavasti ilmaisversiosta tekee ilmaisen juuri ne mainokset, joilla katetaan kustannuksia. Ajanvaraukseen ja koulutuksiin ilmoittautumisiin tämä sovellus helppo käyttää ja tämän vuoksi suosittelen sen käyttöä Mamk:lle laajemmaltikin. Esimerkki on nähtävillä kuvassa 32.

KUVA 32. Doodlen varausnäkö

3.6 Moodle

Mamk:lla on käytössä omana palvelinasennuksena verkko-oppimisympäristö nimeltä Moodle. Se on ollut jo useita vuosia käytössä sen helppokäyttöisyyden ja avoimen lähdekoodin takia. Mamk:n Moodle on paikka, jonne voi kerätä yhteen kaikkia muita

sosiaalisen median sovelluksia, joita opintojaksossaan esimerkiksi tulee käyttämään. Se toimii virallisena pääpaikkana, josta kaikki muut sovellukset ja niissä olevat tiedot löytyvät. Moodleen on jokaisella opiskelijoilla ja työntekijällä pääsy olemassa olevilla tunnuksilla automaattisesti. Vaikka oppimisympäristöt auttavat kaikkien näiden sovellusten, linkkien ja materiaalien kokoamisessa, se ei poista kuitenkaan tarvetta opettajan pedagogiseen opintojakson etukäteissuunnitteluun (Kalliala & Toikkanen 2009, 12).

Moodlessa on erilaisia sosiaalisen median sovelluksia kuten oma blogi- ja wikityökalu. Niiden avulla voi chattailia Moodlessa reaaliaikaisesti tai olla yhteydessä vaikka koko opintojakson osallistujiin tai ryhmän opiskelijoihin keskustelualueiden kautta. Nämä työkalut ovat melko yksinkertaisia. Sinne voi tehdä upotuksia esimerkiksi YouTubeista tai opettajille suunnatusta TeacherTubesta. Samoin sinne voi upottaa vaikkapa Google-kalenterin tai SlideShare-materiaalinjakopalvelun kautta oman PowerPoint-esityksen. Yhä enemmän Moodlea ja muita sosiaalisen median sovelluksia jo osataan hyödyntää keskenään ja samalla neuvoa oppilaat lisämateriaalin ääreen (Salminen & Käkälä 2011, 12). Opettaja toimii yhä enemmän oppimisen ohjaajana, tukijana ja motivoijana, mutta hänen ei tarvitse kuitenkaan olla täydellinen asiantuntija oman aihealueensa ympärillä (mts. 9, 13). Mamk:n Moodlen etusivu ja kirjautumisikuna on nähtävillä kuvassa 33.

The screenshot shows the Moodle login interface for Mikkelin Ammattikorkeakoulu. The main content area has the Moodle logo and the text 'MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULUN MOODLE VERKKO-OPPIMISYMPÄRISTÖ MIKKELI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES MOODLE E-LEARNING ENVIRONMENT'. Below this is a search bar for courses. The left sidebar includes a login form with fields for 'Käyttäjätunnus' and 'Salasana', a 'Kirjaudu' button, and a 'Uuvhditilo salasanasi?' link. Below the login form are links for 'Moodle muistilista OPISKELIJAN OHJEITA' and 'INSTRUCTIONS FOR STUDENTS OPETTAJAN OHJEITA'. The right sidebar contains 'Tuki- ja ohjeet' and 'Support Information'.

KUVA 33. Mamk:n Moodle

Vaikka Mamk:lla on oma oppimisympäristö käytössä, se ei kuitenkaan ole ainut, mitä oppilaat tulevat käyttämään tai käyttävät jo entuudestaan. He voivat olla mukana monissa eri sosiaalisen median sovelluksissa, joita käyttävät kaiken muun toiminnan ohella opiskelussa hyödykseen. Siten koulun tarjoamat kuin opiskelijoiden omat oppimisympäristöt nivoutuvat yhteen ja niistä muodostuu rikastuttava kokonaisuus opiskelijalle. (mts. 11.)

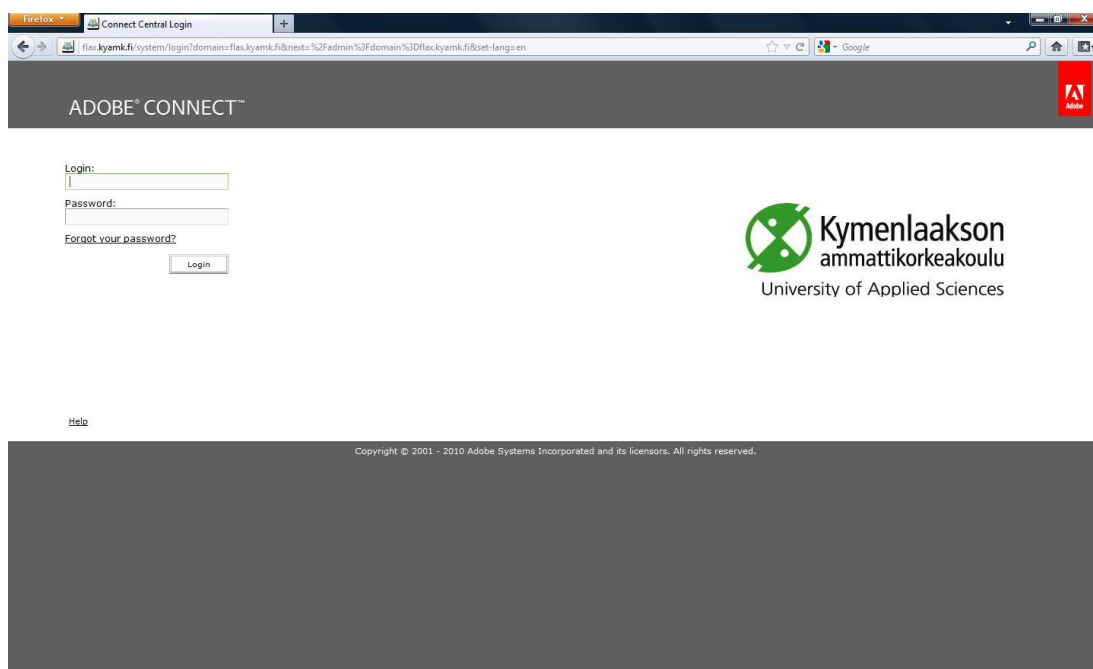
3.7 Adobe Connect ja Skype

Näiden sovellusten avulla opettajan on mahdollista järjestää etävastaanottoja. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnassa projektikokoukset voidaan tarvittaessa järjestää myös etänä. Samalla niiden avulla on mahdollista jakaa aineistoa ja yhteismuokata niitä. Nykyään on paljon verkkoseminaareja, joihin pääsee osallistumaan matkustamatta ja yleensä ne ovat myös ilmaisia. (Kalliala & Toikkanen 2009, 73 - 74.)

Adobe Connect

Mamk:ssa on verkko-oppimisympäristön ja oman blogin sekä wikin lisäksi käytössä myös verkkokokousjärjestelmä nimeltä Adobe Connect, jota voi verrata Skypeen. Tosin Adobe Connect on paljon monikäyttöisempi, koska sen avulla voidaan jakaa aineistoa ja yhteismuokata sitä samalla, kun keskustelee kuva-, ääni- ja tekstivälitteisesti. Adobe Connectin avulla voi työskennellä mindmap-tyylisesti tai jakaantua ryhmäkeskusteluihin eri etähuoneisiin. Sovelluksessa voi tehdä omia muistiinpanoja ja sen kautta voi äänestää esitetyistä ehdotuksista sopivinta.

Sovelluksella on mahdollista nauhoittaa kokonaisia lähiopetusluentoja tai tehdä etäluentonauhoitteita tai ohjeita muiden järjestelmien käytöstä kuten itse olen tehnyt tai antaa suullista palautetta tehtävistä. Opiskelijat saavat hyödyntää sovellusta nauhoittamalla omia tehtäviään esimerkiksi vieraalla kielellä puhumista. Adobe Connect on Mamk:lla yhteiskäytössä Kyamk:n kanssa, jonka palvelimella järjestelmä sijaitsee, mutta johon Mamk on ostanut omia lisenssejä. Mamk:n ja Kyamk:n Adobe Connectin pääsivu ja kirjautumisikkuna löytyy kuvasta 34.

KUVA 34. Kyamk:n ja Mamk:n yhteisen Adobe Connectin pääsivu

Skype

Joissakin tilanteissa Internet-pohjainen verkkopuhelusovellus Skype voi olla toimivampi, yksinkertaisempi tai helpompi käyttää kuin Adobe Connect. Skypen käytön oppii helposti, mutta Adobe Connect vaatii käytön opiskelua. Skypen käyttöönotto tosin vaatii asennusohjelmiston asentamista ja purkamista omalle tietokoneelle sekä oman käyttäjänimen luomista ennen käyttöönottoa (Kalliala & Toikkanen 2009, 145). Monelle sovelluksen käyttö voi olla silti tutumpi, jos on käyttänyt sitä esimerkiksi vapaa-aikanaan. Skypeä hyödynnetään enemmän muussa kuin opetusmaailmassa eli projektiryhmien etätapaamisissa ja muussa kehitystyössä.

Mamk:n yhdessä projektissa verkko-ohjausta ja neuvontaa koulutusasioissa saa Skypen kautta. Tätä varten ohjaajille on annettu teknistä koulutusta ja olen heitä varten tehnyt ohjeita videonauhoitteena (ilmaisella Jing-nimisellä ohjelmalla, jolla voi nauhoittaa korkeintaan viiden minuutin pituisia kuvaruutukaappausvideoita) siitä, miten Skype asennetaan, miten käyttäjänimi luodaan ja kuinka sillä soitetaan. Skypen käytöstä tietoa saa kopase.fi -Internetsivuilta, Siellä voi katsoa Skypen käyttöön liittyviä videoita, testisoittaa ja harjoitella Skypen käyttöä.

Joissakin yhteyksissä on hyödynnetty Windows Live Messengeria ja käytän itse sovellusta muutaman työkaverin ja joidenkin muiden kavereiden kanssa. Tämän sovelluk-

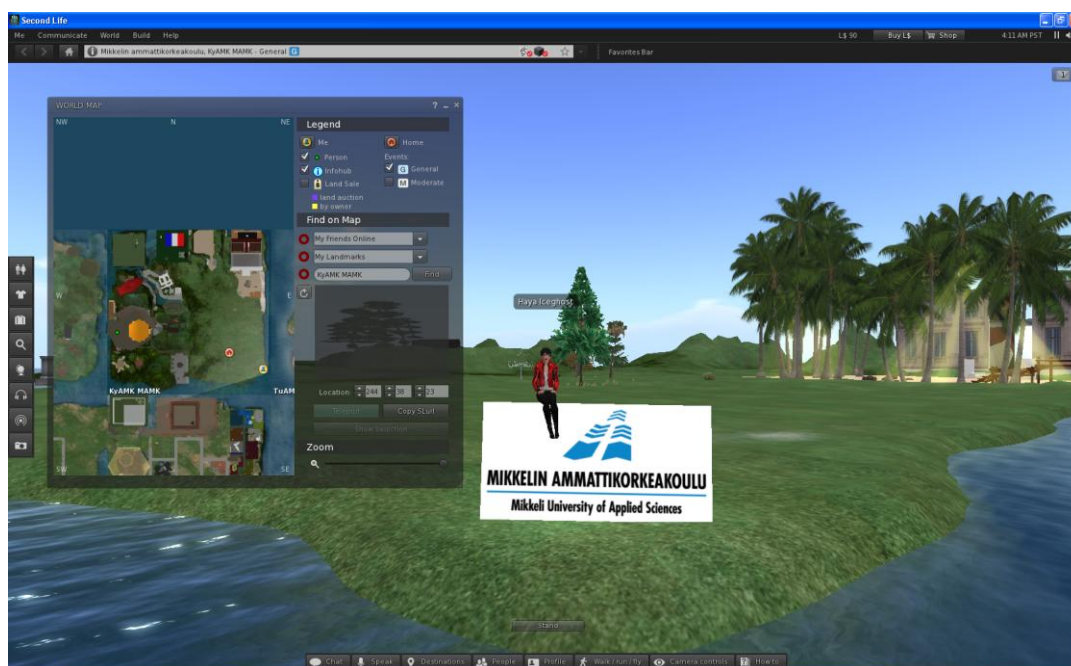
sen käyttö on kuitenkin vähäistä, koska välineitä on liikaa ja tämä on yksi niistä sovelluksista, joihin ei toistaiseksi saa käyttötukea vaan on pärjättävä itsenäisesti muun muassa sen asennuksessa. Työkoneilla taas kaikilla ei edes ole tarvittavia oikeuksia asentaa itsenäisesti tällaisia sovelluksia.

3.8 Second Life

Mamk lähti mukaan alun perin Kyamk:n Second Life -toimintaan, kun ammattikorkeakoulujen välinen yhteinen aiesopimus syksyllä 2009 allekirjoitettiin. Varsinainen yhteistyö käynnistyi muun muassa opetusteknologisten sovellusten osalta keväällä 2010. Kyamk on hankkinut oman saaren (n. 75 000 m²) Suomen eOppimiskeskuksen kautta. Saari on EduFinland-alueen yhteydessä ja MAMK:n osuus saaresta on neljännes eli 16 000 m². EduFinland alueen löytää seuraavasta SLurl-osoitteesta: <http://maps.secondlife.com/secondlife/EduFinland%20III/138/47/23>. Lisäksi yksi neljännes on yhteiskäytössä sisältäen erilaisia yhteisiä neuvottelu- ja oleskelutiloja.

Mamk:n omalle neljännekselle ei vielä toistaiseksi resurssipuutteiden takia ole ehditty rakentamaan mitään konkreettista, vaikka rakennusoikeudet löytyvät. Eräitä suunnitelmia ja konkreettisia tarpeita kyllä olisi, mutta ne vaatisivat perusteellisempaa yhteissuunnittelua ja rakentamisen taitavia ohjelmoijia. Yhteisen saaren SLurl-osoite on: <http://maps.secondlife.com/secondlife/KyAMK%20MAMK/239/49/22>. Mamk:n ja Kyamk:n yhteinen Second Life saari ja siinä oleva Mamk:n osuus on nähtävillä kuvassa 35.

Tällä uudella, tavallaan yhteisellä kokonaisella saarella voidaan kehittää yhteistyötä ja kokeilla uusia ideoita sekä yhteisöllisiä opetusmenetelmiä myös 3D-virtuaalimaailmatasolla aivan eri tavalla kuin nykyisin. Siten tulisi hyödynnettyä virtuaalimaailman täyttää potentiaalia. (Holmberg 2011, 19). Tähän asti saarta on käytetty lähinnä virtuaalimaailman esittelyissä ja pienissä kokeiluissa, mutta ei varsinaisesti opetuksessa vielä. Esittelyissä on tutustuttu saareen luomalla oman avatar ja asentamalla ohjelmisto. Tämän jälkeen on seikkailtu yhteisellä saarella ja harjoiteltu avattarella liikkumista ja kommunikointia toisten avatarien kanssa. On etsitty itseään kiinnostavia alueita koko virtuaalimaailmasta ja teleporttailtu itseään niihin. Tällä tavalla on saanut yleiskuvan, mitä virtuaalimaailmassa on ja mitä kaikkea siellä pystyy tekemään.

KUVA 35. Mamk-Kyamk yhteinen Second Life saari

Virtuaalimaailman käyttö vaatii tietokoneelta melko paljon esimerkiksi rakennettaessa virtuaalimaailmaan jotakin. Peruskäyttöön riittää oma tietokone ja Internet-yhteys. Virtuaalimaailman käyttöön aloitukseen löytyy monia käyttöohjeita Google-haulla. Varsinaisia käyttösääntöjä ei yhteisellä saarella toistaiseksi ole, mutta niitä on kylläkin jo aloitettu yhteistyössä Kyamk:n kanssa luomaan. Toistaiseksi siellä pätee samat yleissäännöt kuin koko virtuaalimaailmassa ja ne ovat luettavissa Second Lifen oman nettisivun kautta. (Second Life 2012.)

Teknisesti tarkasteltuna saarelle on luotu ylläpitäjryhmä, johon on määritetty molemmista kouluista ylläpitäjät, joilla on tunnukset, joilla kirjautumalla rakentaminen onnistuu. Mahdollista on ylläpitäjien sinne lisätä väliaikaisia rakentajia, mutta toistaiseksi sille ole ollut tarvetta. Tiettyjä kokonaisuuksia rakennettaessa tai esitysten vieminen virtuaalimaailmaan maksaa. Rakentamisen rahoitus ja oikean rahan vaihtaminen virtuaaliseen valuuttaan on otettava huomioon toimintaa aloitettaessa.

Varsinaisen rakentamisen puolella hankalaksi asian tekee se, että ohjelmaan tulee usein päivityksiä ja päivitysten myötä ohjelma ei välttämättä enää toimi yhtä hyvin kuin aikaisemmin. Varsinkin näytönohjaimen tehot ovat koetuksella, koska ohjelma ei lataa värejä tai rakennelmia kunnolla tai jättää ne keskeneräisiksi, jolloin niitä on vaikea hahmottaa. Opiskelijaryhmien käyttäessä hyödykseen opiskelussaan virtuaalimaailmaa.

ilmaa, heillä tulisi olla käytössä tehokkaammat tietokoneet. Lisäksi opiskelijoiden pitäisi hallita paremmin monia tietoteknisiä taitoja, jotta he voisivat käyttää jatkuvasti päivitettävää ohjelmaa. Opiskelijaryhmällä tulisi olla käytössään myös tukihenkilö, kun he vierailevat virtuaalimaailmassa. Etäyhteyden avulla tukihenkilön olisi melko vaikea neuvoa opettajaa ja opiskelijaryhmää, mutta tämä on kuitenkin mahdollista. Tähän ei kuitenkaan vielä pystytä resurssien puutteiden takia. (Holmberg 2011, 18 - 19).

Oman virtuaalimaailman rakentaminen edellyttää hieman kolmiulotteisen maailman hahmottamista ja 3D-mallintamisen perusteiden osaamisesta. Ennen rakentamista olisi oltava myös selkeä suunnitelma siitä, mitä aiotaan rakentaa. Ennen laajempaa käyttöä, tulisi miettiä mitä opetuksellisia funktioita tavoitellaan eli mitä lisäarvoa virtuaalimaailman käyttäminen opetukseen tuo ja mihin sitä käytetään. suunnitelman ollessa valmiina, on hahmoteltava tai piirrettävä ne palikat, joista aiotaan rakentaa. Rakentajalla tulee olla tietoteknistä osaamista ja hahmotuskykyä. Käytössä olevia rakennuskomponentteja (primitiivit) on käytössä vain tietty määrä, joten niiden käyttöä pitää harkita tarkasti ja käyttää monipuolisesti. (mts. 2011, 18 - 19).

Jotta rakennelmista tulisi kaikkia hyödyntäviä ja monipuolisia, olisi suunnitelmia tehtävä yhdessä monen eri tahon kanssa ja saatava joku ohjelmointitaitoinen rakentamaan niihin toiminnallisuutta. Ehkä tässä voisi tehdä enemmän yhteistyötä opiskelijoiden kanssa, joilta voi saada uusia ideoita kehitykseen ja rakentamiseen. Heille tämänkaltaiset virtuaalimaailmat ovat monelta osin tutuimpia. Konkreettista virtuaalimaailman käyttöönottoa varten olisi hyvä tehdä markkinointisuunnitelma kohdennettuna tarkemmin kunkin koulutusalan opettajille ja opiskelijoille, jossa esiteltäisiin juuri heille vartenotettavia ja soveltuvia hyödyntämismahdollisuuksia. Eri aloille soveltumisesta ja hyödyntämismahdollisuuksista sekä markkinointisuunnitelmista voisi saada monta opinnäytetyön aiheita, joissa voitaisiin edellä mainittuihin ongelmiin hakea ratkaisuja.

Virtuaalimaailman rakentaminen ei tapahdu hetkessä vaan siihen on varattava reilusti aikaa (mts. 19). Rakentamisen valmistuttua on luotava jonkinlainen dokumentaatio siitä miten mitäkin on rakennettu, jotta henkilövaihdosten yhteydessä ei tulisi ongelmia. Rakentaminen ja siellä toimiminen edellyttäisi myös jatkuvaa ajan hermolla pysymistä ja päivittämistä.

Voi olla, että ennen kuin Mamk:ssa päästään rakentamisvaiheeseen, ollaankin jo luopumassa Second Lifessa, koska tonttien arvoa ja hintaa nostetaan ja opettaja-alennukset poistetaan jo seuraavana vuonna (Suomen eOppimiskeskus 2012). Seuraavana mahdollisuutena pohditaan siirtymistä avoimen lähdekoodin pohjalta kehitetyn ja siten ilmaisen suomalaisprojektista lähtöisin olevan RealXtendin käyttöön. Tämä on samantyylinen ja ilmeisesti Second Lifesta voidaan rakennelmat siirtää suoraan sinne. Tämän virtuaalimaailman teknisiin tai ohjelmallisiin ominaisuuksiin en tässä työssä sen enempää tutustu.

Toistaiseksi Mamk:n osuudelle saarella ei ole rakennettu mitään. Mamk voi kuitenkin hyödyntää yhteisiä alueita, joita sillä on Kyamk:n kanssa. Se voi myös hyödyntää EduFinland-alueen yhteisiä tiloja ja tehdä yhteistyötä muiden alueen koulujen kanssa. Samoin voi tutustua karttaan ja hakupalveluun, jonka avulla voi etsiä oman opetettavan aihealueen ympäriltä mielenkiintoisia muita alueita, jonne voi mennä seikkailemaan, tutustumaan ja kokeilemaan. Kieliopiskeluun löytyy valtavasti erikielisiä maita ja paikkoja, jossa pääsee natiivien kanssa keskustelemaan eri kielillä. Virtuaalimaailmassa voi irtaantua fyysisistä rajoitteista esimerkiksi pyörätuolissa istuva voi kävellä. (Suomen eOppimiskeskus 2012.)

Tämänhetkisten kokeilujen perusteella ei vielä olla aivan vakuuttuneita virtuaalimaailmojen soveltuvuudesta opetusmaailmaan sellaisenaan. Tämä vaatii suurempia resursseja, selkeitä suunnitelmia käytöstä ja käyttöönotosta sekä suunnitelmallisuutta (Salminen & Käkelä 2011, 9). Potentiaalisia mahdollisuuksia hyödyntäviä koulutusaloja ovat melkein kaikki, mitä Mamk:lla on. IT puolen opiskelijoille olisi varmasti monia rajapintoja, joita virtuaalisesti voisi kokeilla ja testata esimerkiksi ihan perusohjelmoinnista lähtien. Virtuaalimaailmassa on mahdollista rakentaa erilaisia toimintoja oman ohjelmointikielen avulla (Second Life 2012). Yhdyskuntatekniikan opiskelijat voisivat testata siellä rakennuspiirustuksia ja rakentaa niiden pohjalta virtuaalisia rakennuksia. Virtuaalimaailmassa voi tehdä erilaisia mittausoperaatioita tai hahmotella ja opetella esimerkiksi rakennusten piirtämistä ja 3D-mallintamista. Liiketalouden opiskelijat voisivat opetella erilaisia markkinointikeinoja ja kokeilla niiden toimivuutta. Kulttuuriopiskelijoille siellä voitaisiin tarjota erilaisia roolileikkejä ja -pelejä. Terveystieteiden opiskelijoille taas löytyisi harjoittelua esimerkiksi potilaan kanssa toimimisesta. Perusopinnoissakin voitaisiin hyödyntää virtuaalimaailmaa esimerkiksi kokous- ja neuvottelutaitojen opettamisessa.

4 SUOSITUKSET MAMK:LLE

Sosiaalisen median sovelluksia on olemassa vaikka miten paljon, mutta niistä tulee valita vain tärkeimmät ja varteenotettavimmat. Kaikkia niitä ei voi eikä kannata oppia käyttämään vaan on osattava valita niistä juuri omaan tarkoitukseen parhaimmin sopivat. Kannattaa jo heti yhden sovelluksen käytön opettelussa miettiä mihin sovellusta voidaan käyttää ja parhaiten sen ominaisuuksia hyödyntää. Sosiaalisen median kulttuuri ei muutu vaan se kehittyy, jolloin muodostuu uusia ilmaisumuotoja. Vaikka tässä työssä esitetyt sovellukset joskus ehkä vaihtuvatkin, on niiden perusidea ja toiminta kuitenkin sama. (Kalliala & Toikkanen 2009, 11 - 12, 16.)

Tässä työssä esitettyjen käyttökokemusten lopputuloksena muodostuu suositusyhentevetolistaus (liite 1) joistakin käytetyimmistä ja parhaiten sovellettavissa olevista sovelluksista Mamk:n intraan. Henkilökunta voi siellä pikakatsauksella saada käsityksen, mitä, miten ja mihin sosiaalista mediaa Mamk:ssa käytetään ja voi sieltä omiin tarpeisiinsa näitä tietoja soveltaa. Listauksessa tulee olemaan lyhyt selostus siitä, mistä sovelluksesta on kyse ja mihin sitä käytetään. Kerron myös joitakin muita huomioita ja tarkennuksia sekä perusteluja sosiaalisen median käytölle. Sosiaalisten medioiden käyttöä voidaan perustella niin Mamk:n omien strategioiden pohjalta kuin muiden lähdeaineistojen perusteella. Listauksesta löytyy linkki, josta sovelluksen löytää tai sen voi asentaa sekä mistä löytyy sovelluksiin mahdollisia käyttöohjeita. Taulukosta 1 voi nähdä, mitkä sovellukset listalle päätyivät ja mitkä eivät. Tarkemmat perustelut listalle päätyneistä tai siitä pois jätetyistä sovelluksista on luettavissa luvusta 3.

TAULUKKO 1. Sovellusten jaottelu listaan tulevista ja siitä pois jätetyistä

Listaan tulevat sovellukset ovat aakkosjärjestyksessä seuraavat: • CmapTools • Doodle • Facebook • Google-dokumentit • Google-kalenteri • HeiaHeia • LinkedIn	Listasta pois jätetyt sovellukset ovat aakkosjärjestyksessä seuraavat: • Google Talk • Google Wave (lopetettu palvelu) • Microsoft Live Messenger • MediaWiki • Real Xtend (toistaiseksi ei) • Twitter • YouTube

• MindMeister • Prezi • Second Life • Skype • TeacherTube • Wikispaces • Wordpress blogi • Confluence-wiki	

Seuraavaksi esittelen hieman näkökulmia sosiaalisesta mediasta ja perusteluja miksi sosiaalista mediaa pitäisi käyttää Mamk:ssa ja minkälaisia haasteita sen käyttöön liittyy.

4.1 Näkökulmia sosiaaliseen mediaan

Olemme yhä kiireisempiä niin opiskelussa kuin työssä. Sosiaaliseen mediaan asia heijastuu siten, että sen tai sen tarjoamien sovelluksien ja palveluiden käyttämiseen ei oikeastaan olisi edes aikaa vaan niissä käyminen tapahtuu kaiken muun ohessa. Esimerkiksi Facebookin kautta saa jo nopealla katsauksella käsityksen mitä kavereille kuuluu, samoin pikakatsaus sanomalehtien uutispalstoilla antaa käsityksen maailman menosta. (Keränen ym. 2011, 45 - 46.)

Nykynuoriso eli verkkosukupolvi käyttää sosiaalista mediaa hyväkseen hyvin yksilöllisesti ja milloin se heille parhaiten sopii esimerkiksi tarkistamalla Facebookin bussipysäkillä tai kuuntelemalla äänitteitä tai verkkokirjoja linja-autossa matkustaessa. Monet heistä saattavat kokea tämän seurauksena myös infoähkyä ja saattavat tehdä tietoisia päätöksiä olla käyttämättä sosiaalista mediaa ja Internetiä tietyn ajan. He saattavat alkaa valikoimaan tarkasti mitä käyttävät ja valitsevat ainoastaan sellaisia palveluja ja sisältöjä, jotka palvelevat heidän hyvinvointiaan. Tällöin puhutaan digipaastoamisesta ja downshiftingistä. Samoin nykynuoriso on hyvin valveutunut ekologisista asioista, jota edustaa altruismi. Yksinkertaisimmillaan se tarkoittaa luopumista kaikesta paperisesta eli siirtymistä sähköisiin aineistoihin ja sisältöihin. Nämä asiat on tiedostettava ja huomioitava, kun näitä sosiaalisen median sovelluksia otetaan käyttöön ja niiden kautta aletaan syöttää sisältöä. Niiden julkaisemisessa on oltava mediakriittinen. (mts. 46 - 47.)

Media ja varsinkin sosiaalinen media on melko tärkeässä ja keskeisessä roolissa ihmistenvälisessä toiminnassa ja heidän arkipäivässä, jota voisi kutsua medioitumiseksi (mts. 51). Samalla voisi sanoa, että sosiaalinen media on kasvanut jo kiinni yhteiskuntaan eikä siitä pääse helposti vaan se kehittyy ja kasvaa yhteiskunnan mukana. Näin voi sanoa, koska jo nyt on kehitelty ja kehitetään edelleen kohti tulevaisuutta erilaisia teknologiatrendeja kuten mobiili- ja lukulaitteet, arvo- ja asennetrendeja kuten downshifting, digipaasto ja altruismi, mediatrendeja kuten medioituminen sekä kehitetty erilaisia ansaintalogiikoita ja uusia ammattinimikkeitä kuten mediakuraattori, joiden avulla sosiaalisesta mediasta saa hyödyn irti myös esimerkiksi businessmielessä. (mts. 41, 56.)

Martti Ahtisaaren perustamassa CMI:ssä (Crisis Management Initiative) neuvonantajana toimivan Jari Kaivo-ojan (2011) mukaan ihmisten välinen sosiaalinen kanssakäyminen tulee entistä enemmän lisääntymään tulevaisuudessa, mutta Internetin tulevaisuus on vielä auki, koska siitä löytyy vielä monia selvittämättömiä ongelmia.

Lähtitulevaisuudessa, vuoteen 2030 mennessä sosiaalisen median tärkeys ja rooli tulee korostumaan entisestään muun muassa verkko-opetuksessa, koska sovelluksia tullaan hyödyntämään aina vaan uusimmilla keinoilla ja ideoilla. Tekniikka tulee sulautumaan ympäristöön, jolloin sen käyttö tulee olemaan saumattomampaa sensoriteknologian avulla ja tekniikan käyttö luonnistuu siten käytännössä erikseen sitä varsinaisesti opettelematta. Tekniikan langattomuus samalla lisääntyy ja niiden toimintavarmuus paranuu mahdollistaen entistä paremmin ajasta ja paikasta riippumattoman opiskelun. Luokkatiloissa tullaan hyödyntämään yhä enemmän tekniikkaa kuten interaktiivisia tauluja. Opiskelijat tulevat osallistumaan yhä useammin sisällöntuottamiseen omilla mobiililaitteilla kuten älypuhelimilla ja tableteilla, joissa tullaan hyödyntämään yhä enemmän kuvaus-, nauhoitus- ja GPS-ominaisuuksia, jolloin oppimiskokemuksista saadaan rikkaampia. Virtuaalimaailmojen käyttö tulee laajentumaan ja monipuolistumaan entisestään ja niihin tulee muodostumaan omia alakulttuureja. (Nurmi ym. 2010, 7, 73.) Uusia teknologioita kehitetään lisää ja niiden kehitystä kuvaavat ominaisuudet kuten: ”älykkyys, langattomuus, liikkuvuus, etäperiaate, interaktiivisuus, saavutettavuus, online, ubiikkisuus, virtuaalisuus, tietointensiivisyys, täsmällisyys, manipulointi sekä kestävyys monessakin mielessä”. (mts. 22.)

4.2 Perustelut sosiaalisen median käytölle

Tärkeintä on pysyä kehityksessä mukana, ideoida ja kokeilla uusia toimintatapoja, koska Internetin merkitys jatkaa kasvamistaan niin opetuksessa, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa kuin harrastus- ja vapaa-aikatoiminnassa. Sosiaalisen median myötä kaikilla on mahdollisuus oppia yhteisöllisen toiminnan ja vuorovaikutuksen kautta muilta lisää ja hyödyntää kaikkea oppimaansa ja kokeilemaansa omassa toiminnassaan. Tämänkaltainen toiminta on nykypäivän normaalia toimintaa ja kuuluu osana ammattitaidon kartuttamiseen ja sen edelleen kehittämiseen. (mts. 17 - 19.)

Sosiaalisen median avulla on mahdollisuus vaikuttaa, tulla huomatuksi ja esittää kannanottoja. Sen avulla on mahdollista saada liiketoiminnallista hyötyä markkinoimalla palveluitaan, tekemällä yhteistyötä, verkostoitumalla, kommunikoimalla kuten antamalla palautetta ja keskustelemalla sekä aktivoimalla asiakkaita eri keinoin. (Salmenkivi & Nyman 2007, 114 - 117, 128 - 133.)

Mamk:n kannalta olisi hyvä olla mukana sosiaalisessa mediassa, jotta pystyttäisiin tuottamaan sisältöä myös muualle kuin vain Mamk:n omiin sisäisiin palveluihin, sivuihin ja järjestelmiin. Sosiaalisessa mediassa mukana olo mahdollistaa suurempien kohderyhmien tavoittamisen ja auttaa kohdistamaan markkinoinnin juuri niihin ihmisiin, joita halutaan tavoittaa. Samalla voisimme osoittaa kulkevamme mukana kehityksessä tarjoamalla opiskelijoille nykyaikaisia opiskeluvälineitä. (Ilmanen 2012.)

Mamk:ssa sosiaalisen median sovelluksia voi käyttää monella tapaa ja ne soveltuvat monelle eri käyttäjäryhmälle. Perusarkityössä voidaan tuottaa, julkaista ja jakaa yhteisöllisesti materiaalia. Opetustyössä voidaan niitä hyödyntää oman ammattitaidon kehittämiseen oppimalla ja seuraamalla oman alan asiantuntijoita, verkostoja ja ryhmiä sekä käyttää oppimisympäristönä opiskelijoille. Viestinnässä niitä voidaan käyttää tukena osana organisaatioviestintää. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa voidaan taas tehostaa viestintää ja tiedottamista, osallistaa sidosryhmiä, edesauttaa hanketoimijoiden oppimista sekä auttaa ideoiden keräämisessä muilta toimijoilta ja tehdä toiminnasta läpinäkyvämpää. (Salminen & Käkelä 2011, 9.)

4.3 Strategioiden kannanotto

Kehittämisstrategiastamme (2009, 3, 8) käy ilmi, että ammattikorkeakoulumme rooli on merkittävä aluekehityksessä ja teemme siten tiivistä yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa kuten Mikkelin yliopistokeskuksen, Diakonia-ammattikorkeakoulun ja Etelä-Savon ammattiopiston välillä. Vaikuttavuuttamme, tunnettavuuttamme, vetovoimaamme, kansainvälisiä kytköksiämme, kilpailukykyämme ja keskeistä rooliamme voimme entisestään korostaa ja parantaa, olemalla mukana ja tehostamalla markkinointia sosiaalisessa mediassa. Yhtenä painopisteenämme on entistä parempi opetuksen, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan sekä palvelutoiminnan integrointi toisiinsa. Tähän soveltuu sosiaalinen media, koska siellä on mahdollista rikkoa näitä rajoja olemalla mukana monessa eri roolissa ja verkostossa.

Mamk:a kehittämisstrategiassa (mts. 5, 7) kehoitetaan kokeilemaan ja hyödyntämään sosiaalista mediaa: ”Koulutusta, oppimisympäristöjä, opetus- ja ohjaukikäytänteitä sekä -järjestelyjä kehitetään tukemaan elinikäistä oppimista...”. Keinona tähän mainitaan ensimmäisenä nimenomaan sosiaalinen media ja seuraavana tulevat virtuaaliympäristöt ja simulaatiot. Lisäksi yksi arvoistamme korostaa luovuutta, jossa kannustetaan monialaiseen ja rajoja rikkoviin tapoihin toimia tehokkuuden lisäämiseksi. Tehokkuutta ja vuorovaikutusta parantavia yhteistyömuotoja haetaan myös Kyamk-yhteistyöstä.

Kehitysstrategiassamme (mts. 10 - 12) mainitaan palvelutoiminnan tehostamisen keinoina koulutus- ja muiden palvelujen tuotteistaminen ja kaupallistaminen sekä yhteistoiminta yhteistyökumppaneiden kanssa. Pedagogisessa johtamisessa mainitaan toimenpiteinä kehittyneiden hyvien pedagogisten käytänteiden leviäminen ammattikorkeakoulutasolle, yhteistyön ja tiedonkulun tiivistyminen, opiskelijoiden, henkilökunnan ja koko organisaation eettisesti kestävä yhteisöllisen toiminnan vahvistaminen sekä henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen ja työssä jaksaminen. Opiskelijoiden osalta edistetään kokonaisvaltaista hyvinvointia eri toimijoiden muodostamassa moniammatillisessa yhteistyöverkostossa. Toimenpiteinä nähdään esimerkiksi esteettömän opiskelun turvaaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen hyvinvointia edistäviksi. Näihin kaikkiin voisi yhtenä mahdollisuutena ja toimenpiteitä toteuttavaksi keinoksi ehdottaa nimenomaan sosiaalista mediaa, koska sillä saavutetaan juuri näitä

tavoitteita sen mahdollistaessa niin yhteisöllisyyttä kuin vuorovaikutusta sekä hyvinvointia.

Mamk:n elinikäisen oppimisen toimenpideohjelmassa (2010, 6) on sosiaalisista medioista mainittu etäopiskelun yhteydessä. Siinä puhutaan muun muassa wikien, blogien ja Second Life:n valjastamisesta opetuskäyttöön. Myös pedagogisessa strategiassa (2007, 9) painotetaan verkko-opetuksen osalta tiedon saatavuutta, luomista, joustavuutta ja yhteiskehittelyä muun muassa wikipedagogiikan avulla, avoimuutta, verkostoitumista, osallistavuutta ja elämyksellisyyttä. Toimenpiteinä mainitaan muun muassa opettajien perehdyttäminen sosiaalista mediaa hyödyntäviin ohjelmistoihin ja työympäristöihin. Samoin kannustetaan hyödyntämään ulkopuolisia verkostoja ja osallistumaan niiden toimintaan ja kehittämiseen.

4.4 Sosiaalisen median sovellusten tuki Mamk:ssa

Hyödyntäessä erilaisia sosiaalisen median sovelluksia, on muistettava huomioida, että niihin tarvitaan teknistä opastusta (Ojala & Pöysti 2008, 114). Usein taas esimerkiksi, jos sovellusta aikoo käyttää opintojaksossa, ei siihen välttämättä riitä aika, kun opintojakson pituus ja sisältö on mitoitettu varsinaisen opiskeltavan asian pohjalta. Usein siis joudutaan hieman opetettavan asian kustannuksella tinkimään, mikäli näitä sovelluksia aiotaan käyttää ja opastetaan niiden käytössä.

Välttämättä jokaisen ryhmän osalta ei vielä osata heidän aloittaessaan sanoa, minkälaisia sovelluksia he tulevat tarvitsemaan. He saavat alkuopastuksena opintojen alkuvaiheessa vain lyhyen perehdytyksen ainoastaan Mamk:n niin virallisiin ympäristöihin pintapuolisesti. Tosin toistaiseksi on olemassa perusopintoihin kuuluva verkkoviestinnän opintojakso, johon sisältyy sosiaalisen median eri sovelluksiin tutustumista joiltakin osin, mutta siinä ei kaikkien sovellusten teknistä käyttöä opetella.

Samoin olisi huomioitava tukihenkilöstön jatkuva kouluttautumistarve ja ajan riittävyys (Ojala & Pöysti 2008, 115). On huomioitava, että tekninen tuki ei yksistään riitä, vaan usein tarvitaan pedagogista tukea näiden sovellusten hyödyntämiseen. Tällä hetkellä verkko-opetuksen ja opetusteknologisten välineiden tukihenkilöstön osaaminen on keskittynyt ensisijaisesti nimenomaan Mamk:n virallisiin eli samalla Mamk:n palvelimille asennettuihin järjestelmiin ja sovelluksiin. Muiden sosiaalisen median sovel-

luksiin ja välineisiin ei ole tukea juuri saatavilla. Tämän työn puitteissa on tuloksena syntynyt suosituslista sovelluksista, joita Mamk:lle suositellaan hyödynnettäväksi sen perusteella, mitä käyttökokemukset ovat osoittaneet ja mitä niistä on hyväksi havaittu.

Samalla taataan ainakin jonkinasteisen peruskäytön käyttötuki näiden sovellusten hyödyntäjille Mamk:ssa, vaikka edelleen jokainen on itse vastuussa oman käyttäjätilin perustamisesta ja tunnuksen luomisesta näiden osalta. Tietosuojan ja käyttöoikeuksien osalta noudatetaan kunkin sovelluksen omia ehtoja. Samoin varmuuskopioinnista ja sovelluksen mahdollisesta toimimattomuudesta vastaa sovelluksen takana oleva sovelluksen tekijä. Jatkotyöstämistä ja käyttökokemusten testausta ei kuitenkaan tämänhetkisten resurssien puitteissa kovin laaja-alaisesti pystytä jatkamaan, mutta käyttökokemuksia otetaan silti vastaan ja kirjataan kaikkien näkyville hyviksi käytänteiksi.

Oleennaista on, että koko opetussuunnitelmaan kirjoitettaisiin oppimisprosessi ja ne sosiaalisen median välineet, joita eri koulutusohjelmissa aiotaan käyttää. Näin voitaisiin paremmin varautua sosiaalisen median sovellusten opastukseen. Opastuksille on varattava tarpeeksi aikaa. Ne on jopa sisällytettävä perusopintoihin kuuluvaan opintojaksoon ja opiskelijoiden sosiaalisen median sovellusten osaaminen olisi jollain tapaa varmistettava.

Sosiaalisen median sovellusten käyttöön on koulutettava myös ne opettajat, jotka muutoinkin opettavat jotain tietojenkäsittelyyn tai verkkoviestintään liittyviä aihealueita. Tällä hetkellä tukihenkilöstön resurssit eivät välttämättä riitä näin laajaan opastamiseen. Yhtenä isona ongelmana on esimerkiksi viikonloppukoulua käyvät aikuisopiskelijaryhmät, joille tukea ja tarvittavaa opastusta on saatavilla vain hyvin rajoitettusti, koska tuki on paikalla vain arkisin ja päiväaikaan. Toki apuna voidaan käyttää joiltakin soveltuvien osien esimerkiksi nauhoitteita, joissa tiettyjen välineiden käyttöä opastetaan ja esitellään. Nauhoitteita näytetään opiskelijaryhmille ja he tutustuvat itsenäisesti niiden avulla eri välineisiin.

4.5 Ongelmat ja haasteet tietosuojan osalta

Sosiaalisen median sovellusten käytössä on mietittävä myös erilaisia käytösääntöjä ja eettisiä ohjeita niiden oikeanlaiseen ja tarkoituksenmukaiseen käyttämiseen sekä siihen minkälaista informaatiota niin itsestään, toisista ja töihin liittyvistä asioista niissä

on soveliasta käsitellä ja jakaa. On mietittävä työntekijän oikeuksia ja velvollisuuksia, yksilöiden ja yhteisön roolia sekä avoimuutta ja sen rajoja verkossa. (Ojala & Pöysti 2008, 106 - 107.)

Hyödynnettäessä näitä sovelluksista mieleen tulee, missä roolissa siellä voi ja saa esiintyä, olenko nyt työnantajan kannalla vai esitänkö omia mielipiteitä, voinko käydä sovelluksessa työaikana, jos kirjaan sinne henkilökohtaisia asioita tai omia mielipiteitä, voinko olla kaikkia näitä yhden profiilin avulla vai onko luotava jokaiselle roolille omansa. Tarkkaan on mietittävä, mitä julkaisee ja ketä kaveriksi hyväksyy tai pyytää. Sosiaalisen median käytössä on huomioitava, että asiayhteys voidaan irrottaa alkupe-
räisestä kontekstistaan, vanhoja asioita voidaan tuoda esiin ja vanhoja rekistereitä käyttää hyväksi. Samoin käyttäjätunnuksiin ja salasanoihin liittyvät käytänteet on syy-
tä tarkistaa. (mts. 103, 107.) Kunkin sovelluksen osalta olisi syytä ennen palveluehto-
jen hyväksymistä lukea käyttöehdot tarkkaan, vaikka ne ovat pitkiä ja hankalaselkoi-
sia. Jokaisen sovelluksen yksityisyysasetukset tulee käydä läpi tarkkaan ja tehdä niihin
tarvittaessa yksityisyyttä määrittävät määritykset.

On hyvä olla säännöt ja ohjeet kuinka toimia sosiaalisessa mediassa niin henkilökun-
nan ja opiskelijoiden osalta. (Ojala & Pöysti 2008, 112 - 114). Mamk:ssa on tällä het-
kellä tekeillä sosiaalisen median käytösäännöt (someketti) ja olen itse mukana työ-
ryhmässä, jossa näitä työstetään. Käytösäännöt tulevat valmistuttuaan Mamk:n introi-
hin niin opiskelijoiden kuin henkilökunnankin luettavaksi.

Suosituslistan osalta Mamk:n organisaation pitäisi hyväksyä linjaus ja käyttöpolitiikka
siihen milloin, miten, mihin tarkoitukseen ja minkälaisia sosiaalisen median sovelluk-
sia voi ja saa hyödyntää. Olisi suositeltavaa antaa koko henkilöstölle tietoturvallisuus-
koulutuksen yhteydessä käyttöpolitiikkaan perustuvaa koulutusta sosiaalisen median
käytöstä. (VAHTI 2010, 26 - 29.)

Tässä työssä esitetty listaus valituista sovelluksista on pohja niille sovelluksille, joita
voidaan ajatella otettavan käyttöön ja niistä voidaan poistaa vielä sellaiset, jotka eivät
Mamk:n organisaation linjaukseen istu. Tällä erää listaus on nimenomaan vain suosi-
tus vapaasti omatoimiseen käyttöön, kunhan ensin lukee ja noudattaa niin Mamk:n
sosiaalisen median sääntöjä ja tiedostaa muut mahdolliset vaarat lukemalla Valtiova-

rainministeriön VAHTI-johtoryhmän tekemän ohjeistuksen (4/2010) sosiaalisen median tietoturvasta.

4.6 Käyttökokemusten kerääminen jatkossa

Perehdyin moniin sovelluksiin, joita en tässä työssä nostanut esille. Näiden sovellusten käyttökokemuksia on yritettävä kerätä jatkossa lisää, jotta voidaan päättää kannattaako näitä testata laajemmin. Intraan julkaistavaa sovelluslistaa pyritään siis täydentämään ja muokkaamaan sitä muka, kun uusia hyväksi havaittuja sovelluksia otetaan käyttöön. Listasta voisi tulla kaikkien ylläpidettävä hyvien käytänteiden keräyspaikka eli sinne voisi kerätä samalla niitä kaikkia eri tapoja, joihin sovellusta on käytetty, jotta saataisiin mahdollisimman kattava kuvaus aikaiseksi.

On vielä pohdittava tarkemmin mikä sovellus olisi soveltuva tämänkaltaiselle ratkaisulle, koska intrasivu ei sellaisenaan riitä eikä siihen tarkoitukseen soveltu. Hyvistä käytänteistä voisi olla pelkän listauksen lisäksi linkki esimerkkeihin johtaville sivuille sekä keskustelulle. Sivun olisi oltava jatkuvaan päivitykseen soveltuva ja kaikkien halukkaiden käyttöön tarjottava. Samalla itse sivu voisi olla malliratkaisu jonkun sovelluksen käytöstä. Tähän voisi ajatella esimerkiksi Mamk:n omaa Confluence- tai vastaavan omalla palvelimella sijaitsevan ja vain sisäisessä käytössä olevan wikin hyödyntämistä.

Joitakin sovelluksia, joita tarvitsisi testata lisää, ovat esimerkiksi käsite- ja miellekarttasovellukset kuten MindMeister ja CmapTools. Samoin erilaisia materiaalinjako- ja tekovälineitä kuten SlideShare, DropBox ja Prezi voisivat olla sovelluksia, joita voisi opiskelijoiden kanssa yhteisesti testata. Videonjakelupalveluitakin kuten YouTube, voisi hyödyntää enemmän. Olemassahan on myös TeacherTube, josta opettajille saataisi olla hyötyä, mutta kovin moni ei sellaisen olemassa olosta edes tiedä (Kalliala & Toikkanen 2009, 65). Tällä hetkellä YouTube on otettu käyttöön Mamk:ssa lähinnä markkinointitarkoituksissa.

Näistä eri sovelluksista voisi silloin tällöin jopa pitää erilaisia pieniä tietoisuuksia yleisen tietouden lisäämiseksi (Ojala & Pöysti 2008, 116). Itse asiassa joitakin sellaisia on joskus pidettykin, mutta niissä oli silloin melko vähän osallistujia. Tämän takia tällaisia koulutuksia tai infotilaisuuksia ei ole lähdetty vakiinnuttamaan. Jatkossa kuitenkin

näiden sovellusten osalta voisi kuitenkin järjestää erinäisiä tietoiskuja silloin tällöin esimerkiksi verkossa olevina nauhoitteina. Näissä nauhoitteissa neuvottaisiin miten sovelluksia voidaan käytännössä hyödyntää. Mamk:ssa on tapana silloin tällöin järjestää erilaisia työpajoja verkko-opetukseen liittyvistä opetusteknologisista välineistä. Näihin työpajoihin voisi jatkossa ajatella yhdistettävän sosiaalisen median sovellukset. Näissä työpajoissa voisi antaa tarvittavaa käyttötukea ja paikallaolijat voisivat jakaa kokemuksiaan omista käyttökokemuksistaan.

4.7 Sosiaalista mediaa hyödyntävät välineet

Tässä työssä läpi käytyjä sosiaalisen median sovelluksia voi käyttää ja hyödyntää muunlaistenkin välineiden kuin perustietokoneen avulla. Internetin käyttö, varsinkin sosiaalisen median sovellusten osalta laajentuu jatkossa yhä enemmän näiden välineiden kautta hyödynnettäväksi (Salmenkivi & Nyman 2007, 31). Monella, varsinkin opiskelijoilla on jo omasta takaa käytössä nykyisin kovasti yleistyvät kosketusnäytölliset älypuhelimet ja erilaiset lukulaitteet eli tablet- tai sormitietokoneet. Ne kulkevat helposti mukana pienen ja näppärän kokonsa takia. Niillä on mahdollista surffailla Internetissä, tarkistaa sähköpostiaan ja käyttää monipuolisesti erilaiseen viihdetarkoitukseen sekä töihin ja opiskeluun. Niiden kautta ei selata valmiita sisältöjä vaan niiden avulla on samalla mahdollista itse tuottaa sisältöä, jolloin ne soveltuvat hyvin vastaavuroiseen työskentelyyn ja opiskeluun. (Keränen ym. 2011, 42.)

Näitä välineitä kokeillaan myös työskentelyn apuvälineinä Mamk:ssa. Mamk:ssa on esitelty tabletteja ja päästy kokeilemaan niitä erinäisissä tilaisuuksissa kuten laitoskokouksissa ja omatoimisesti kirjastosta lainaamalla. Monet tabletit ja älypuhelimet toimivat taas hyvin Googlen palveluiden kanssa, oman kalenterin voi synkronoida ja tiedostoja muokata niiden välityksellä, jolloin tieto on aina saatavilla. Toistaiseksi Mamk:lla ei ole erikseen tällaisia välineitä hankittu omaksi kenellekään, mutta kirjaston kautta niitä on voinut lainata ja ne ovat olleet erityisen suosittuja opiskelijoiden keskuudessa. Niiden käyttöä olisi kokeiltava laajemmin ja samoin niissä voisi testata hyväksi havaittuja sosiaalisen median sovelluksia. Opiskelijat saattavat osata käyttää jopa paremmin kuin opettajat, koska he käyttävät niitä jo nyt melko paljon. Olisi hyvä tehdä yhteistyötä opiskelijoiden ja opiskelijaryhmien kanssa, jotta saavutetaan parhaat tulokset.

Itselläni on käytössä tabletti, samoin älypuhelin, joiden käyttöä kokeilen työtehtävissäni. Olen ottanut tavaksi testata esimerkiksi muistiinpanojen kirjoittamista, muistioiden tekemistä sekä niiden lähettämistä omalle tietokoneelle tai hakemista omalta tietokoneelta, verkkoympäristössä asiointia sekä sähköpostin lukemista ja siihen vastaamista, esitysten tekemistä, taulukoiden muokkausta, blogien ja wikien käsittelemistä, verkkokirjojen lukemista ja äänitteiden kuuntelemista sekä lukuisia muitakin toimintoja näillä välineillä. Toistaiseksi kaikki testaamiset ovat onnistuneet hyvin.

Tosin näiden välineiden käyttö vaatii uudenlaisen käyttötavan opettelua hetken, kun kosketusnäyttöä on erilaista käyttää kuin oikeata näppäimistöä. Varsinkin asetusten määrittelyssä pitää olla tarkkana, jotta väline on tarpeeksi suojattu eikä paljastaisi liikaa esimerkiksi sijainnista. Monelle on epäselvää miten näillä välineillä pääsee Internetiin sekä. Monelle henkilökunnasta olemme jo neuvoneet kuinka näitä välineitä käytetään. Monet ovat esimerkiksi työmatkoja varten lainanneet kirjastosta välineen mukaan ja ovat sitten meidän infopisteessä istuvien tukihenkilöiden kautta käyneet varmistamassa tarvittavat asetukset, samoin käyttötarpeeseen nähden olennaisimmat toiminnot.

5 LOPPULAUSEET

Tämän työn puitteissa sain samalla koottua hyvin yhteen kaikkia niitä sosiaalisen median sovelluksia, joita Mamk:ssa on jo kokeiltu. Omien ja muiden käyttökokemusten pohjalta olen voinut laatia listan niistä sovelluksista, joita Mamk:ssa kannattaa käyttää. Näiden kokemusten ja teorian avulla pystyin tiivistämään yhteen ne ehdotukset ja suositukset sosiaalisen median sovellusten jatkokäytölle, joihin Mamk:ssa olisi hyvä jatkossa paneutua ja edelleen kehittää sekä ottaa käyttöön laajemmin eri osa-alueilla kuten opetuksessa, perustyötehtävissä että projektitoiminnassa sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa. Tämä työ toimii samalla selvityksenä niin itselleni kuin muille mamkilaisille, kun halutaan saada kattava käsitys siitä, missä Mamk:ssa menään sosiaalisen median osalta. Työn teoriaosuus valaisee hyvin niitä käsitteitä, joita sosiaalisen median yhteydessä usein kuulee käytettävän.

Sen lisäksi, että kävin läpi käsitteitä ja kuvasin eri alaluokkiin kuuluvien sosiaalisen median sovellusten käyttötarkoituksia ja esittelin niiden käyttökokemuksia ja ehdotuk-

sia jatkokäytölle Mamk:ssa, paneuduin myös niihin ongelmiin tai oikeammin haasteisiin, joita kohdataan tai saatetaan kohdata Mamk:ssa, kun näitä sovelluksia otetaan käyttöön laajemmin. Samalla etsin vastauksia ja perusteluja niin lähdeaineistosta, jota jo teoriassa hyödynsin, kuin Mamk:n omista strategioista ja toimenpideohjelmissa siihen, miksi sosiaalinen media on niin tärkeätä ja miksi siinä kannattaa olla mukana ja mitä eri sovelluksia käyttää, mitä siitä hyödytään sekä mihin tarpeeseen nimenomaan Mamk:n näkökulmasta sitä tarvitaan. Mielestäni löysin riittävästi perusteluja ja tukea omille havainnoilleni ja näkökulmilleni. Samalla loin jo hieman katsausta myös tulevaan ja tein siihen tähtääviä suunnitelmia. Lopputuloksena syntyi suosituslista niistä sosiaalisen median sovelluksista, joita suosittelen käytettäväksi Mamk:ssa niiden perustelujen pohjalta, jotka ovat luettavissa käyttökokemusten ja jatkohyödyntämisen yhteydessä. Listan alussa vielä perustelen sovellusten käyttöä lyhyesti työssäni läpi käymieni perustelujeni pohjalta, jotka pohjautuvat lähdeaineistoihin kuten muun muassa Mamk:n omiin strategioihin.

Kaiken kaikkiaan esittelin tässä työssä vain murto-osan sosiaalisen median sovelluksista ja virtuaalimaailmoista, mutta näillä sovelluksilla mennään jo taas monta vuotta eteenpäin ja ehkä ne sovellukset, joita nyt listasin, riittävät lähivuosien tarpeisiin. Tutkimustyötä ja kokeiluja sekä käyttökokemuksien keräämistä jatketaan tämänkin jälkeen ja työn liitteenä löytyvä suosituslista kehittyy ja muuttuu sitä muka, kun tarpeita asialle nähdään.

Mitään erillistä kyselyä en tämän työn puitteissa tehnyt, koska olen yksi keskeisimpiä toimijoita niin sosiaalisen median kuin muiden opetusteknologisten välineiden saralla ja uskoisin olevani perillä muutenkin näistä, kun olen päivittäin tekemisissä monien mamkilaisten kanssa ja työhöni liittyy näiden käsittely. Kysely voisi kuitenkin jossain kohti olla tarpeen, jotta saataisiin vielä kattavampi kuva Mamk:lla käytössä tai kokeilussa jo olevista sosiaalisen median sovelluksista ja tietoa siitä mihin kaikkiin tarpeisiin eri välineitä vielä tarvittaisiin.

Paljon puhutaan sosiaalisen median käytöstä nimenomaan verkko-opetuksessa ja -opiskelussa, mutta niitä voidaan hyödyntää lisäksi vapaa-ajalla. Mamk voi omalta osaltaan lisätä henkilöstön terveyttä ja yleistä hyvinvointia ottamalla käyttöön niitä sosiaalisen median sovelluksia, jotka parantavat työhyvinvointia. Loppujen lopuksi näyttää siltä, että sosiaalinen media ja virtuaalimaailmat nivovat yhteen työ-, opiskelu-

ja vapaa-aikamme ja näiden rajat häilyvät yhä enemmän. Monet näistä sovelluksista ja välineistä mahdollistavat etätöiden tekemisen, mutta toimintamme on vielä usein tarkoitettu tiettyyn paikkaan ja aikaan monen asian osalta.

LÄHTEET

Aalto, Tuija & Uusisaari, Marylka Yoe 2009. Nettielämää: Sosiaalisen median maailmat. Helsinki: BTJ Finland Oy.

Alasilta, Anja 2009. Blogi tulee töihin. Helsinki: Infor Oy.

Auramo, Helene 2010. Onko LinkedIni kunnossa? WWW-dokumentti. <http://www.tietoviikko.fi/msareena/msblogit/helene/article361697.ece>. Päivitetty 4.1.2010. Luettu 5.2.2012.

CmapTools 2010. CmapTools. WWW-dokumentti. <http://cmap.ihmc.us/>. Päivitetty 2.12.2010. Luettu 27.1.2012.

Doodle 2012. Doodle. WWW-dokumentti. <http://doodle.com/>. Päivitetty 2012. Luettu 27.1.2012.

EduFinland 2008. Järjestyssäännöt. WWW-dokumentti. <http://edufinland.fi/>. Päivitetty 2.9.2008. Luettu 29.1.2012.

Facebook 2012. Facebook. WWW-dokumentti. <http://www.facebook.com/>. Päivitetty 2012. Luettu 27.1.2012.

Frédéric Cavazza 2008. Social Media Landscape. WWW-dokumentti. <http://www.fredcavazza.net/2008/06/09/social-media-landscape/>. Päivitetty 9.6.2008. Luettu 27.1.2012.

Google 2012. Google kalenteri ohjeet. WWW-dokumentti. <http://support.google.com/calendar/?hl=fi>. Päivitetty 2012. Luettu 27.1.2012.

Haapala, Anu, Helin Rea, Kivelä, Marjaana, Lepistö, Tapio, Luukkainen, Tiina, Sarkola, Eino, Valtonen, Pia. MAMKin elinikäisen oppimisen toimenpideohjelma. WWW-julkaisu. <http://staff.mikkeliyamk.fi>. Päivitetty 2010. Luettu 13.2.2012.

Haasio, Ari 2009. Facebook-opas. Helsinki: BTJ Finland Oy.

HeiaHeia 2012. HeiaHeia. WWW-dokumentti. info.heiaheia.com/fi/. Päivitetty 10.1.2012. Luettu 27.1.2012.

Holmberg, Kim 2011. Virtuaalimaailmat tulossa jo nurkan takana. SeOppi 1/2011. WWW-julkaisu: http://www.eoppimiskeskus.fi/images/stories/SeOppi/lehdet/seoppi_fi_1_2011.pdf. Päivitetty 1/2011. Luettu 23.2.2012.

Ilmanen, Aki 2012. Sähköpostikeskustelu 9.2.2012. Viestintäassistentti. Mamk.

Kalliala, Eija & Toikkanen, Tarmo 2009. Sosiaalinen media opetuksessa. Helsinki: Finn Lectura.

Keränen, Markus, Lätti, Riikka, Elkelä, Kari, Nikali, Heikki 2011. Media-alan mahdollisuuksien kentät: Neljä suuntaa tulevaisuuteen. WWW-tutkimussarja: <http://www.itella.fi/tiedotteet/attachments/2011/Media->

alan_mahdollisuuksien_kentat.pdf. Päivitetty 10/2011. Luettu 21.2.2012. Helsinki: Itella Oyj.

Koivu-oja, Jari 2011. Näkökulmia tietoyhteiskunnan ja viestinnän tulevaisuuteen. WWW-dokumentti. <http://www.foresight.fi/2011/08/08/nakokulmia-tietoyhteiskunnan-ja-viestinnan-tulevaisuuteen/>. Päivitetty 8.8.2011. Luettu 21.2.2012.

LinkedIn 2012. LinkedIn. WWW-dokumentti. <http://www.linkedin.com/>. Päivitetty 2012. Luettu 27.1.2012.

Mikkelin ammattikorkeakoulun kehittämissuunnitelma 2010–2015. WWW-julkaisu. <http://staff.mikkeliyamk.fi>. Päivitetty 2009. Luettu 13.2.2012.

MindMeister 2012. MindMeister. WWW-dokumentti. <http://www.mindmeister.com/>. Päivitetty 2012. Luettu 29.1.2012.

Niiranen, Erkki 2010. Matkusta kotona – virtuaalimaailmassa. Länsi-Savo 25.10.2010. Savot liite nro 10.

Nova Spivac 2007. WWW-dokumentti. http://novaspivack.typepad.com/nova_spivacks_weblog/2007/02/steps_towards_a.htm 1. Päivitetty 9.2.2007. Luettu 27.1.2012.

Nurmi, Timo, Vähätalo, Mikko, Saarimaa, Riikka, Heinonen, Sirkka 2010. Ubitrendit 2020: Tulevaisuuden ubiteknologiat. Kehityskulkuja, sovelluksia, trendeja sekä heikkoja signaaleja. WWW-julkaisu. <http://www.prizz.fi/asiakaskuvat/JPT/Ubitrendit2020ISBN.pdf>. Päivitetty 4/2010. Luettu 23.2.2012.

Otala, Leenamajja, Pöysti, Kaija 2008. Wikimaniaa yrityksiin. Porvoo: WSOY.

Pedagoginen strategia 2008-2012. WWW-julkaisu. <http://staff.mikkeliyamk.fi>. Päivitetty 2007. Luettu 13.2.2012.

Prezi 2012. Prezi. WWW-dokumentti. <http://prezi.com/>. Päivitetty 2012. Luettu 29.1.2012.

RealXtend 2012. RealXtend. WWW-dokumentti. <http://realxtend.wordpress.com/>. Päivitetty 2012. Luettu 29.1.2012.

Salmenkivi, Sami & Nyman Niko 2007. Yhteisöllinen media ja muuttuva markkinointi 2.0. Helsinki: Talentum.

Salo, Immo 2010. Cloud computing : palvelut verkossa. Jyväskylä: Docendo.

Salminen, Oili, Käkelä, Mikko 2011. Onko organisaatiossa mahdotonta muodostaa yhteisöjä?. SeOppi 02/2011. WWW-julkaisu. http://www.eoppimiskeskus.fi/images/stories/SeOppi/lehdet/seoppi_FI_2_2011.pdf. Päivitetty 02/2011. Luettu 23.2.2012.

Second Life 2012. Second Life. WWW-dokumentti. <http://secondlife.com/>. Päivitetty 2012. Luettu 29.1.2012.

Soininen, Jesse, Wasenius, Reidar, Leponen, Tero 2010. Yhteisöllinen media osana yrityksen arkea. Helsinki: Helsingin seudun kauppakamari.

Suomen eOppimiskeskus 2012. Suomen eOppimiskeskus. WWW-dokumentti. <http://www.eoppimiskeskus.fi>. Päivitetty 2012. Luettu 29.1.2012.

TaSa, Talousasiaa opiskelijoille, Taloussanomat 2011. Älä tee tätä LinkedIn-palvelussa. WWW-dokumentti. <http://www.taloussanomat.fi/uutinen/2011/05/02/ala-tee-tata-linkedin-palvelussa/20116201/243>. Päivitetty 2.5.2011. Luettu 5.2.2012.

Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmä VAHTI 2010. Sosiaalisen median tietoturvaohje. WWW-julkaisu. http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/05_valtionhallinnon_tietoturvallisuus/20101222Sosiaa/Sosiaalinen_media.pdf. Päivitetty 12/2010. Luettu 6.2.2012.

Vuodatus.net 2012. Vuodatus.net. WWW-dokumentti. <http://www.vuodatus.net>. Päivitetty 2012. Luettu 6.2.2012.

Vuorinen, Mikko, Kalalahti, Joanna, Vilhula, Anna 2011. Wikiä käyttämään! Tukea wikin valintaan ja käyttöönottoon. Tampere: Tampereen yliopisto.

Wikispaces 2011. Wikispaces. WWW-dokumentti. <http://wikispaces.com/>. Päivitetty 12.11.2011. Luettu 6.2.2012.

Wordpress 2012. Wordpress. WWW-dokumentti. <http://fi.wordpress.org/>. Päivitetty 2012. Luettu 6.2.2012.

Suositukset sosiaalisen median sovelluksista

SUOSITUKSET SOSIAALISEN MEDIAN SOVELLUKSISTA

Lähtövalaisuudessa sosiaalisen median tärkeys ja rooli korostuu entisestään. Sosiaalisen median avulla on mahdollisuus vaikuttaa, tulla huomatuksi, ja esittää kannanottoja. Sen avulla on mahdollista saada liiketoiminnallista hyötyä markkinoimalla palveluita, tekemällä yhteistyötä, verkostoitua, kommunikoida sekä aktivoida asiakkaita eri keinoin. Vaikuttavuutta, tunnettavuutta, vetovoimaamme, kansainvälisiä kytköksiä, kilpailukykyämme ja keskeistä roolia voimme entisestään korostaa, hakea ja parantaa, olemalla mukana sosiaalisessa mediassa.

Mamk:a kannustetaan kehittämissstrategiassa kokeilemaan ja hyödyntämään sosiaalista mediaa, koska koulutusta, oppimisympäristöjä, opetus- ja ohjaukskäytänteitä sekä -järjestelyjä kehitetään tukemaan elinikäistä oppimista.

Lisäksi yksi arvoistamme korostaa luovuutta, jossa kannustetaan monialaiseen ja rajoja rikkoviin tapoihin toimia tehokkuuden lisäämiseksi. Tehokkuutta ja vuorovaikutusta parantavia yhteistyömuotoja voi hakea sosiaalisen median kautta.

Elinikäisen oppimisen toimenpideohjelmassa puhutaan sosiaalisen median valjastamisesta opetuskäyttöön. Pedagogisessa strategiassa painotetaan verkko-opetuksen osalta tiedon saatavuutta, luomista, joustavuutta ja yhteiskehittelyä, avoimuutta, verkostoitumista, osallistavuutta ja elämyksellisyyttä. Samoin kannustetaan hyödyntämään ulkopuolisia verkostoja ja osallistumaan niiden toimintaan ja kehittämiseen.

Mamk:ssa sosiaalisen median sovelluksia voi käyttää monella tapaa ja ne soveltuvat monelle eri käyttäjäryhmälle.

- Perusarkityössä voidaan tuottaa, julkaista ja jakaa yhteisöllisesti materiaalia.
- Opetustyössä voidaan niitä hyödyntää oman ammattitaidon kehittämiseen oppimalla ja seuraamalla oman alan asiantuntijoita, verkostoja ja ryhmiä sekä käyttää oppimisympäristönä opiskelijoille.
- Viestinnässä niitä voidaan käyttää tukena osana organisaatioviestintää.
- Tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnassa voidaan taas tehostaa viestintää ja tiedottamista, osallistaa sidosryhmiä, edesauttaa hanketoimijoiden oppimista sekä auttaa ideoiden keräämisessä muilta toimijoilta kuin tehdä toiminnasta läpinäkyvämpää.

Alla olevat sosiaalisen median sovellukset ovat **suosituksia** Mamk:lle. **Virallista linjausta ja käyttöpolitiikkaa siitä milloin, miten, mihin tarkoitukseen ja minkälaista vapaasti verkossa olevaa sosiaalisen median sovelluksia voi ja saa hyödyntää, ei toistaiseksi ole.**

- Käyttö perustuu vapaaehtoisuuteen sovellusten omia tietosuoja- ja käyttöehtoja noudattaen
- Sovellusten käyttöä varten on luotava itsenäisesti oma käyttäjätili/profiili sekä samalla käyttäjätunnus ja salasana
- Muista ennen tunnuksen/käyttäjätilin luontia lukea sovelluksen tietosuojakäytänteet ja sopimus- ja käyttöehdot tarkkaan!
- ÄLÄ käytä Mamk:n sähköpostiosoitetta tai Novell-tunnuksia ja salasanaasi näissä sovelluksissa!
- Ennen käyttö lue Mamk:n someketti (tulossa)!

Suosituksset sosiaalisen median sovelluksista

- Ennen käyttöä lue läpi myös Sosiaalisen median tietoturvaohje (VAHTI 2010): http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/05_valtionhallinnon_tietoturvallisuus/20101222Sosiaa/Sosiaalinen_media.pdf
- Pienmuotoista käyttötukea ja opastusta saa Kasarmin kampuksen infopisteestä
- Varmuuskopiointipalveluja vapaasti verkossa oleviin välineisiin ei Mamk anna

Opetuskäyttö

- harkitse tarkkaan sovellusten tarve ja määrä opetuskäytössä
- suunnittele oppimisprosessi
- keskitä sovellukset yhteen paikkaan (Moodle)
- huomioi jo entuudestaan opiskelijoille tutut sovellukset
- on annettava mahdollinen käyttöopastus tai tarkat ohjeet käytöstä
- **Huom!** opiskelijoilla oltava omat tunnukset jos tarkoituksena yhteisöllisesti toimiminen - ei voida pakottaa luomaan niitä -> oltava varasuunnitelma

Muiden sosiaalisen median sovellusten osalta käyttökokemuksia ja ehdotuksia uusien sovellusten listalle lisäämisestä otetaan vastaan. Ilmoita niistä moodletukeen moodletuki@mamk.fi

SOVELLUKSET

CmapTools käsitekarttasovellus, <http://cmap.ihmc.us/>

- voi luoda miellekarttoja ja aivoriihiä itsenäisesti
- voi ladata eri tiedostomuotoina itselleen tai jakaa muihin palveluihin
- vaatii sovelluksen asentamisen

Doodle tapaamis- ja ajanvaraussovellus, <http://doodle.com/>

- yhteisen ajan löytämiseen tarkoitettu sovellus
- voi käyttää myös äänestykseen tai koulutusten ilmoittautumisiin
- hallinnointi vaatii oman tunnuksen luomista
- voi käyttää omalla olemassa olevalla Facebook- tai Gmail-tunnuksilla
- osallistuminen ei vaadi omaa tunnusta
- osallistumislinkkiä voi jakaa muihin sovelluksiin
- ei vaadi asennusta

Facebook yhteisöpalvelu, <http://www.facebook.com>

- soveltuu yhteydenpitovälineeksi, tapahtumien markkinointikanavaksi, ohjaukseen ja tiedotukseen
- voi välittää kuvia, videoita, linkkejä, tilapäivityksiä, kommentoida, jakaa muita sovelluksista
- tykkäykset ja kommentointi
- voi luoda joko oman profiilin tai ryhmän tai sivun
- voi olla rajattuja ja yksityisiä vain kutsun saaneille tai liittymistä pyytäneille käyttäjille tai avoimia ja julkisia kaikille
- ei vaadi asennusta

Google-dokumentit toimistosovellus, <http://docs.google.com/>

Suosituksset sosiaalisen median sovelluksista

- pitää sisällään perusohjelmat kuten tekstinkäsittely, taulukkolaskenta, esitysgrafiikka, piirustusohjelman sekä lomakkeenluontityökalun
- soveltuu tiedostojen jakamiseen ja niiden samanaikaiseen yhteistyöstämiseen
- voi luoda yllä olevilla tiedostoja verkon kautta, ei tarvitse omalle koneelle vastaavia ohjelmia
- on yhteensopiva esimerkiksi MS Officen kanssa
- voi ladata eri tiedostomuotoina itselleen tai jakaa muihin palveluihin
- voi jakaa katselu- tai muokkausoikeuksia muille, myös ilman tunnuksia oleville muokkaus- tai katseluoikeus
- voi synkronoida älypuhelimien, tabletin kanssa
- ei vaadi asennusta
- sisältää 1 Gt levytilaa ilmaiseksi, tätä suuremmat maksua vasten

Google kalenteri ajanhallintasovellus, <http://www.google.com/calendar/>

- verkkokäyttöinen kalenteri merkintöjen ja tapahtumien merkitsemiseen tai työlistojen tekoon
- voi olla oma tai yhteiskäyttöinen muiden kanssa
- voi jakaa katselu- tai muokkausoikeuksia muille
- voi jakaa ja upottaa muihin sovelluksiin
- voi synkronoida älypuhelimeen, tablettiin
- ei vaadi asennusta

HeiaHeia yhteisöpalvelu, <http://www.heiaheia.com/>

- yhteisöpalvelu omien aktiviteettien kuten kuntoilu- ja urheilusuoritusten merkitsemiseen, kommentointiin ja kannustamiseen
- oma profiili, julkinen ja avoin kaikille tai ainoastaan kavereille
- tilapäivityksiä voi jakaa muihin sovelluksiin kuten Facebookiin
- voi käyttää Facebook- tai Gmail-tunnuksilla
- ei vaadi asennusta

LinkedIn verkostoitumispalvelu, <http://www.linkedin.com>

- ammatillinen työelämään suuntautunut verkostoitumisväline työtehtävien kannalta olennaisten ammatillisten verkostojen ja yhteistyön luomiseen
- soveltuu esimerkiksi samoja intressejä omaavien ryhmien välisiin keskusteluihin
- oma ammatillinen profiili, julkinen ja avoin kaikille, mutta joiltakin osin rajoitettu kavereille
- voi käyttää Facebook-tunnuksella
- ei vaadi asennusta

MindMeister miellekarttasovellus, <http://www.mindmeister.com/>

- verkkokäyttöinen miellekarttasovellus, jolla voi aivoriihityöskennellä yhdessä muiden kanssa
- ei vaadi asennusta

Prezi materiaalinluontisovellus, <http://prezi.com/>

- erikoisempi ja hauskempi tapa luoda esityksiä
- periaatteessa vastaava sovellus kuin PowerPoint
- voi upottaa ja linkittää videoita, ääntä sekä linkkejä yms. liitteitä muualta

Suosituksset sosiaalisen median sovelluksista

- voi käyttää Facebook-tunnuksella
- voi jakaa muihin sovelluksiin
- esitykset jäävät oletuksena julkisiksi kaikille
- ei vaadi asennusta

Second Life virtuaalimaailma, <http://secondlife.com/>

- virtuaalimaailma, jossa voi harrastaa keskustelemista, lentämistä, teleporttausta
- soveltuu simulaatioihin, mallintamiseen, roolileikkeihin, kuivaharjoituksiin, kielten opiskeluun, eri asioiden kokeilemiseen ja tutkimiseen
- rakentamista varten oltava erilliset käyttöoikeudet
- joihinkin toimintoihin maksu Linden dollareilla 250 L\$ = 1 \$
- opetus- ja tutkimuskäyttöön olemassa oma alue
- luotava tunnus ja avatar
- vaatii koneelle viewerin asennuksen

Skype verkkopuhelusovellus, <http://www.skype.com>

- soveltuu verkkopuheluihin
- kahdenkeskiset näköpuhelut
- pikaviestittely
- näytön jakaminen
- ryhmäkäytössä vain puheyhteys, näköpuhelut maksullisia
- vaatii käyttäjänimen luomista ennen sovelluksen asentamista
- vaatii sovelluksen asentamisen
- kaverit etsittävä käyttäjänimen perusteella hakutoiminnon avulla

TeacherTube videonjakopalvelu, <http://www.teachertube.com/>

- verkkokäyttöinen videonjakopalvelu
- voi hakea kiinnostavia opetusvideoita
- voi linkittää tai upottaa muihin sovelluksiin
- omien videoiden latausta varten luotava tunnus
- videoiden kommentointimahdollisuus
- ei vaadi asennusta

Wikispaces wiki ja/tai verkkosivusto, <http://www.wikispaces.com/>

- verkkokäyttöinen verkkosivu
- voi perustaa omia työtiloja esimerkiksi opintojaksoille, projekteille
- työtiloissa voi luoda sivuja
- sivuja voi yhteismuokata
- sivuille voi lisätä liitteitä
- kaikilla sivuilla on kommentointi- ja keskustelumahdollisuus
- käyttöoikeuksia voi antaa muille, oltava tunnukset
- ei vaadi asennusta

Mamk:n palvelimella olevat

Wordpress blogi ja/tai verkkosivusto, <http://blogit.mikkeli.amk.fi>

- verkkokäyttöinen nettipäiväkirja tai verkkosivu
- blogikirjoitukset eli sivut aina aikajärjestyksessä, uusin aina ensimmäisenä

Suosituksset sosiaalisen median sovelluksista

- sivuilla kommentointimahdollisuus
- voi periaatteessa käyttää myös opintojakson yhteisenä alustana
- tunnuksia saa viestinnän kautta
- voi olla julkinen tai yksityinen
- ei vaadi asennusta

Confluence-wiki ja/tai verkkosivusto, <http://wiki.mikkeli.amk.fi>

- verkkokäyttöinen verkkosivu
- voi perustaa omia työtiloja esimerkiksi opintojaksoille, projekteille
- työtiloissa voi luoda sivuja
- sivuja voi yhteismuokata
- sivuille voi lisätä liitteitä
- kaikilla sivuilla on kommentointimahdollisuus
- käyttöoikeuksia voi antaa muille, oltava tunnuksia
- opiskelijoita ja muita käyttäjiä varten pyydettävä erikseen tunnuksia
- tunnuksia saa moodletuen kautta
- ei vaadi asennusta

Kyamk-Mamk yhteiset

Second Life virtuaalimaailmassa Kyamk-Mamk yhteinen virtuaalisaari, <http://maps.secondlife.com/secondlife/KyAMK%20MAMK/239/49/22>

- Kyamk-Mamk yhteiskäyttöinen saari virtuaalimaailmassa EduFinland-alueen yhteydessä
- voi käyttää vapaasti
- rakennusoikeuksia varten pyydettävä erillisiä oikeuksia
- katso aikaisempi Seond Life kuvaus